

Aktia Säästöpankki Oyj

20

02

Vuosikertomus
2002

Sisällys

2	Aktia on ihmisen kokoinen pankki
3	Vuosi 2002 pähkinänkuoressa
4	Toimitusjohtajan katsaus
6	Tytäryhtiöt
8	Liiketoiminta
12	Henkilöstö
14	Kestävä kehitys ja ympäristö
16	Vuosi lyhyesti
20	Konsernin viisivuotiskatsaus ja konsernin vakavaraisuus
22	Corporate Governance
23	Osakepääoma ja omistajat
24	Hallitus
25	Konserninjohto
27	Yhteystiedot

Virallisen tilinpäätöksen voi ladata
Aktian verkkosivuilta www.aktia.fi tai
tilata osoitteesta viestinta@aktia.fi

Varsinainen yhtiökokous

Aktia Säästöpankki Oyj:n vuoden 2002
varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina
22. huhtikuuta klo 16.00 Aktia-salissa,
Yrjönkatu 31, Helsinki. Yhtiökokouksessa käsi-
tellään yhtiöjärjestyksessä määrätty asiat.
Osakkeenomistajan, joka aikoo osallistua
kokoukseen, tulee ilmoittautua pankkiin vii-
meistään 16. huhtikuuta ennen
klo 16.00, puhelimitse 010 247 6250/Annika
Löthner, faksilla 010 247 6465 tai sähköpos-
tilla annika.lothner@aktia.fi.

Aktian taloudelliset julkaisut

Vuonna 2003 Aktia julkaisee seuraavat
tulostiedotteet:

14. helmikuuta - vuoden 2002 tulos
29. huhtikuuta - osavuositulos
tammi-maaliskuu 2003
18. elokuuta - osavuositulos
tammi-kesäkuu 2003
24. lokakuuta - osavuositulos
tammi-syyskuu 2003

Aktia Säästöpankki Oyj:n vuosikertomus ja
osavuositulokset julkaistaan suomeksi,
ruotsiksi ja englanniksi.
Julkaisuja saa kaikista Aktian konttoreista.
Niitä voi myös tilata osoitteesta
Aktia Säästöpankki Oyj, Taloudelliset julkaisut,
PL 207, 00101 Helsinki,
puhelimitse numerosta 010 247 5000,
faksilla numerosta 010 247 6356 tai
sähköpostitse osoitteesta viestinta@aktia.fi.

Aktia on ihmisen kokoinen pankki

Missio

- Aktia on paras asiakkaidensa pankkiasioiden hoitamisessa; pidämme hyvää huolta heistä ja heidän taloudestaan.

Arvot

- Pidämme huolta asiakkaasta ja tuomme lisäarvoa hänen talouteensa – yksilö ja perhe ovat toimintamme ydin.
- Me aktialaiset olemme Aktia – jokaisen oma panos on ratkaisevan tärkeä.
- Viestintämme on avointa ja rehellistä.
- Olemme ajanmukaisia ja osaavia, kehitämme jatkuvasti toimintaamme.
- Kannamme vastuumme toisiimme, omistajiamme ja yhteiskuntaa kohtaan työskentelemällä kannattavasti.

Aktian tehtävänä on auttaa asiakasta hoitamaan talouttaan mahdollisimman tehokkaasti ja kannattavasti. Pankki kunnioittaa asiakkaan yksityisyyttä, ja asiakkaan etu on aina Aktian lyhytaikaista hyötyä tärkeämpi. Viime kädessä kukin vastaa itse omasta taloudestaan.

Yksilö ja perhe ovat Aktian toiminnan perusta, samoin kuin paikallinen yritystoiminta on pankin yritysrahoituksen perusta.

Aktian toiminnan lähtökohtana on aina asiakas. Asiakasvastaulliset huolehtivat asiakassuhteesta, ja muun organisaation tehtävänä on tukea asiakasvastaullisia. Aktian organisaatio on selkeä, hierarkia matala ja päätöksentekoreitit lyhyet. Kunkin työntekijän rooli ja vastuualue on selvästi määritelty, samoin kuin tavoitteet, joiden toteutumista seurataan. Aktialaiset työskentelevät tiimeissä, ja jokaisella tiimin jäsenellä on vastuu omasta panoksestaan.

Luotamme toinen toisiimme, ja se edellyttää oikeaa henkilöä oikealla paikalla. Aktian toiminta perustuu molemminpuoliseen luottamukseen työnantajan ja työntekijän välillä, yhteisiin pelisääntöihin ja tosiasioihin.

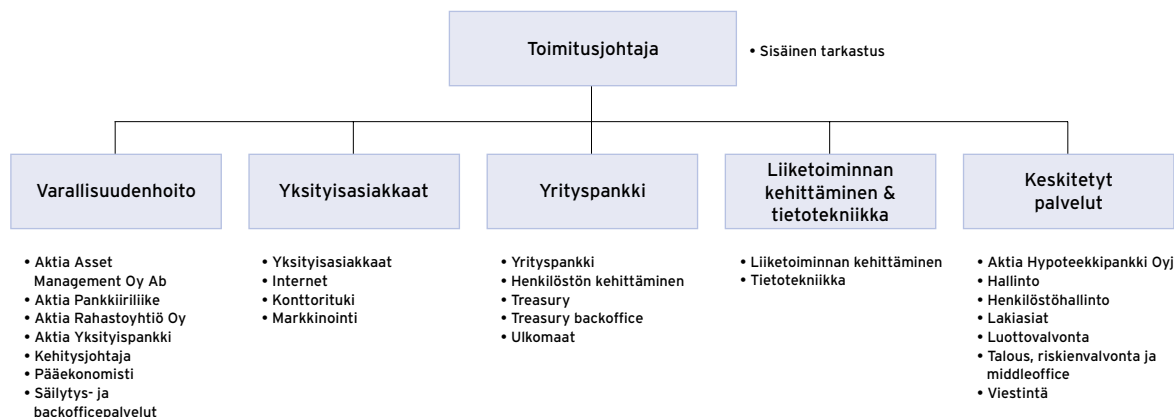
Työntekijät vastaavat oman osaamisensa ylläpitämisestä ja parantamisesta tavoitteenaan jatkuva kehitys.

Perusedellytys Aktian olemassaololle on kannattava toiminta.

Aktia lyhyesti

Nykyinen Aktia syntyi kun Helsingin Säästöpankki 1990-luvun alussa fuusioitui useiden rannikkoalueen säästöpankkien kanssa. Aktian perustukset valettiin jo 1826, kun vanhin Suomessa tällä hetkellä toimivista talletuspankeista avasi ovensa. Aktia on suomalainen kaksikielinen säästöpankki, jonka toiminta perustuu suomalaisten asiakkaiden – yksityishenkilöiden, paikallisten yritysten, kuntien ja voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen – tarpeille. Aktia harjoittaa talletuspankkitoimintaa, on auktorisoitu arvopaperivälittäjä, sillä on kattava ulkomainen kirjeenvaihtajapankkiverkosto, se on hyväksytty Suomen Pankin rahamarkkinaoperaatioiden vastapuoleksi ja se toimii säästö- ja paikallisuuspankkien keskusrahailtoksena. Se on myös mukana Suomen Pankin maksuvalmius- ja sekkiliijärjestelmässä. Aktia Säästöpankki Oyj -konserniin kuuluvat Aktia Rahastoyhtiö Oy, Aktia Asset Management Oy Ab, Aktia Hypoteekkipankki Oyj, Vasp-Invest Oy ja Kiinteistö Oyj Mannerheimintie 14. Aktian omistavat suomalaiset säästöpankkisäätiöt, yhteisöt, säästöpankit, ruotsalainen FöreningsSparbanken ja yksityishenkilöt.

Aktia-konserni

Vuosi 2002 pähkinänkuoressa

- Mikael Ingberg aloitti toimitusjohtajana 15.9.2002.
- Aktian hallitukseen valittiin kuusi uutta jäsentä.
- Helmikuussa Säästöpankkiliiton ja Pohjola-Yhtymä Oy:n hallitukset julkistivat suunnitelmansa aloittaa neuvottelut läheisestä finanssiyhteistyöstä. Aktia oli aluksi mukana neuvotteluissa mutta päätti sittemmin olla osallistumatta ehdotettuun yhteistyöhön.
- Siirtyminen euroon sujui hyvin. Odotettu ruuhka konttoreissa oli ohi muutamassa viikossa, tekniikka toimi ja uudet setelit ja kolikot otettiin nopeasti käyttöön.
- Konttoritoiminta jaettiin uuden toimintamallin mukaan yksityis- ja yritysasiakasorganisaatioiksi. Tavoitteena oli keskittämisen avulla kasvaa voimakkaammin, parantaa laatua, osaamisen tasoa ja riskienhallintaa sekä ennen kaikkea vapauttaa enemmän aikaa asiakkaille.
- Toiminto säästö- ja paikallisosuuspankkien asiakkaiden arvo-osuustilien säilytysyhteisönä siirtyi Samlinkista Aktiaan.
- Yksityisasiakaspuolella otettiin käyttöön yhtenäinen toimintamalli. Tämä on merkinnyt huomattavia panostuksia osaamisen kehittämiseen, uuteen henkilöstöön ja tekniikkaan.
- Aktia avasi palvelupisteen kauppakeskus Jumboon Vantaalle.
- Aktia aloitti uusien hypoteekkilainamuotoisten asuntolainojen myynnin.
- Toiminnot, jotka eivät edellytä suoraa asiakaskontaktia, keskitettiin konttoritukiyksikköön.
- Kovasta kilpailusta ja epävarmasta markkinatilanteesta huolimatta yksityisasiakasorganisaation myyntitavoitteet saavutettiin useilla alueilla. Erityisen hyvin onnistui asuntolainojen, rahastojen ja vakuutusten myynti.
- Vuoden 2002 asiakastyytyväisyysmittauksessa Aktia sai asiakkailtaan kouluarvosanan 8,6.

- Aktia sai noin 14 000 uutta pankkiasiakasta ja yli 10 800 uutta rahastoasiakasta. Pankille tärkein kohderyhmä - Täysetu- ja Etuasiakkaat - kasvoi 6 prosenttia.
- Aktia Yrityspankki aloitti toimintansa tammiukuussa. Vuoden aikana palkattiin uutta henkilöstöä ja hankittiin uusia tiloja.
- Huolimatta mittavasta kehitys- ja organisoituvuudesta Yrityspankki ylitti sekä myynti- että aktiviteettitavoitteensa.

Konsernin tulos lyhyesti

	milj. euroa	+/- %
Säästäminen*	2 457	+2,3
Kotitalouksien säästäminen**	1 893	+2,6
Ottolainaus	1 926	+3,7
Antolainaus	2 412	+12,8
Uudet asuntolainat	670,1	+34,0
Tuotot yhteensä	112,4	-1,8
Rahoituskate	75,2	-2,6
Kulut yhteensä	90,1	+9,6
Luottotappiot***	3,0	NA
Liikevoitto	19,7	-38,6
Vuoden voitto	12,6	-42,9
Oman pääoman tuotto (ROE) 7,2 %		
(sektorikohtaiset luottotappiovaraukset pois lukien 8,7 %)		

* talletukset ja rahastosäästäminen Aktia-konsernissa

** yksityisasiakkaiden talletukset ja rahastosäästäminen Aktia-konsernissa

*** sisältää 2,5 miljoonan euron toimialakohtaisen luottotappiovarauksen

2002

Toimitusjohtajan katsaus

Vuoden 2002 asiakastyytyväisyysmittaus osoittaa Aktian asiakkaiden olevan vielä viimevuotistakin tyytyväisempiä pankkiinsa. Kouluarvosanaksi Aktia sai 8,6. Markkinatilanteen huomioon ottaen olemme melko tyytyväisiä vuoden 2002 tulokseen; kasvu jatkui kovasta kilpailusta huolimatta. Vuosi 2003 on Säästämisen vuosi, mikä asiakkaillemme merkitsee uusia tuotteita ja palveluja.

Asiakkaat yhä tyytyväisempiä

Aktian missiona on olla paras asiakkaidensa pankkiasioiden hoitamisessa; pitää hyvää huolta heistä ja heidän taloudestaan. Toteutukseen missiotaan ja selvittääkseen, miten toimintaa tulisi kehittää asiakkaiden toiveiden mukaisesti Aktia teettää säännöllisesti riippumattomia asiakastyytyväisyysstutkimuksia. Laatua, henkilökohtaista palvelua, henkilöstön osaamista ja myyntiaktiiviteettia mittaava asiakastyytyväisyysindeksi parani edelleen vuodesta 2001. Kouluarvosanaksi Aktia sai kokonaiset 8,6. Yksi vuoden aikana tehdyn organisaatiomuutoksen, jossa konttoritoiminta jaettiin kahdeksi erilliseksi liiketoiminta-alueeksi - Yksityisasiakkaat ja Yrityspankki - tavoitteista oli juuri keskittää toimintaa, parantaa laatua ja osaamisen tasoa sekä ennen kaikkea vapauttaa enemmän aikaa asiakkaille. Viime vuoden mittauksesta näkyy, että onnistuimme pyrkimyksissämme.

Kasvu jatkui haastavasta markkinatilanteesta huolimatta

Talous kehittyi viime vuonna odotettua huonommin. Markkinakorot laskivat keskimäärin 0,8 prosenttia ja Euroopan keskuspankki laski ohjaukorkoiaan 5. joulukuuta 3,25 prosenttiin. Kova hintakilpailu, erityisesti asuntolainoissa, jatkui. Myös ottolainaustuotteiden hinnasta kilpailtiin. Pääomamarkkinoiden epävarmuus jatkui, eikä odotettua kurssinousua tapahtunut. Tämä teki sijoittajista varovaisia, erityisesti suorien osakesijoitusten suhteen, mutta heikko markkinatilanne vai-

kutti myös rahasto- ja vakuutus säästämiseen. Hidastuneen talouskasvun ja heikon kysynnän seurauksena myöskään työllisyys ei kehittynyt odotusten mukaan. Inflaatio sen sijaan vakiintui vuoden lopulla kahden prosentin tasolle. Irakin sodan uhka vaimensi tunnelmaa edelleen vuoden viimeisten kuukausien aikana. Konsernin vuoden 2002 liikevoitto laski 38,6 prosenttia 19,7 miljoonaan euroon verrattuna vastaavaan ajanjaksoon vuotta aiemmin. Oman pääoman tuotto (ROE) oli 7,2 prosenttia (sektorikohtaiset luottotappiovaraukset pois lukien 8,7 %). Rahoituskate laski anto- ja ottolainauksen kasvusta huolimatta 2,6 prosenttia. Lasku aiheutui pääosin nopeasti alentuneesta markkinakorkotasosta ja osin myös kilpailun kaventamista anto- ja ottolainausmarginaaleista. Muut tuotot pysyivät samalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Kulut nousivat 9,6 prosenttia. Nousu on lähinnä seurausta toiminnan uudelleenjärjestämisestä erillisiin yksityis- ja yritysasiakasorganisaatioihin sekä myyntiresurssien vahvistamisesta. Vuoden voitto oli 12,6 miljoonaa euroa. Voittoon vaikuttaa toimialoitain kohdistettu 2,5 miljoonan euron luottotappiovaraus, jonka perusteena on taloudellisen tilanteen vuoksi lisääntynyt luottotappioriski tulevaisuudessa.

Liiketoiminnan kasvu jatkui, ja konsernin antolainaus lisääntyi 12,8 prosenttia. Voimakkaimmin kasvoi luotonanto kotitalouksille, missä Aktian kasvu (16,4 %) oli edelleen markkinoiden kasvua nopeampaa. Myös hypoteekkilainojen myynti ylitti odotukset. Säästämisen kasvua vastoin oli vähäisempää. Yleisön talletukset nousivat 3,3 prosenttia, ja kotitalouksien säästäminen (talletukset ja rahastopääoma) 2,6 prosenttia. Pääomamarkkinoiden epävarmuudesta huolimatta uusien rahasto-osuudenomistajien lukumäärä kasvoi 13,1 prosenttia ja säännöllisesti rahastoihin säästävien määrä yli 2 600 henkilöllä (9,5 %). Aktia Rahastoyhtiö on edelleen Suomen neljänneksi suurin rahastoyhtiö rahasto-osuudenomistajien lukumäärällä laskettuna. Uusien asiakkaiden määrä nousi entisestään. Uusia asiakkaita tuli

yhteensä 14 000. Näistä 5 000 kuului pankin tärkeimpään kohderyhmään, Täysetu- ja Etuasiakkaisiin.

Vuoden tulos vastasi odotuksiamme. Markkinaolosuhteet huomioon ottaen olemme melko tyytyväisiä.

Säästämisen vuosi 2003

Aktia on jo pitkään erottautunut lainaamisen liiketoiminta-alueella - erityisesti asuntolainoissa - missä olemme merkittävä markkinatekijä. Jatkamme lainapuolen kehittämistä. Viimeisin panostuksemme tällä alueella on Aktia Hypoteekkipankki Oyj, joka aloitti varsinaisen toimintansa viime vuoden aikana. Asiakkaat ottivat Hypoteekkipankin hyvin vastaan, ja odotukset ylittiin sekä lainojen lukumäärän että volyymin kohdalla. Hypoteekkipankki rahoittaa toimintansa asuntovakuudellisilla joukkovelkakirjalainoilla saaden markkinoilta edullista rahoitusta. Näin ollen Aktia voi tarjota asiakkailleen edullisia asuntolainoja.

Olemme kuitenkin säästöpankki ja tavoitteenamme on nostaa säästämisen liiketoiminta lainaamisen tasolle. Aktia aloitti vuoden 2003 Säästämisen vuoden merkeissä. Säästämisen vuodelle on kaksi tavoitetta. Pankki panostaa nyt erityisesti säästökonseptin edelleen kehittämiseen. Asiakkaan näkökulmasta on tietenkin tärkeintä, että huolehdimme kokonaisvaltaisesti hänen taloudestaan, eikä vallitsevassa markkinatilanteessa ole aina niin helppoa löytää sopivia säästämisvaihtoehtoja. Olemme siksi ottaneet käyttöön säästösuunnitelman, jonka avulla voimme kartoittaa asiakkaan tarpeet ja toiveet. Nykyisiä säästötuotteita kehitetään edelleen. Tämä koskee sekä niin kutsuttuja perinteisiä tilituotteita että erilaisia rahasto- ja vakuutus tuotteita. Lisäksi panostamme vaihtoehtoisin ja uusiin säästötuotteisiin. Vuoden ensimmäisen joukkovelkakirjalainan vahva kysyntä osoittaa, että tarvetta on.

Myös sisäiseen tehokkuuteen tullaan kiinnittämään erityistä huomiota. Olemme useiden vuosien ajan investoineet henkilöstöön, palanneet uusia ihmisiä ja ennen kaikkea anta-

neet varsinkin säästämiseen liittyvää koulutusta. Lisäksi olemme sijoittaneet tekniikkaan ja pankkikonttoreiden uudistamiseen. Meillä on siis hyvät edellytykset toiminnan kehittämiseen edelleen kustannuksia kasvattamatta - ennemminkin voimme pienentää niitä.

Tulevaisuuden suunnitelmat ja tavoitteet

Kuluvan vuoden aikana Aktian tärkeimpänä tavoitteena on saada tulojen ja menojen kehitys tasapainoon. Kustannussäästöt ovat

tuottaneet tulosta jo vuoden ensimmäisten kuukausien aikana, mutta tehtävää on vielä paljon. Se vaatii uhrauksia, määrätietoisuutta ja sitkeyttä. Myös esimiesten johtamistaidot ja henkilöstön joustavuus joutuvat koetukselle.

Aktialla on edelleen vahva kasvutavoite. Viime vuosien kasvu ei kuitenkaan ole riittänyt nostamaan tuottojamme, koska kova kilpailu on kaventanut korkomarginaaleja. Teemme kaikkemme tuottaaksemme asiakkaillemme lisäarvoa.

Viime vuosina Aktiasta on tullut tavoitteellinen ja myyntisuuntautunut organisaatio. Tärkeä käyttövoima tässä kehitysprosessissa oli pankin edellinen toimitusjohtaja Erik Anderson, jota kiitän lämpimimminkin.

Lopuksi haluan kiittää Aktian omistajia, asiakkaita ja yhteistyökumppaneita sekä erityisesti koko henkilökuntaa hyvin tehdystä työstä.

Helsinki maaliskuu 2003
Mikael Ingberg

Tytäryhtiöt

Aktia Asset Management Oy Ab

Aktia Asset Management Oy Ab tarjoaa institutionaalisille sijoittajille täyden valtakirjan omaisuudenhoitoa ja hallinnoi Aktian sijoitusrahastoja. Se sijoittaa kotimaisiin ja ulkomaisiin osakkeisiin ja korkoinstrumentteihin. Sijoitusprosessi perustuu Top Down -metodiin, jonka lähtökohdanna ovat makrotaloudelliset olosuhteet.

Vuosi 2002 oli jälleen heikko vuosi osakemarkkinoilla. Osakekurssit laskivat jo kolmatta vuotta peräkkäin. Morgan Stanleyn maailmanindeksi laski 15,4 prosenttia, Dow Jones Eurostoxx 50 -indeksi 36,7 prosenttia ja HEX-portfolioideksi 16,7 prosenttia. Alavireisten markkinoiden vuoksi myös Aktia Asset Managementin hallinnoiman pääoman määrä laski 14,9 prosenttia. Hallinnoitavien salkkujen lukumäärä sitä vastoin kasvoi 20 prosenttia.

Erikoistuneen varallisuudenhoidon tarve on lisääntynyt voimakkaasti viime vuosina, ja kilpailu markkinoilla on kiristynyt huomattavasti. Aktia Asset Management on selviytynyt hyvin kilpailusta, mistä todisteena ovat mm. rahastojemme useat huippusijoitukset kansainvälisessä rahastorankingissa.

Aktia Asset Management on vuosien varrella rakentanut hyvin toimivan maailmanlaajuisen yhteistyöverkoston useiden kansainvälisten sijoituspankkien kanssa. Sijoittajamme hyötyvät tästä halutessaan hajauttaa sijoituksiaan kansainvälisesti.

Lisätietoja Aktia Asset Management Oy Ab:sta osoitteessa www.aktia.fi.

Aktia Rahastoyhtiö Oy

Aktia Rahastoyhtiö Oy hallinnoi ja markkinoi niin suomalaisille kuin kansainvälisillekin rahastajille pääomamarkkinoille sijoitavia sijoitusrahastoja. Rahastojen myynti tapahtuu suurimmaksi osaksi Aktian ja sen yhteistyökumppaneiden konttorien kautta, jotka hoitavat myös asia-

kaskontaktit. Rahastoyhtiö tukee konttorien myyntityötä tarjoamalla koulutusta, neuvontaa, tuotekehitystä sekä tiedotus- ja myyntiaineistoja. Suurasiakasmyynti tapahtuu suoraan Rahastoyhtiön kautta. Merkittävä tiedonvälitys-, markkinointi- ja myyntikanava on Aktian Internet-palvelu.

Rahastoyhtiön yhteistyö ruotsalaisen FöreningsSparbankenin kanssa jatkui vuonna 2002, ja syksyllä lanseerattiin kolme uutta suurasiaakkaille suunnattua Roburin osakerahastoa: Finansfonden, Miljöfonden ja Svenska Kyrkans Värdepappersfond. Aktian sijoitusrahastovalikoimassa on yhteensä 27 rahastoa.

Kolme Aktian omaa rahastoa, kansainvälinen yhdistelmärahasto Aktia Solida, kotimainen osakerahasto Aktia Capital ja pitkän koron rahasto Aktia Interest, on suoriutunut loistavasti tuottovertailussa muiden saman kategorian rahastojen kanssa. Aktia Solidan kahdentoista kuukauden tuotto oli paras vertailussa kaikkien Suomessa rekisteröityjen kansainvälisten yhdistelmärahastojen kanssa. Aktia Interest on tuottanut kuudenneksi parhaiten pitkän koron rahastoista kahdentoista kuukauden ajalla. Aktia Capitalin tuotto oli kolmanneksi paras kotimaisten osakerahastojen kolmen vuoden vertailussa ja neljänneksi paras yhden ja viiden vuoden vertailussa.

Voidakseen huolehtia asiakkaiden kasvavasta tiedontarpeesta Rahastoyhtiö panostaa edelleen koulutukseen, tuotekehittelyyn ja myynnin tukeen. Erityistä huomiota kiinnitetään koulutukseen ja viestintään. Aktia Investment University on Rahastoyhtiön kehittämä koulutuskonsepti niin yhteistyökumppaneille kuin loppuasiakkaillekin. Toiminnan tehostamiseksi jatketaan myös panostuksia tietotekniikkaan. Säännöllinen rahastosäästäminen ja markkinoiden tarpeita vastaavan laajan rahastovalikoiman ylläpitäminen ovat edelleen toiminnan painopisteitä.

Rahastosidonnaisten vakuutusten merkitys rahastomyynnille lisääntyy entisestään. Erityisesti tämä koskee vapaaehtoisia rahastovakuutuksia, joita vuonna 2002 myytiin enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Yhteistyö säästöpankkien, paikallisosuuspankkien, FöreningsSparbankenin, Roburin, PPM/Sverigen, Veritaksen ja Skandian kanssa jatkuu.

Lisää tietoa Rahastoyhtiöstä ja rahastoista osoitteessa www.aktia.fi.

Aktia Hypoteekkipankki Oyj

Aktia Hypoteekkipankki Oyj keskittyy myöntämään asuntolainoja Aktia Säästöpankin laina-asiakkaille. Antolainauttoiminta rahoitetaan Hypoteekkipankin pääomamarkkinoille liikkeeseen laskemilla joukkovelkakirjalainoilla, joiden vakuuksina ovat pankin myöntämät asuntolainat. Toiminnan tavoitteena on turvata Aktia-konsernin kasvu Hypoteekkipankin mahdollistaman varman ja edullisen rahoituksen avulla.

Toiminta aloitettiin menestyksekkäästi vuonna 2002. Asiakkaille hypoteekkilainat merkitsevät pitkäaikaisia, edullisia lainoja, ja niistä on lyhyessä ajassa tullut keskeinen osa Aktian asuntolainakonseptia. Hypoteekkilainojen myynti tapahtuu Aktian konttoreissa. Marraskuussa Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n osakepääomaa nostettiin suunnatulla osakeantilla Aktia Säästöpankki Oy:lle 5,1 miljoonasta eurosta 15,1 miljoonaan euroon. Aktia Säästöpankki Oyj omistaa Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n kokonaan.

Hypoteekkilainojen myynnin odotetaan kasvavan voimakkaasti. Toimintaa kehitetään edelleen, ja emissio toiminnan suunnitellaan käynnistyvän vuoden 2003 aikana.

Lisää tietoa Aktia Hypoteekkipankki Oyj:stä on osoitteessa www.aktia.fi.

Meggi Hedengren, 7 vuotta,
esikoululainen,
kotikonttori Aktia Kolme Seppää,
säästää viikkorahansa Aktiaan

Liiketoiminta

Aktia on Ihmisen kokoinen pankki. Sen toiminnan lähtökohtana ovat asiakkaat. Asiakas valitsee tarpeidensa ja toiveidensa mukaan missä, milloin ja miten hän haluaa saada pankiltaan palvelua. Aktian suurimman asiakasryhmän muodostavat yksityisasiakkaat, jotka edustavat noin 75:tä prosenttia asiakasvolymistä. Vuodesta 2002 pankin yritysasiakkaita palvelee Aktia Yrityspankki. Aktian täyden palvelun konseptiin kuuluvat mm. luotonanto, säästäminen, varallisuuden hoito ja päivittäiset pankkiasiat, kuten Internet-maksut.

Aktia Säästöpankki tarjoaa yksityishenkilöille, peruselinkeinojen harjoittajille, instituutioille, asuntoyhteisöille sekä pienille ja keskisuurille yrityksille yksilöllisiä ja kattavia rahoituspalveluja sekä tyydyttävän pankkisuhteen asiakkaan kaikkiin elämänvaiheisiin. Tuotteet ja palvelut on suunniteltu vastaamaan asiakkaan tarpeita ja odotuksia, jotka tulevat esiin asiakkaan ja pankkihenkilöstön välisissä säännöllisissä yhteydenotoissa.

Asiakas päättää

Aktian asiakaspalvelun lähtökohtana on palvelulla asiakkaita parhaalla mahdollisella tavalla ja näille parhaiten sopivina aikoina. Teknisen kehityksen ansiosta asiakas saa yhteyden Aktiaan ajasta ja paikasta riippumatta. Mutta miten ja missä kohtaaminen tapahtuukin, sen pohjana ovat asiakkaan tarpeet ja Aktian

johtajatus huolenpidosta asiakkaasta. Siihen kuuluvat henkilökohtainen, helposti tavoitettavissa oleva ja vastuuntuntoinen palvelu, yksilölliset ratkaisut sekä nopeat päätökset.

Aktia sovittaa palvelunsa asiakkaiden tarpeiden ja toivomusten mukaisesti, mikä käytännössä tarkoittaa, ettei asiakkaita yritetä ohjata käyttämään verkkopalveluita tai puhelinta. Asiakas saa vapaasti valita, miten hän haluaa kohdata pankin. Hän on aina tervetullut myös konttoriin.

Aktian missiona on olla paras asiakkaidensa pankkiasioiden hoitamisessa; pitää hyvää huolta heistä ja heidän taloudestaan. Varmistuaakseen siitä, että pankin toimintaa kehitetään asiakkaiden vaatimusten ja odotusten mukaisesti teettää Aktia vuosittain riippumattomia asiakasmittauksia. Niissä mitataan mm. asiakkaiden käsitystä pankkipalvelun laadusta, henkilöstön ammattitaidosta, asiantuntevuudesta ja myyntiaktiivisuudesta. Vuoden 2002 mittauksessa asiakastytyväisyysindeksi parani edelleen vuoden 2001 hyvästä tasosta. Aktia sai asiakkailtaan kouluarvosanan 8,6.

Aktia Yksityisasiakkaat

Yksityisasiakkaat ova Aktian suurin asiakasryhmä edustaen noin 75:tä prosenttia asiakasvolymistä. Pankin kasvustrategian mukainen keskittyminen tähän asiakasryhmään toi konsernille yli 14 000 uutta pankkiasiakasta ja yli 10 800 uutta rahastoasiakasta vuoden aikana. Luotonanto kotitalouksille kasvoi 16,4 prosenttia ja asuntolainakanta 19,2 prosenttia. Kotitalouksien säästäminen lisääntyi 2,6 prosenttia. Kasvun seurauksena myös markkinaisuus

lisääntyi. Henkilöasiakkaiden yhteenlaskettu määrä oli noin 260 000. Noin 60 prosenttia asiakkaista on suomenkielisiä ja noin 40 prosenttia ruotsinkielisiä.

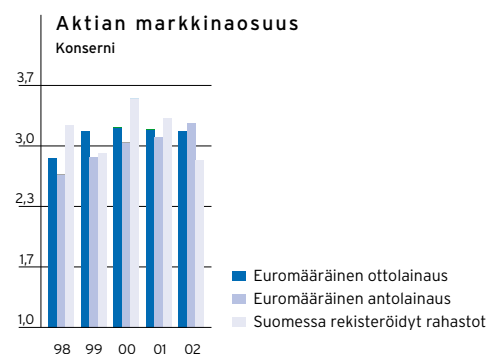
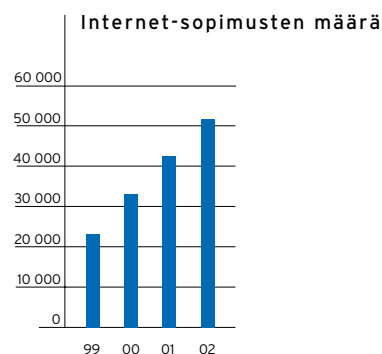
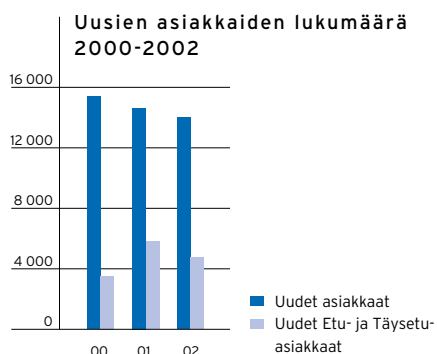
Aktia Yksityisasiakkaat on jaettu 10 alueeseen. Työtapojen yhtenäistämiseksi ja tehokkamiseksi otettiin vuoden aikana käyttöön uusi toimintamalli. Tämä merkitsi huomattavia panostuksia osaamisen kehittämiseen, uuteen henkilöstöön ja tekniikkaan.

Palvelu konttoreissa

Aktia kehittää jatkuvasti konttoriverkkoaan toisaalta kunnostamalla olemassa olevia konttoreita, toisaalta avaamalla uusia konttoreita lähinnä kasvualueilleen - sinne missä on tarvetta ja kasvupotentiaalia. Vuonna 2002 Aktia avasi palvelupisteen kauppakeskus Juboon Vantaalle. Konttorien ja konttoritilojen, tekniikan ja työtapojen kehittäminen samoin kuin henkilöstön kouluttaminen ovat jatkuvia prosesseja, jotka perustuvat asiakkaiden tarpeisiin ja toiveisiin. Aktialla on tällä hetkellä 66 yksityisasiakskonttoria ja palvelupistettä.

Palvelu verkossa

Aktian verkkopalvelut - Internet-palvelu, Internet- ja puhelinpankki sekä verkkokonttori Aktia@net - ovat olennainen osa Aktian liiketoimintaa. Verkkopalveluita kehitetään asteittain vastaamaan eri asiakasryhmien tarpeita. Toimintafilosofia olla paras ihmisläheisessä ja henkilökohtaisessa palvelussa koskee myös Internetiä. Verkossakin Aktia on ihmisen kokoinen pankki ja tarjoaa asiakkailleen henkilökohtaista palvelua. Vuonna 2002 verkkotoi-

minta lisääntyi huomattavasti, ja Aktian Internet-pankki sai lähes 10 000 uutta käyttäjää. Internet-pankin kautta tehtyjen tapahtumien lukumäärä kasvoi noin 30 prosenttia ja verkkopalvelukäyntien määrä 60 prosenttia verrattuna vuoteen 2001.

Verkkokonttori Aktia@netin syyskuussa 2001 alkanut toiminta on päässyt hyvään alkuun. Aktian kaikkien peruspankkipalveluiden lisäksi Aktia@net tarjoaa asiakkailleen henkilökohtaista neuvontaa ja palvelua. Asiakas ottaa yhteyttä konttoriin itselleen parhaiten sopivalla tavalla: puhelimella, faksilla tai suojatun sähköpostin avulla. Asiakas tunnustetaan ja yhteydenotto ohjautuu automaattisesti asiakkaan omalle yhteyshenkilölle. Asiakkaat arvostavat pankkiasioiden sujuvaa ja nopeaa hoitamista ja erityisesti henkilökohtaista yhteyshenkilöä.

Aktian Internet-palvelu on suunnattu ensisijassa yksityishenkilöille. Sen tavoitteena on tuottaa lisäarvoa asiakkaan pankkisuhteeseen ja antaa tietoa Aktiasta ja sen toiminnasta. Palvelu toimii suomeksi, ruotsiksi ja tietyin osin myös englanniksi. Se sisältää pääasiassa Aktian palveluja ja tuotteita koskevaa tietoa mutta myös muuta yleistä tietoa, kuten esimerkiksi valuuttakurssit ja uutiset. Katso www.aktia.fi.

Etiasiakaskonsepti

Aktian tärkeimmän asiakasryhmän muodostavat asiakkaat, jotka keskittävät pankkiasiansa Aktiaan ja joiden asiakassuhteen laajuus on vähintään 12 000 euroa. Nämä Täysetu- ja Etiasiakkaat saavat alennusta

mm. palvelumaksuista ja Aktian yhteistyökumppaneiden tarjoamista tuotteista. Täysetuasiakkailla on lisäksi oma asiakasvastuuhenkilö Aktiassa.

Asiakkaat pitävät arvossa vähintään kerran vuodessa suoritettavia asiakaskeskusteluja. Keskustelujen aikana asiakas ja tämän asiakasvastuuhenkilö käyvät läpi asiakkaan taloudellisen tilanteen, tulevaisuudensuunnitelmat ja odotukset. Näin saamansa kokonaiskuvan avulla vastuuhenkilö voi ehdottaa konkreettisia ja yksilöllisiä ratkaisuja asiakkaalleen.

Tuotteet ja palvelut

Aktia tarjoaa asiakkailleen täyden palvelun konseptia, eli kattavan tuotevalikoiman. Tuotteet on jaettu kolmeen kokonaisuuteen - säästämiseen, lainaamiseen ja maksamiseen - jotka sovitetaan asiakkaan tarpeiden ja toiveiden mukaan.

Säästäminen

Aktialla on laaja valikoima säästötuotteita eri tilisäästämistavoista rahasto-, vakuutus- ja osakesäästämiseen. Asiakas valitsee itselleen sopivan säästämistavan tuotto-odotustensa ja riskintotokykynsä sekä sen mukaan, kuinka pitkän aikaa hän haluaa säästää. Rahastovalinnan helpottamiseksi Aktia on ottanut käyttöön niin sanotun sijoittajaprofiilin. Siihen vaikuttavat asiakkaan sijoituskokemus, se kuinka pitkällä tähtäimellä hän aikoo säästää, mitkä hänen tavoitteensa ovat ja minkälainen säästäjä hän on. Näin määritetty asiakkaan riskiprofiili. Näiden tietojen pohjalta hän saa konkreettisen rahastosalkkuehdotuksen.

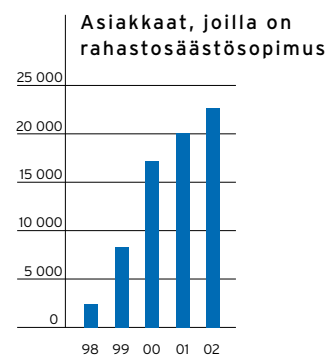
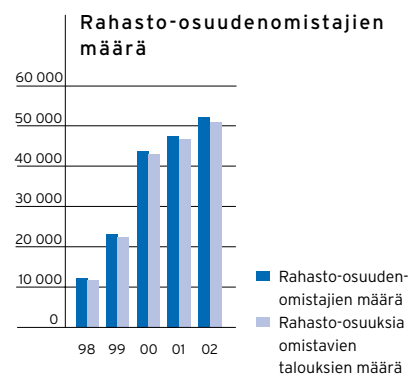
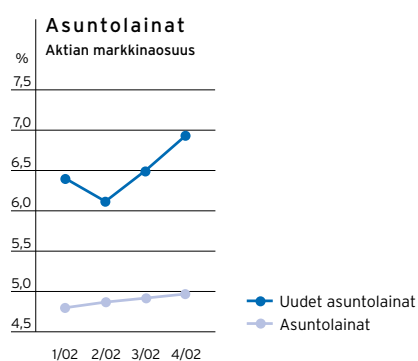
Aktian tytäryhtiön Aktia Rahoitusyhtiö Oy:n hallinnoimat sijoitusrahastot verifioidaan GIPS-standardin (Global Investment Performance Standards) mukaan. GIPS:n tarkoituksena on yhtenäistää tapa, jolla sijoitusrahastojen kalenterivuositainen tuotto lasketaan. Tämä helpottaa sijoitusrahastojen vertailua. Ainutlaatuista on että GIPS-raportti on yleisön saatavilla Aktian verkkopalvelussa.

Vuosi 2003 on Säästämisen vuosi Aktiassa. Säästämisen konseptia kehitetään ja uusia säästö- ja sijoitustuotteita ja -palveluja kehitetään. Keväällä otetaan Aktian asiakaspalvelussa käyttöön niin sanottu säästösuunnitelma. Säästösuunnitelman avulla saadaan kuva asiakkaan kokonaistilanteesta ja se auttaa hahmottamaan, miten asiakkaan varat tulisi jakaa eri säästötuotteiden välillä. Vuoden aikana lanseerataan useita säästämisen tuotteita, mm. määräaikaistalletuksia ja uusi säästötalletus.

Lainaaminen

Aktian lainatuotteiden valikoima antaa asiakkaalle mahdollisuuden valita itselleen parhaiten sopivan ratkaisun niin kulutus- kuin asuntolainoistakin.

Suurin osa suomalaisista haluaa edelleen asua omistusasunnossa, ja sellaisen rahoittaminen on useimpien suurin taloudellinen sijoitus. Tämä näkyy myös Aktian luottokannassa, jossa asuntoluottojen osuus antolainauksesta kotitalouksille on noin 75 prosenttia. Vuonna 2002 Aktian uudesta asuntolainatuotteesta, hypoteekkilainasta, tuli pankin asuntolainavalikoiman keskeisimpiä tuotteita. Se on saanut

hyvän vastaanoton sekä asiakkailta että henkilöstöltä, ja vuoden 2002 myynti ylitti odotukset. Myös lainavakuutuksia, GE-vakuutuksia, otettiin paljon. Vuonna 2002 vakuutettiin noin 40 prosenttia kaikista uusista lainoista, joille voi ottaa vakuutuksen.

Asiakkaan ja pankin välinen luottamus on luotonannon perusta. Aktia pyrkii rakentamaan pitkäaikaisia asiakassuhteita. Palvelun nopeuttamiseksi ja joustavuuden lisäämiseksi päätöksenteko tapahtuu mahdollisimman pitkälle konttoreissa.

Maksaminen

Aktian maksutuotteiden avulla asiakkaan päivittäisten raha-asioiden hoitaminen on turvallista, edullista ja joustavaa sekä ajasta ja paikasta riippumatonta.

Tuotevalikoimaan kuuluu kaikkea tiskillä asioimisesta, maksupalvelusta ja suoraveloituksesta aina Internet- ja puhelinpankkiin ja erilaisiin kortteihin. Lähes 90 prosenttia Aktian kaikista tapahtumista on automatisoitu. Erilaisia kortteja myytiin paljon, ja suotuisan kehityksen odotetaan jatkuvan lähivuosina. Korttimaksujen määrä kasvoi huomattavasti.

Aktia Yrityspankki

Aktian yritysrahoitus suuntautuu ensi kädessä yrityksiin, jotka arvostavat korkealaatuista palvelua, paikallistietämystä ja asiantuntemusta. Näitä ovat lähinnä pienet ja keskiuuret yritykset Aktian toiminta-alueella.

Aktian yritysrahoituksella on kaksi lähtökohtaa: Yrityksille, joiden pääpankkina Aktia toimii, tarjotaan rahoitustoiminnan perustuuksia, maksuja, ottolainauksia ja antolainauksia. Toisille yrityksille Aktia tarjoaa täydentävää pankkipalvelua jonkin tietyn tuotteen muodossa, esim. maksupalvelua.

Myös yrityspuolella Aktia on matalan riskin rahoittaja, jonka fokus on perinteisessä toiminnassa, kuten pääomaintensiivisessä liiketoiminnassa, rakennus- ja kiinteistötoiminnassa sekä kaupassa.

Yrityspankki on jaettu neljään alueeseen ja yhteensä 11 palveluyksikköön. Kussakin

yksikössä tulee olla markkinoiden vaatimuksia vastaavaa osaamista yritysasiakkaiden pankkiasioissa. Yrityspankin Helsingin yksikkö on jo pitkään palvellut myös suurempia yrityksiä, osittain yhteistyössä pankin yhteistyökumppanin FöreningsSparbankenin kanssa. Yritysasiakkaiden kokonaismäärä oli vuonna 2002 runsaat 14 000.

Vuoden 2003 tavoitteena on kasvaa muun pankin tahdissa. Organisaatiomuutoksen tuoma keskittyminen ja lisääntynyt asiantuntemus ja osaaminen myötävaikuttavat tavoitteen saavuttamiseen.

Varallisuuden hoito

Aktia haluaa myös sijoituskysymyksissä tarjota asiakkaiden henkilökohtaisen tilanteen mukaan suunniteltuja kokonaisvaltaisia ratkaisuja. Pankista saa erilaisten tarpeiden mukaista sijoitusneuvontaa. Kaikissa konttoreissa työskentelevät sijoitusneuvojat huolehtivat asiakkaista, joiden sijoitettavat varat ovat 12 000-50 000 euroa. Asiakasvastaavat palvelevat Täysetuasiakkaita kaikissa näiden pankkiasioissa, myös sijoituksissa, kun taas sijoitusasiantuntijat keskittyvät Täysetuasiakkaiden sijoituskysymyksiin. Aktia Yksityispankin asiakkailta on yli 170 000 euroa sijoitettavaa omaisuutta, ja Aktia Asset Management huolehtii asiakkaista, joiden varallisuus ylittää 1,7 miljoonaa euroa. Kaiken sijoitusneuvonnan pohjana on yhtenäinen sijoitusnäkemys ja -strategia. Tarkemmin Aktian sijoituspalveluista osoitteessa www.aktia.fi.

Aktia Yksityispankin pääasiallinen tehtävä on varakkaiden yksityishenkilöiden, säätiöiden ja yhteisöjen varallisuuden hoitaminen. Palvelu käsittää kaiken sijoitusneuvonnasta täyden valtakirjan sopimuksiin, joilla asiakas valtuuttaa Yksityispankin tekemään puolestaan sijoituspäätöksiä ennalta sovitussa puitteissa. Varallisuudenhoidon ja perinteisten pankkipalvelujen lisäksi Yksityispankin asiakkaiden on mahdollista saada verosuunnitteluapua ja juridista neuvontaa. Säätiö- ja yhdistysasiakkaille tarjotaan lisäksi kattavia kirjanpito- ja taloushallintopalveluja.

Liiketoimintayksiköt

Treasury vastaa pankin rahoituksesta, hankkimalla varat pääomamarkkinoilta sekä sijoituksista erilaisiin korkosidonnaisiin arvopapereihin. Se huolehtii pankin lakisääteisestä kassavarannosta ja vastaa kaikesta Aktian asiakkaiden puolesta tehtävästä valuutta- ja korkoinstrumenttikaupasta.

Aktia Pankkiiriliike välittää osakkeita yksityisille ja institutionaalisille asiakkaille sekä säästö- ja paikallisosuuspankeille. Pankkiiriliike seuraa jatkuvasti Suomessa noteerattuja pörssiyrityksiä ja tuottaa markkina- ja yritys-analyysyjä.

Ulkomaanyksikkö hoitaa Aktian sekä säästö- ja paikallisosuuspankkien ulkomaisen maksuliikenteen ja ylläpitää Aktian kansainvälistä kirjeenvaihtajapankkiverkostoa.

Säilytys- ja backofficepalvelut tarjoaa Aktian asiakkaille kotimaisten ja ulkomaisten arvopapereiden säilytyspalveluita.

Tarkemmin eri liiketoimintayksiköistä osoitteessa www.aktia.fi.

Bo Karlsson, 61 vuotta, yrittäjä,
ja Birgitta Karlsson, 63 vuotta, eläkeläinen,
kotikonttori Aktia Porvoon Keskusta,
rahastosäästävät tyttärenpojalleen
Rasmus Jäppilälle, 2,5 vuotta

Henkilöstö

Henkilöstön ja osaamisen kehittäminen

Henkilöstön kehittämisen tehtävänä on tukea Aktian liiketoiminnallisten tavoitteiden saavuttamista. Kaikkien Aktian työntekijöiden tulisi kokea osaavansa, uskaltavansa, saavansa ja haluavansa ottaa vastuun oman työnsä ja osaamisensa kehittamisestä. Keväällä 2002 uuden toimintamallin käyttöönoton tueksi järjestettiin mm. ylimääräisiä kurssipäiviä. Vuoden aikana toteutettiin keskimäärin 3,6 kurssipäivää työntekijää kohti. Vuonna 2001 hankitun ATK-järjestelmän käyttöönotto keskeytettiin, kun osoittautui, että se ei kaikilta osin vastannut Aktian tarpeita.

Uusi kehityskeskustelukäytäntö

Aktian yksityisasiakasorganisaation uuden toimintamallin mukaisten työroolien pohjalta määriteltiin niissä tarvittava osaaminen. Henkilöstön enemmistön osaamisprofiilit rakennettiin ja arviointisystematiikka kehitettiin. Kehityskeskustelukäytäntöä uudistettiin siten, että sen keskeiseksi osaksi tuli osaamisen arviointi, jonka esimies ja alainen tekevät yhdessä tätä varten kehitetyn työkalun avulla. Lisäksi esimiehet tekevät konttori- ja aluekohtaiset kehittämissuunnitelmat. Aktian uudessa toimintamallissa tavoitteiden saavuttamista seurataan ja suorituksia arvioidaan entistä lyhyemmällä aikavälillä osana myynnin johtoa ja päivittäistä toimintaa. Tutkimukset ovat osoittaneet, että sekä esimiehet että työntekijät ovat tyytyväisiä uudistuksiin, erityisesti yhtenäiseen systematiikkaan ja keskustelujen tueksi kehitettyihin työkaluihin.

tiin erityisesti tätä varten kehitettyjen käytännön työkalujen avulla.

Vuoden 2003 sisäisen koulutusohjelman tarkoituksena on edelleen parantaa aktialaisten osaamisen tasoa. Kehittämiskohteet asetetaan toiminnan tavoitteiden mukaiseen tärkeysjärjestykseen.

Koulutusohjelma perustuu uuden toimintamallin mukaisesti rooleihin siten, että eri työrooleille on laadittu oma osaamisen kehittämispolkunsa.

Motivaation ja sitoutuneisuuden edistäminen

Motivaation ja sitoutuneisuuden edistäminen työssä on henkilöstön kehittämisen keskeisimpiä tavoitteita. Aktian tehtävä työnantajana on edistää määrätietoista ja tuloksellista työntekoa työyhteisössä, edesauttaa työntekijöiden terveyttä ja jaksamista sekä parantaa työympäristöä ja lisätä työn mielekkyyttä. Tavoitteiden saavuttamista seurataan säännöllisten organisaatioilmapiiritutkimusten avulla.

Vuonna 2002 Aktiassa noudatettiin koko henkilöstön osalta suorituspalkkiojärjestelmää. Palkkion suuruuteen vaikuttivat mitattavat suoritukset ja muut eri liiketoiminta-alueilla ja yksiköissä tärkeiksi katsotut kriteerit.

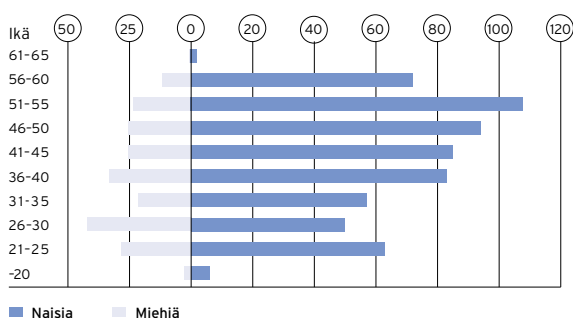
Henkilöstön määrä ja rakenne

Vuonna 2002 varsinaisen pankkihenkilöstön määrä kasvoi 52 henkilöllä verrattuna edellisvuoteen. Kasvu johtui lähinnä yksityisasiakas-konttoreihin palkatusta henkilöstöstä. Varsinaisen pankkihenkilökunnan määrä oli vuoden lopussa 851. Pankin koko henkilökunnasta 73 prosenttia oli naisia ja 27 prosenttia miehiä. Keskimääräinen työssäoloaika on 11 vuotta ja henkilöstön keski-ikä 41 vuotta. Ylemmistä toimihenkilöistä 45 prosenttia oli naisia ja 55 prosenttia miehiä. Toimihenkilöiden keskuudessa jakauma oli 85 prosenttia naisia ja 15 prosenttia miehiä.

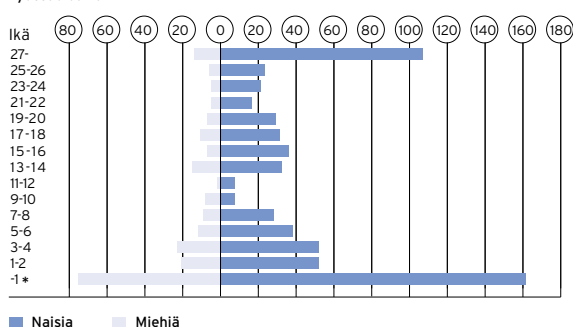
Aktiakonsernin työsuhteet 31.12

	1998	1999	2000	2001	2002
Kokopäiväiset	543	585	618	653	697
Osa-aikaiset	47	54	54	63	80
Määräaikaiset	83	85	97	83	74
Varsinainen henkilökunta	673	724	769	799	851
Muu henkilökunta	33	26	28	27	21
Pitkäaikaisesti poissaolevat	21	19	21	22	24
Henkilökunta yhteensä	727	769	818	848	896

Henkilöstön ikä- ja sukupuolijakautuma

Henkilöstön työssäoloaika

* ml. määräaikaiset

Sisäinen koulutus

Muun muassa uusien aktialaisten kasvaneen määrän vuoksi konsernin perehdyttämisohjelma uudistettiin. Perehdyttäminen tapahtuu nyt pääosin verkko-opiskelun muodossa. Esimiehille ja työhönpastajille kehitettiin työkaluja perehdyttämisen laadun parantamiseksi.

Aktiassa johtamisvalmennus on prosessi, ei projekti. Valmennusohjelman tavoitteena on luoda selkeä, Aktian arvoin perustuva johtamisfilosofia ja esimiehen vastuuta ja esimiehyyden sisältöä kuvaava yhtenäinen malli. Vuonna 2002 koulutuksessa paneuduttiin esimiehen henkilöstövastuuseen. Esimiehen valmiutta hoitaa työsuhteasi-oita ja käydä uusimuotoisia kehityskeskusteluja parannet-

Elina Siltanen, 44 vuotta, asiakasvastaava
Aktian Tampereen Lielahden konttorissa,
aktialainen vuodesta 1997

Kestävä kehitys ja ympäristö

Aktia on ihmisen kokoinen pankki. Misiomme on olla paras asiakkaidemme pankkiasioiden hoitamisessa; pitää hyvää huolta heistä ja heidän taloudestaan. Huolenpito asiakkaasta on palvelumme ydin, ja lähtökohtanamme ovat asiakkaan tarpeet ja toiveet. Aktiassa huolehditaan työntekijöistä, ja pankilla on monipuolinen henkilöstöpolitiikka. Aktia pyrkii aiheuttamaan mahdollisimman vähän vahinkoa ympäristölle ja on siksi laatinut ympäristöpolitiikan. Pankin yhteiskunnallinen osallistuminen näkyy erityisesti säästöpankkisäätiöiden toiminnassa.

Ihmisen kokoinen pankki kantaa vastuuta sekä henkilöstönsä että asiakkaidensa ja ympäristön hyvinvoinnista. Henkilökunnan ja asiakkaiden tyytyväisyys vaikuttaa voimakkaasti pankin ydinliiketoimintaan – innostuneet ja sitoutuneet työntekijät saavat enemmän aikaa ja tyytyväiset asiakkaat ovat uskollisia pankilleen. Aktian toimintaa ohjaavat ja määrittelevät arvot ja linjaukset. Pankki on esimerkiksi jo pitkään noudattanut asiakaspalvelu-, henkilöstö- ja viestintäpolitiikkoja.

Raportoidessamme kestävästä kehityksestä ja ympäristöstä tavoitteenamme on antaa kuva Aktian toimintaa ohjaavista arvoista ja periaatteista. Näistä kerrotaan vuosikertomuksessa ja pankin Internet-sivuilla www.aktia.fi. Kanavat on valittu siksi, että ne ovat helposti yleisön saatavilla ja niiden päivittäminen on yksinkertaista. Olemme vasta urakamme alussa, ja niin työn muodot kuin niistä viestittäminenkin tulevat kehittymään vuosien varrella. Nykyinen raportointi keskittyy asiakkaisiin, henkilöstöön sekä yhteiskuntaan ja ympäristöön. Nämä ovat pankin yhteiskuntavastuun tärkeimmät osa-alueet.

Asiakkaat

Huolenpito asiakkaasta

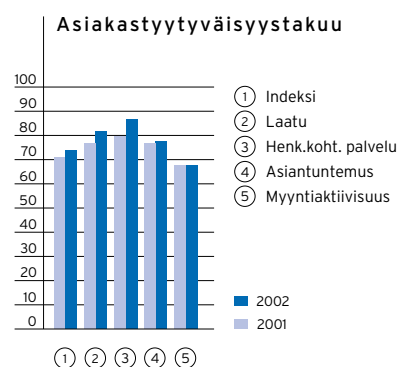
Aktian ensimmäinen arvo on ”Pidämme huolta asiakkaasta ja tuomme lisäarvoa hänen talo-

uteensa – yksilö ja perhe ovat toimintamme ydin”. Pankki tarjoaa kokonaisratkaisuja asiakkaiden talouden hoitoon. Tätä varten on kehitetty mm. taloussuunnitelma, jonka avulla kartoitetaan asiakkaan taloudellinen tilanne. Perehdymme asiakkaiden tilanteeseen, jotta heidän juuri nyt ajankohtaisten käytännön tarpeittensa lisäksi myös tulevaisuuden suunnitelmat ja toiveet voitaisiin ottaa huomioon. Asiakkaat saavat pankiltaan toimivaa ja heidän tarpeensa tyydyttävää apua taloutensa hoidossa. Tämä merkitsee esimerkiksi sitä, ettei asiakkaille myönnetä liian suuria asuntolainoja.

Palvelukonsepti

Aktian toiminta perustuu aina asiakkaiden tarpeisiin. Pankki ei ohjaa asiakkaitaan valitsemaan tiettyjä vaihtoehtoja, vaan asiakas päättää itse missä, kuinka ja miten hän haluaa kohdata pankkinsa. Asiakkaat ovat aina tervehdymme konttoriin, mutta tarjoamme tekniset mahdollisuudet myös niille, jotka mieluummin käyttävät puhelinta tai Internetiä. Hyvä vaihtoehto asiakkaille, jotka haluavat hoitaa pankkiasiansa Internetin välityksellä joutumatta luopumaan henkilökohtaisesta palvelusta ja tutusta pankkihenkilöstöstä, on Aktian verkkokonttori, Aktia@net. Aktia@netin asiakkaat saavat henkilökohtaista palvelua omalta yhteyshenkilöltään puhelimitse tai suojatun sähköpostiyhteyden välityksellä.

Aktiasta saa nopeaa, ystävällistä ja asian-

tuntevaa palvelua. Pidämme itsestään selvänä, että asiakasta palvellaan hänen äidinkielellään. Päätöksentekohierarkiamme on matala, mikä näkyy mm. nopeissa lainapäätöksissä. Sijoitusasioissa noudatetaan asiantuntijaryhmän antamia suosituksia, minkä ansiosta palvelu on yhteneväistä ja osaavaa. Haluamme siis antaa asiakkaillemme heidän toivomaansa palvelua, ja vähän enemmänkin.

Asiakaslähtöisiä ratkaisuja

Aktia kehittää jatkuvasti toimintaansa voidakseen vastata asiakkaiden tarpeisiin ja toiveisiin. Asiakkailla usein esiintyvä pulma on ajanpuute; on vaikea ehtiä konttoriin sen aukioloaikoina. Olemme ottaneet huomioon tämän eri tavoin. Tiettyt konttorit ovat avoinna myös iltaisin ja lauantaisin, ja esimerkiksi kauppa-keskus Jumbon palvelupiste ja Aktia@net ovat avoinna normaalia pidempään. Myös muissa konttoreissa voidaan sopia tapaamisesta aikaisin aamulla tai ilta-aikaan.

Mittarit

Aktiassa tehdään säännöllisesti riippumattomia asiakasmittauksia ja toimintaa kehitetään niiden pohjalta.

Henkilöstö

Henkilöstöpolitiikka

Aktian toinen arvo on ”Me aktialaiset olemme Aktia - jokaisen oma panos on ratkaisevan tärkeä”. Pankin olemassaolon perusta on henkilöstö, sen osaaminen ja sitoutuneisuus. Siksi Aktia pitää huolta työntekijöistään. Pankin henkilöstöpolitiikassa käsitellään mm. työturvallisuus- ja korvauskysymyksiä, osaamisen kehittämistä, henkilöstöetuja sekä työnantajan ja työntekijän välistä luottamusta.

Aktian henkilöstöpolitiikan tavoitteena on tukea pankin strategian toteutumista. Kaikkien työntekijöiden tulisi kokea osaavansa, uskaltavansa, saavansa ja haluavansa ottaa vastuun oman työnsä ja osaamisensa kehittämisestä. Aktian tehtävä työnantajana on edistää mää-

rätietoista ja tuloksellista työntekeä, edesauttaa työntekijöiden terveyttä ja jaksamista sekä parantaa työympäristöä ja lisätä työn mielekkyyttä.

Aktia työpaikkana

Aktia huolehtii työntekijöidensä viihtyvyydestä. Motivoituneet ja sitoutuneet työntekijät ovat edellytyksenä pankin liiketoiminnallisten tavoitteiden saavuttamiselle.

”Viestintämme on avointa ja rehellistä” on Aktian kolmas arvo. Päivittäinen sisäinen viestintä tapahtuu pääasiassa intranetin kautta. Ajankohtaiset tiedot niin viimeisimmistä kuin tulevistakin tapahtumista kerrotaan intranetissä viikoittain julkaistavassa sisäisessä lehdessä. Neljästä kuuteen kertaan vuodessa ilmestyy painettu lehti, jossa asioita käsitellään yksityiskohtaisemmin ja jonka tehtävänä on luoda ymmärrystä ja edistää henkilöstön tietämystä konsernin asioista. Myös kasvokkain tapahtuva viestintä on tärkeää. Konttoreiden ja yksiköiden viikoittaisissa kokouksissa käsitellään tiimien työtä koskevia ajankohtaisia asioita, ja toimitusjohtaja pitää säännöllisesti tiedotustilaisuuksia, joihin kaikki työntekijät ovat tervetulleita. Niille, jotka eivät pääse paikan päälle, julkaistaan intranetissä referaatti tilaisuudesta vielä saman päivän aikana. Keran tai kahdesti vuodessa eri paikkakunnilla järjestettävillä suurilla Aktia-treffeillä johto informoi henkilöstöä pankin liikestrategiasta ja tavoitteista.

Kehitys ja osaaminen

Kilpailukyvyyn ja motivaation ylläpito edellyttää jatkuvaa henkilöstön ja osaamisen kehittämistä. Sekä johdolle että työntekijöille tarjotaan monenlaista koulutusta. Järjestämällä konttorihenkilöstölle rooleittain räätälöityjä kursseja voimme olla varmoja, että koulutus vastaa tarpeita.

Tärkeän osan Aktian johtamisjärjestelmästä muodostavat kehityskeskustelut. Kahdesti vuodessa käydään työntekijän ja hänen

esimiehensä kesken suunnittelu-, seuranta- ja osaamisen kehittämiskeskustelu. Keskustelun tarkoituksena on määritellä työntekijän ensisijaiset tehtävät ja tavoitteet seuraavaksi kaudeksi, käydä läpi, kuinka edellisen kauden tavoitteet on saavutettu ja sopia mahdollisesti osaamisen kehittämistä. Samalla puhutaan työtilanteesta ja työssä viihtymisestä.

Terveys

Aktian henkilöstölleen tarjoamaan työterveys-huoltoon kuuluu mm. työpaikan tarkastukset uusituissa ja uusissa konttoreissa tai muiden muutosten yhteydessä, uusien työntekijöiden terveystarkastukset ja tietyt ikäkausitarkastukset, työkyvyn ylläpitotoimet, sairaanhoito, tutkimukset ja hoidot.

Mittarit

Aktian organisaatioilmapiiriä tutkitaan säännöllisesti henkilöstölle tehtävän kyselyn muodossa. Tutkimukseen sisältyy esimiesarviointi.

Yhteiskunta ja ympäristö

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Aktian juuret ovat vuonna 1825 perustetussa Helsingin Säästöpankissa. Säästöpankki oli yhteiskunnallisesti aktiivinen – haluttiin opettaa ihmisiä säästämään, huolehtimaan taloudestaan ja näin lieventämään maassamme silloin vallinnutta ankaraa köyhyyttä. Kymmenen rannikkoseudun säästöpankkia perusti Säästöpankki Aktian 1991–1992. Yhteiskunnallinen osallistuminen on seurannut pankkia aina näihin päiviin. Nykyään se näkyy esimerkiksi säästöpankkisäätiöiden toiminnan kautta. Säästöpankkisäätiöt perustettiin vuonna 1993 samassa yhteydessä kuin Säästöpankki Aktia muuttui säästöpankkiosakeyhtiöksi. Säätiöt toimivat Aktian toiminta-alueella. Niiden tarkoituksena on edistää säästämistä, tukea kotiseutua ja vaalia säästöpankkiliikkeen perinteitä paikallistasolla. Tätä tarkoitustaan säätiöt toteuttavat tukemalla taloudellisesti säästämistä edistävää työtä ja tutkimusta ja

antamalla apurahoja ja lahjoituksia toimialueellaan.

Ympäristö

Aktia laati ympäristöpolitiikan vuonna 2002. Ympäristöpolitiikan ensisijaisena tavoitteena on tukea ympäristömme kestävä kehitystä, mutta myös vahvistaa konsernin tavaramerkkiä. Aktian ympäristöpolitiikan tulee olla helposti ymmärrettävä ja kohtuullisen ponnistuksin toteutettavissa, jotta sitä todella noudatettaisiin.

Aktiassa ympäristö otetaan huomioon päivittäisessä työssä ja myös asiakkaille tarjotaan ympäristöystävällisiä tuotteita. Päivittäiseen työhön kuuluvia käytännön ympäristötoimia ovat jätteiden lajittelu ja paperinkäytön vähentäminen. Aktialaiset lajittelevat jätteensä, paperit ja pahvit kerätään ja kierrätetään. Käytöstä poistetut koneet, tietokoneet ja huonekalut myydään yksityishenkilöille tai yrityksille. Työmatkoista aiheutuvat ympäristöhaitat pyritään minimoimaan.

Asiakkaille tarjotaan ympäristöystävällisiä maksutapoja (Internet) ja säästämisen muotoja (Roburin Miljöfonden). Aktian verkkokonttori, Aktia@net, on pankin ympäristöä vähiten rasittava vaihtoehto, koska yhteydenpito pankin ja asiakkaan välillä tapahtuu puhelimen ja Internetin välityksellä. Näin säästetään sekä energiaa että paperia. Ympäristönäkökulma tulee esiin myös yrityslainoissa. Aktia on mukana rahoittamassa useita yrityksiä, joiden toiminta tähtää parempaan ympäristöön.

Aktian ympäristöpolitiikka on pankin verkkosivuilla osoitteessa www.aktia.fi.

Vuosi lyhyesti

Tulos

Konsernin vuoden 2002 liikevoitto laski 38,6 prosenttia 19,7 miljoonaan euroon verrattuna vastaavaan ajanjaksoon vuotta aiemmin. Oman pääoman tuotto (ROE) oli 7,2 prosenttia (sektorikohtaiset luottotappiovaraukset pois lukien 8,7 %). Liiketoiminnan kasvu jatkui. Luotonanto kotitalouksille ylitti edelleen markkinoiden kasvun, ja säästäminen lisääntyi hieman. Rahoituskate laski jonkin verran, kun taas muut tuotot pysyivät samalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Samanaikaisesti kulut kasvoivat. Vuoden voitto oli 12,6 miljoonaa euroa.

Tuotot

Konsernin tuotot yhteensä laskivat 1,8 prosenttia 112,4 miljoonaan euroon. Rahoituskate aleni otto- ja antolainauksen kasvusta huolimatta 2,6 prosenttia 75,2 miljoonaan euroon. Aleneminen aiheutui pääosin nopeasti alentuneesta markkinakorkotasosta ja osin myös kiristyneen kilpailun kaventamista antoja ottolainausmarginaaleista. Muut tuotot laskivat nimellisesti (-0,3 %) 37,2 miljoonaan euroon. Palkkiotuotot kasvoivat 1,0 prosenttia 31,5 miljoonaan euroon. Palkkiotuottojen kehitys oli kaksijakoista. Pääomamarkkinoiden kehitykseen suoraan sidoksissa olevat tuotot, kuten tuotot arvopaperinvälityksestä ja rahastojen hallinnointipalkkiot, laskivat selvästi. Perinteiset palkkiotuotot sitä vastoin kasvoivat suuremman liiketoimintavolyymin ansiosta. Myös liiketoiminnan muut tuotot, jotka valtaosin koostuvat kiinteistötuotoista, supistuivat 6,0 prosenttia 7,3 miljoonaan euroon konsernin jatkaessa kiinteistöomaisuutensa pienentämistä.

Kulut

Konsernin kulut yhteensä nousivat 9,6 prosenttia 90,1 miljoonaan euroon. Pääosa kasvusta aiheutui henkilöstökuluista, jotka lisääntyivät 4,9 miljoonaa euroa 37,9 miljoonaan euroon. Konsernin keskimääräinen työntekijämäärä vuoden aikana kasvoi 38 henkilöä. Resurssitarpeen lisääntyminen aiheutui konttoriverkon uudelleenjärjestämisestä erillisiin yksityis- ja yritysasiakasorganisaatioihin sekä toimintakonseptin vahvistamisesta myyntiresursseilla. Osittain henkilöstön kasvun ja osittain lisääntyneiden markkinointipanostusten myötä muut hallintokulut kasvoivat 9,3 prosenttia 26,5 miljoonaan euroon. Liiketoiminnan muut kulut nousivat 1,7 prosenttia 15,4 miljoonaan euroon.

Poistot olivat 10,4 miljoonaa euroa. Konserni ei tehnyt arvonalennuksia jakson aikana (1,0 miljoonaa euroa vuonna 2001). Suunnitelman mukaiset poistot kasvoivat 17,0 prosenttia. Osaksi tämä johtui konttoritilojen uudistamisesta. Kasvusta lähes puolet, 0,7 miljoonaa euroa, johtuu uudesta poistokäytännöstä ja kertaluonteisten poistojen lisääntymisestä. Uuden poistokäytännön mukaan muun muassa henkilökohtaisten työasemien kulukirjaukset tehdään suoraan.

Kustannusten nousun vuoksi kulujen suhde tuottoihin nousi 0,73:sta 0,81:een.

Tase ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

Konsernin taseen loppusumma 31.12.2002 oli 3 514 miljoonaa euroa, kun se vastaavana ajankohtana vuotta aiemmin oli 3 332 miljoonaa euroa.

Taseen ulkopuolisia sitoumuksia oli 218 miljoonaa euroa. Johdannaispöytäkirjojen kohde-etuuksien arvo oli 683 miljoonaa euroa.

Lainaaminen ja säästäminen

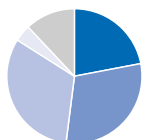
Aktian strategian mukaisesti liiketoiminnan kasvu jatkui edelleen. Voimakkainta kasvu oli antolainauksessa, erityisesti asuntolainoissa, kun taas säästämisen kasvu oli vähäisempää. Pääomamarkkinoiden epävarmuudesta huolimatta uusien rahasto-osuudenomistajien lukumäärä kasvoi yli 10 800:lla (13,1 %) ja säännöllisesti rahastoihin säästävien määrä yli 2 600 henkilöllä (9,5 %).

Verrattuna vastaavaan ajankohtaan edellisvuonna konsernin luotonanto kasvoi 12,8 prosenttia 2 412 miljoonaan euroon ja antolainaus kotitalouksille 16,2 prosenttia 1 872 miljoonaan euroon. Asuntolainakanta kasvoi 19,2 prosenttia 1 525 miljoonaan euroon. Tämän seurauksena Aktian markkinaosuus asuntolainoista nousi jakson aikana 4,7 prosentista 5,0 prosenttiin.

Yleisön talletukset konsernissa kasvoivat 3,7 prosenttia 1 926 miljoonaan euroon, kun taas kotitalouksien talletukset kasvoivat 3,3 prosenttia 1 569 miljoonaan euroon. Rahastopääomien kehitys oli pörssikurssien putoamisen johdosta vaatimatonta. Kotitalouksien rahastopääomat supistuivat 0,7 prosenttia 325 miljoonaan euroon. Kotitalouksien säästäminen (talletukset ja rahastopääoma) puolestaan kasvoi 2,6 prosenttia 1 893 miljoonaan euroon Aktian markkinaosuuden pysyessä lähes ennallaan (3,8 %).

Luottojen volyymijakauma

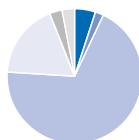
Konserni 31.12.2002

- 0-50 000 euroa 22 %
- 50 000-100 000 euroa 30 %
- 100 000-400 000 euroa 32 %
- 400 000-800 000 euroa 4 %
- yli 800 000 euroa 12 %

Vastaavaa

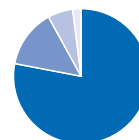
Konserni 31.12.2002

- Käteiset varat 5 %
- Saamiset luottolaitoksilta 2 %
- Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä 69 %
- Saamistodistukset 18 %
- Kiinteistöt 3 %
- Muut 3 %

Luottokanta

Konserni 31.12.2002

- Kotitaloudet 78 %
- Yritykset 14 %
- Asuntoyhteisöt 6 %
- Julkisyhteisöt ja voittoa tavoittelemattomat yhteisöt 2 %

Riskienhallinta

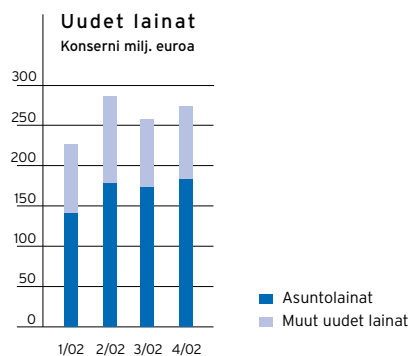
Luottotappiot ja -riskit

Konsernin järjestämättömät saatavat ja nol-lakorkoiset lainat kasvoivat 12,5 miljoonasta eurosta (12,0 %) 14,0 miljoonaan euroon, mutta niiden suhteellinen osuus koko vastuukannasta säilyi ennallaan 0,6 prosentissa.

Konsernin luottotappiot säilyivät marginaalisina johtuen pankin riskejä karttavasta luottopolitiikasta. Konserni kirjasi vuoden aikana 0,8 miljoonaa euroa uusia luottotappioita ja 0,3 miljoonaa euroa aiemmin tehtyjen luottotappioiden palautuksia. Nettomääräisesti luottotappioita kirjattiin näin ollen yhteensä 0,5 miljoonaa euroa verrattuna 0,2 miljoonaan euroon vuotta aiemmin. Toimialoitain kohdistettuja luottotappiovarauksia lisättiin 0,4 miljoonasta eurosta 2,9 miljoonaan euroon. Tämän perusteena on se, että taloudellinen tilanne kasvat-taa tulevaisuuden luottotappioriskiä.

Korkoriskit

Konsernin korkokate on herkkä koronmuutoksille johtuen siitä, että luotonanto on pääosin sidottu lyhyisiin markkinakorkoihin, kun taas talletukset ovat valtaosaltaan kiinteäkorkoisia. Suurin osa tehdyistä johdannaissopimuksista on tarkoitettu vähentämään otto- ja antolainauksen korkosidonnaisuuksien erilaisuudesta johtuvaa rahoituskatteen vaihtelua. Vuodenvaihteessa näiden johdannaissopimusten yhteenlaskettujen kohde-etuksien arvo oli 635 miljoonaa euroa, josta 295 miljoonaa euroa oli koronvaihtosopimuksia ja 340 miljoonaa euroa korko-optiosopimuksia.

Vakavaraisuus

Konsernin omat varat olivat 31. joulukuuta 243 miljoonaa euroa, josta 168 miljoonaa euroa oli ensisijaista omaa pääomaa. Vuoden aikana pankki laski liikkeeseen toissijaiseen omaan pääomaan kirjattavia debentuurilainoja 50,9 miljoonaa euroa. Tämän seurauksena toissijainen pääoma kasvoi 35,4 miljoonasta eurosta 75,2 miljoonaan euroon. Konsernin riskipainotetut saamiset nousivat vuoden aikana 17,7 prosenttia 1 859 miljoonaan euroon. Nousu aiheutui asuntoluottokannan kasvun ohella likvidien sijoitusten siirtämisestä sijoituksista Suomen Pankkiin (0 %:n riski) sijoituksiin muihin pankkeihin (20 %:n riski). Vakavaraisuusaste oli 13,1 prosenttia ja ensisijaisen oman pääoman osuus 9,0 prosenttia. Tilikauden voitto sisältyy ensisijaiseen omaan pääomaan.

Henkilöstö

Konsernin henkilöstön määrä oli kauden lopussa 896 (848 vastaavana ajankohtana 2001). Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä laskentakauden aikana oli 885 (876). Lisätietoja henkilöstöstä sivulla 12.

Luottokelpoisuus

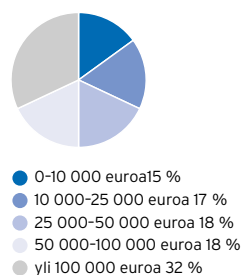
Moody's Investors Service Ltd:n tekemä luottokelpoisuusarvio on lisännyt kansainvälisten rahamarkkinoiden tietoisuutta Aktiasta ja luonut uusia mahdollisuuksia laajempipohjaiseen rahoitukseen.

Aktian luottokelpoisuus

Pitkäaikainen varainhankinta	A3 vakain näkymin
Lyhytaikainen varainhankinta	P-2 vakain näkymin
Taloudellinen vahvuus	C vakain näkymin

Talletukset kokoluokittain

Konserni 31.12.2002

Tärkeimpien tytäryhtiöiden tulos

Aktia Rahastoyhtiö Oy

Aktia Rahastoyhtiö Oy:n bruttotuotot vähenivät 6,0 prosenttia edellisvuoteen verrattuna nousten 8,0 miljoonaan euroon. Myyntikanoille maksettavat palkkiokulut laskivat 4,1 prosenttia 5,1 miljoonaan euroon. Suorat kustannukset laskivat 8,5 prosenttia 2,5 miljoonaan euroon. Tulos ennen veroja oli 0,5 miljoonaa euroa.

Aktia Asset Management Oy Ab

Aktia Asset Management Oy Ab:n tulos ennen veroja väheni 0,6 miljoonasta eurosta 0,5 miljoonaan euroon. Palkkiotuotot laskivat 18,4 prosenttia 1,1 miljoonaan euroon (1,3 miljoonaa euroa 2001). Tuotot yhteensä olivat 1,3 miljoonaa euroa. Kulut nousivat 12,1 prosenttia 0,8 miljoonaan euroon.

Aktia Hypoteekkipankki Oyj

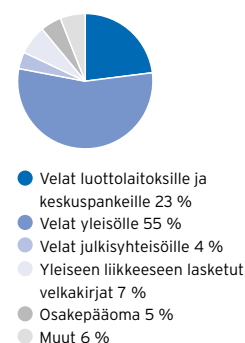
Aktia Hypoteekkipankki aloitti varsinaisen toimintansa vuonna 2002. Tuotot yhteensä olivat 509,7 tuhatta euroa ja kulut yhteensä 537,7 tuhatta euroa. Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 28 tuhatta euroa tappiolla. Saamiset yleisöltä olivat vuoden lopussa 97,9 miljoonaa euroa ja taseen loppusumma 103,0 miljoonaa euroa.

Vasp-Invest Oy

Vasp-Invest Oy:n tuotot laskivat vuoden aikana 19,3 prosenttia 1,6 miljoonaan euroon, samalla kun kulut vähenivät 0,6 prosenttia 1,2 miljoonaan euroon. Tulos ennen veroja oli 33,7 tuhatta euroa.

Vastattavaa

Konserni 31.12.2002

Muutoksia hallintoneuvostossa, hallituksessa ja johdossa

- Aktia Säästöpankki Oyj:n yhtiökokous nimitti 23. huhtikuuta hallintojohtaja Håkan Mattlinin ja varatuomari Kari Kyttälän hallintoneuvoston uusiksi jäseniksi. Edellä mainitut valittiin hallintoneuvoston puheenjohtajana toimineen varatuomari Carl-Olaf Homénin ja agronomi Eero Oittilan tilalle. Homénia ja Oittilaa ei yhtiöjärjestyksen ikärajoituksen vuoksi voitu valita uudelleen.
- Ensimmäisessä kokouksessaan 15. toukokuuta hallintoneuvosto valitsi Svenska litteratursällskapet i Finlandin toimitusjohtajan, kamarineuvos Henry Wiklundin puheenjohtajaksi.
- Aktia Säästöpankki Oyj:n hallintoneuvosto nimitti 12. marraskuuta pitämässään kokouksessa pankin hallituksen uusiksi jäseniksi toimikaudeksi 1.1. - 31.12.2003 diplomi-insinööri Stig Stendahlin (puheenjohtaja), oikeustieteen kandidaatti, diplomiekonomi Kaj-Gustaf Berghin, valtiotieteen lisensiaatti Hans Frantzin, diplomiekonomi Folke Lindströmin, filosofian maisteri Carola Teir-Lehtisen ja kauppatieteiden maisteri Dag Wallgrenin. Yllä mainitut valittiin tekniikan lisensiaatti Patrick Enckellin, valtiotieteen maisteri Erik Bärnasin, kauppatieteiden tohtori Caj-Gunnar Lindströmin ja varatuomari Stefan Wikmanin tilalle. Kauppatieteiden maisteri Robert Charpentier, diplomiekonomi Lasse Koivu (varapuheenjohtaja) ja ekonomi Lars-Erik Kvist valittiin uudelleen.
- Ph.D. (Econ.) Mikael Ingberg aloitti Aktia Säästöpankki Oyj:n toimitusjohtajana 15. syyskuuta seuraten toimessa varatuomari Erik Andersonia, joka 15. toukokuuta ilmoitti

jäävänsä eläkkeelle täytettyään 60 vuotta 31. tammikuuta 2003.

Vuoden toimintaa ja tapahtumia

Konttoritoiminta

Konttoritoiminta jaettiin kahdeksi erilliseksi liiketoiminta-alueeksi – Yksityisasiakkaat ja Yrityspankki. Uudelleenjärjestelyn tavoitteena oli keskittämisen avulla kasvaa voimakkaammin, parantaa laatua, osaamisen tasoa ja riskienhallintaa sekä ennen kaikkea vapauttaa enemmän aikaa asiakkaille.

Aktia Yksityisasiakkaat

Aktia Yksityisasiakkaat on jaettu 10 alueeseen, joilla toimii yhteensä 66 konttoria. Työtapojen yhtenäistämiseksi ja tehostamiseksi otettiin vuoden aikana käyttöön uusi toimintamalli. Uusi organisaatio ja toimintamalli merkitsivät huomattavia panostuksia osaamisen kehittämiseen, uuteen henkilöstöön ja tekniikkaan. Helmikuussa Aktia avasi palvelupisteen kaupakeskus Jumboon Vantaalle. Uusi keskeinen yksikkö, konttorituki, aloitti toimintansa maaliskuussa. Konttorituki huolehtii aiemmin konttoreissa suoritetuista tehtävistä, jotka eivät edellytä suoraa asiakaskontaktia. Toiminta on alkanut hyvin, ja sekä asiakkaat että konttorihenkilökunta ovat olleet tyytyväisiä. Myös verkkokonttori Aktia@netin syyskuussa 2001 alkanut toiminta on päässyt hyvään alkuun. Asiakkaat arvostavat pankkiasioiden sujuvaa ja nopeaa hoitamista ja erityisesti henkilökohtaiselta yhteyshenkilöltään saamaansa palvelua. Tärkein asiakaskohderyhmä - Täysetu- ja Etuasiakkaat - kasvoi 6 prosenttia.

Aktia aloitti uusien hypoteekkilainamuotoisten asuntolainojen myynnin. Koekäyttö

aloitettiin joulukuussa 2001 ja kevään aikana tuote ja järjestelmä otettiin vähitellen käyttöön Aktian kaikissa konttoreissa. Uusi tuote on saanut hyvän vastaanoton sekä asiakkailta että henkilöstöltä, ja myynti on ylittänyt odotukset. Hypoteekkilainasta on tullut yksi Aktian asuntolainavalikoiman päätuotteista. Hypoteekkilainat myöntää Aktian kokonaan omistama tytäryhtiö Aktia Hypoteekkipankki Oyj, joka perustettiin vuonna 2001. Vuoden lopussa Hypoteekkipankin lainakanta oli 97,9 miljoonaa euroa ja lainojen lukumäärä noin 1 300. Hypoteekkipankilla ei ole omia konttoreita, vaan myynti tapahtuu Aktian konttoreiden kautta. Hypoteekkipankki rahoittaa toimintansa joukkovelkakirjalainoilla, joiden vakuutena on asuntolainakanta. Aktia pyrkii näin alentuneiden jälleenerahoituskustannusten myötä laskemaan kustannuksiaan, jolloin se voi tarjota asiakkailleen edullisia asuntolainoja.

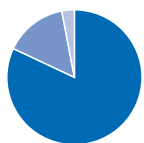
Kovasta kilpailusta ja epävarmasta markkinatilanteesta huolimatta myyntitavoitteet saavutettiin useilla alueilla. Erytisen hyvin onnistui asuntolainojen, rahastojen ja vakuutusten myynti.

Aktia Yrityspankki

Aktia Yrityspankki aloitti toimintansa tammikuussa. Yrityspankki on jaettu neljään alueeseen, ja se toimii 11 eri paikkakunnalla Aktian toiminta-alueella. Vuoden alkupuolella toiminta keskittyi yritysasiakkaiden siirtämiseen yksityisasiakaskonttoreista Yrityspankkiin, uuden henkilökunnan rekrytointiin sekä toiminnan alulle panemiseen ja organisointiin. Työ edistyi suunnitelmien mukaan. Huolimatta mittavasta kehitys- ja organisoituvuudesta Yrityspankki ylitti sekä myynti- että aktiviteettitavoitteensa vuodelle.

Talletuskanta

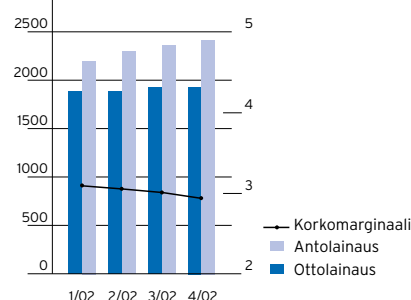
Konserni 31.12.2002

- Kotitaloudet 82 %
- Yritykset 15 %
- Julkisyhteisöt ja voittoa tavoittelemattomat yhteisöt 3 %

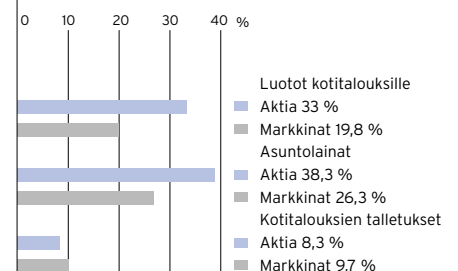
Otto- ja antolainaus/ Korkomarginaali

Konserni milj. euroa

Markkina-asema

Aktian kasvu markkinoihin nähden 12/00-12/02

Muut tapahtumat

Euron käyttöönotto käteisvaluuttana sujui hyvin. Odotettu ruuhka konttoreissa oli ohin muutamassa viikossa, tekniikka toimi ja uudet setelit ja kolikot otettiin nopeasti käyttöön.

Helmikuussa Säästöpankkiliiton ja Pohjoja-Yhtymä Oyj:n hallitukset julkistivat suunnitelmansa aloittaa neuvottelut läheisestä finanssiyhteistyöstä. Aktia oli aluksi mukana neuvotteluissa mutta päätti sittemmin olla osallistumatta ehdotettuun yhteistyöhön. Tällä hetkellä Aktia tekee yhteistyötä useiden eri vakuutuslaitosten toimittajien kanssa. Aktia pyrkii ratkaisuihin, joiden myötä pankki säilyttää oman asiakaskantansa asiakastiedot myös vakuutuslaitosten kohdalla.

Huhtikuussa toiminto säästö- ja paikallisuuspankkien asiakkaiden arvo-osuustilien säilytysyhteisönä siirtyi Samlinkista Aktiaan.

Säästöpankkien Vakuusrahasto

Aktia ja kaikki muut säästöpankit kuuluvat säästöpankkien vapaaehtoiseen vakuusrahastoon. Rahaston tehtävänä on säästöpankkien vakaan toiminnan turvaaminen. Rahaston säännösten mukaan säästöpankit eivät ole yhteisvastuussa toistensa veloista tai sitoumuksista. Rahasto on velaton, ja vuoden lopussa sen varat olivat 28,2 miljoonaa euroa.

Pankkien talletussuojarahasto

Vuonna 1998 perustettuun talletussuojarahastoon kuulumisen on pakollista kaikille pankeille. Rahastosta korvataan tallettajan varat 25 228 euroon asti. Aktian kannatusmaksu rahastolle oli 1,5 miljoonaa euroa. Vuoden lopussa rahaston varat olivat 243,3 miljoonaa euroa.

Sijoittajien korvausrahasto

Pankit ja pankkiiriliikkeet kuuluvat sijoittajien korvausrahastoon, jonka tarkoituksena on suojata piensijoittajia pankin tai pankkiiriliikkeen menetettyä maksukykyä. Yksittäiselle sijoittajalle voidaan korvata enintään 20 000 euroa. Rahaston varat olivat vuoden lopussa 4,2 miljoonaa euroa.

Tapahtumia tilikauden jälkeen

Aktia on saanut Rahoitustarkastukselta luvan toissijaiseen omaan pääomaan luetun 8,0 miljoonan euron debentuurilainan ennenaikaiseen poismaksuun maaliskuun 2003 aikana. Poismaksu alentaa konsernin vakavaraisuutta noin 0,4 prosenttiyksikköä verrattuna vuoden vaihteen tilanteeseen.

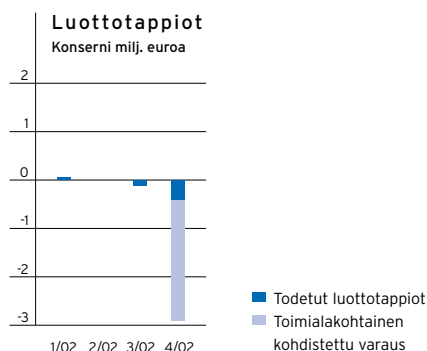
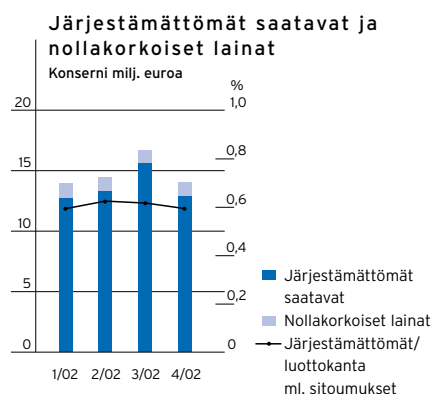
Aktia erosi Säästöpankkiliitosta 1. tammikuuta 2003. Liiton pääasiallinen toiminta siirtyy liittokokouksessa 16. syyskuuta 2002 tehdyn päätöksen mukaan Samlinkiin, joka siitä lähtien toimii säästöpankkien yhteisenä palvelukeskuksena.

Diplomiekonomi Folke Lindström ilmoitti 29. tammikuuta eroavansa Aktia Säästöpankki Oyj:n hallituksesta.

Näkymät vuodelle 2003

Aktian aloittamien tehostamistoimenpiteiden odotetaan johtavan kustannusten kasvun taittumiseen. Alhaisen korkotason, kiristyvän marginaalikiilpailun ja epävarmojen taloudellisten näkymien vuoksi kannattavuuden arvioidaan kuitenkin pysyvän vuoden 2002 tasolla.

Tarkemmin vuoden toiminnasta hallituksen toimintakertomuksessa, jonka voi ladata osoitteesta www.aktia.fi.

Konsernin viisivuotiskatsaus

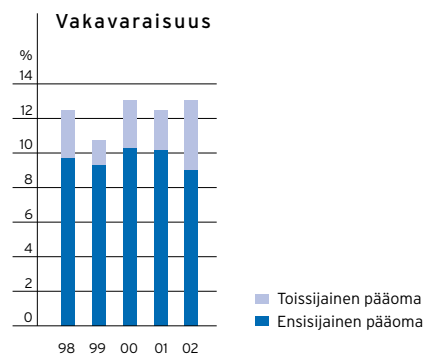
31.12.	1998	1999	2000	2001	2002
(1 000 euroa)					
Liikevaihto	135 837	141 221	196 506	202 841	184 888
Rahoituskate	56 509	56 530	74 491	77 208	75 238
% liikevaihdosta	41,6	40,0	37,9	38,1	40,7
Muut tuotot	37 873	37 082	51 457	37 321	37 202
Kulut ja poistot	-79 581	-70 874	-84 007	-82 214	-90 126
Tulos ennen luottotappioita	14 802	22 738	41 940	32 315	22 314
Luottotappiot	-963	-1 136	180	-214	-2 971
Liikevoitto	13 970	21 869	42 262	32 081	19 702
% liikevaihdosta	10,3	15,5	21,5	15,8	10,7
Liikevoitto ennen tilinpäätössiirtoja	13 970	21 869	42 262	32 081	19 702
% liikevaihdosta	10,3	15,5	21,5	15,8	10,7
Vuoden tulos	13 979	19 440	32 879	22 027	12 579
Tulos/osake	0,40	0,57	0,93	0,63	0,36
Oma pääoma/osake	3,04	3,49	4,37	4,85	5,03
Osakkeiden määrä tilikauden lopussa	35 258 050	35 258 050	35 258 050	35 258 050	35 258 050
Osakkeiden määrä keskimäärin tilikauden aikana	34 613 628	35 258 050	35 258 050	35 258 050	35 258 050
Taseen loppusumma	2 386 883	2 737 913	2 982 750	3 331 854	3 513 759
Koko pääoman tuotto ROA %	0,7	0,8	1,2	0,7	0,4
Oma pääoma	109 961	126 437	154 048	170 803	177 389
Oman pääoman tuotto ROE %	12,2	16,5	23,1	13,5	7,2
ROE sektoreittain kohdistetut luottotappiot pois lukien				13,7	8,7
Omavaraisuus, %	4,8	4,7	5,27	4,92	5,1
Vakavaraisuus %	12,5	10,8	13,0	12,5	13,1
Tuotto-kulu-suhde	0,84	0,76	0,67	0,73	0,81
Ottolainaus yleisöltä	1 505 242	1 736 514	1 769 221	1 857 539	1 926 286
Antolainaus yleisölle	1 382 706	1 684 570	1 898 500	2 138 157	2 412 025

Konsernin vakavaraisuus

Omat varat (milj. euroa)	31.12.2002	31.12.2001
Ensisijainen oma pääoma		
Osakepääoma	70,5	70,5
Vararahasto	8,1	8,1
Ylikurssirahasto	1,8	1,8
Voittovarat	84,4	68,4
Kauden voitto	12,6	22,0
Vähemmistön osuus	0,4	0,4
Osinko	-6,0	-6,0
Aineettomat hyödykkeet	-3,7	-4,5
Yhteensä	168,1	160,7
Toissijainen oma pääoma		
Arvonkorotusrahasto	0,0	0,0
Debentuurilainat	75,2	35,4
Yhteensä	75,2	35,4
Markkinariskien pääomavaatimus	0,0	1,4
Omat varat yhteensä	243,3	197,5
	31.12.2002	31.12.2001
Vakavaraisuusaste, %	13,1	12,5
Ensisijaisen oman pääoman osuus, %	9,0	10,2

Riskipainotetut sitoumukset (milj. euroa)

Riskiluokka	Varat		Taseen ulkopuoliset erät		Riskipainotetut arvot	
	31.12.2002	31.12.2001	31.12.2002	31.12.2001	31.12.2002	31.12.2001
0 %	494,9	936,5	79,2	11,2	-	-
20 %	559,2	281,7	5,3	4,0	112,4	56,8
50 %	1 561,6	1 332,7	24,4	23,6	788,1	673,7
100 %	894,3	780,9	89,6	78,6	956,5	830,6
Johdannaiset			497,0		2,7	
Markkinariski				400,0		18,1
Yhteensä	3 510,1	3 331,8	695,5	517,4	1 859,6	1 579,2

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Liikevaihto

Korkotuottojen, oman pääoman ehtoista sijoituksista saatavien tuottojen, palkkiotuottojen, arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuottojen sekä muiden tuottojen yhteenlaskettu määrä.

Tulos/osake

Liiketoiminnan tulos verojen jälkeen lisättyä/vähennettyä vähemmistön osuudella tilikauden tuloksesta jaettuna osakkeiden keskimääräisellä lukumäärällä vuoden aikana.

Oma pääoma/osake

Oman pääoman ja varausten yhteenlaskettu määrä vähennettyä vähemmistön osuudella jaettuna osakkeiden lukumäärällä vuoden lopussa.

Koko pääoman tuotto (ROA)

Liiketoiminnan tulos verojen jälkeen jaettuna taseen loppusumman keskiarvolla.

Oman pääoman tuotto (ROE)

Liiketoiminnan tulos verojen jälkeen jaettuna tilikauden alun ja lopun keskiarvoisella oman pääoman, vähemmistön osuuden ja vapaaehtoisten varausten yhteenlasketulla määrällä.

Omanvaraisuusaste

Oman pääoman, vähemmistön osuuden ja varausten yhteenlaskettu määrä jaettuna taseen loppusummalla tilikauden lopussa.

Riskipainotetut sitoumukset

Taseeseen merkittyjen varojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteenlaskettu määrä arvioituna ja riskipainotettuina Rahoitustarkastuksen määräyksen 106.7 mukaisesti.

Vakavaraisuusaste

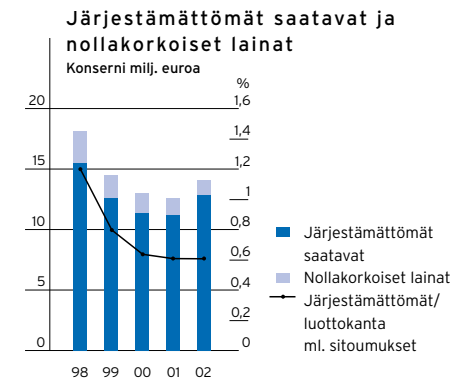
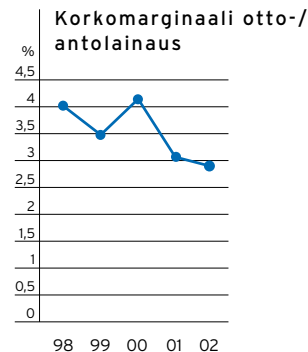
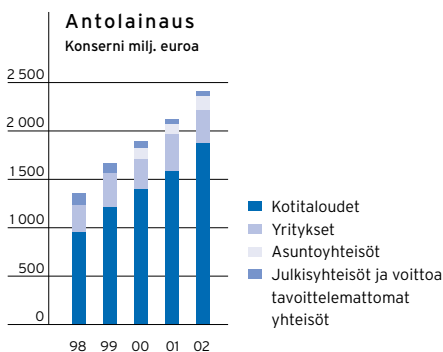
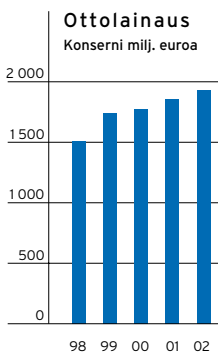
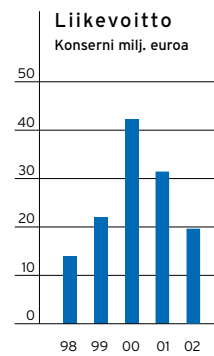
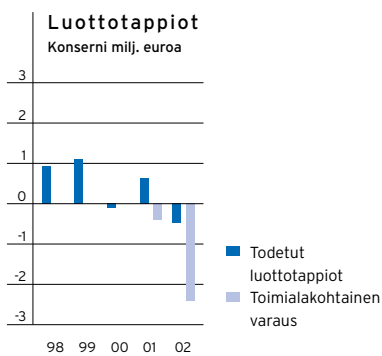
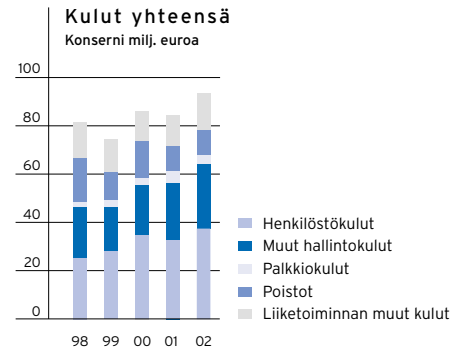
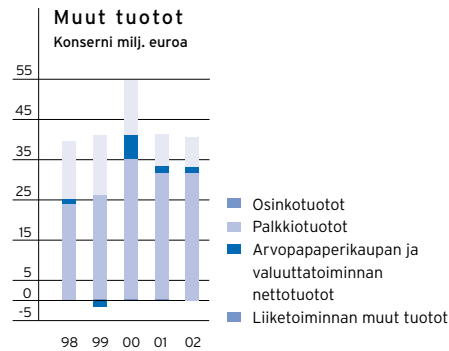
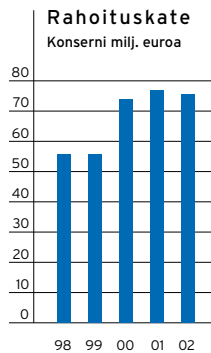
Omat varat eli ensisijaisen ja toissijaisen oman pääoman yhteenlaskettu määrä jaettuna riskipainotetuilla sitoumuksilla.

Ensisijaisen oman pääoman osuus

Ensisijainen oma pääoma suhteessa riskipainotettuihin sitoumuksiin.

Kulu-tuotto-suhde

Palkkiokulujen, hallintokulujen, poistojen ja liiketoiminnan muiden kulujen yhteenlaskettu määrä jaettuna rahoituskatteen, oman pääoman ehtoista sijoituksista saatavien tuottojen, palkkiotuottojen, arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuottojen sekä muiden tuottojen yhteenlasketulla määrällä.

Corporate Governance

Ohjeisto

Aktian hallintoa hoidetaan luottolaitostoinnasta annetun lain ja liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain mukaisesti. Konsernin hallintoa koskevia sääntöjä sisältyy myös pankin yhtiöjärjestykseen ja pankin hallintoneuvoston ja hallituksen vahvistamaan työjärjestykseen, joka sisältää tarkemmat säännöt eri hallintoelinten vastuualueista.

Hallintoneuvosto ja sen tehtävät

Pankin varsinainen yhtiökokous nimittää hallintoneuvoston jäsenet kolmen vuoden toimikaudeksi kerrallaan (lähempi esittely virallisessa tilinpäätöksessä). Henkilöä, joka on täyttänyt 65 vuotta ennen toimikauden alkua, ei voida valita hallintoneuvoston jäseneksi. Hallintoneuvostossa toimii puhemiehistö sekä tarkastusvaliokunta. Pankin yhtiökokous päättää hallintoneuvoston palkkioista. Tiedot maksetuista palkkioista ovat virallisen tilinpäätöksen liitteessä 52. Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa pankin hallintoa ja antaa pankin varsinaiselle yhtiökokoukselle lausunto pankin tilinpäätöksestä ja tilintarkastuskertomuksesta. Hallintoneuvosto päättää asioista, jotka koskevat toiminnan merkittävää supistamista tai laajentamista. Hallintoneuvosto nimittää pankin hallituksen ja voi antaa hallitukselle ohjeita merkittävässä tai periaatteellisesti tärkeissä kysymyksissä. Hallintoneuvosto nimittää myös pankin toimitusjohtajan. Hallintoneuvosto kokoontui 5 ja sen tarkastusvaliokunta 2 kertaa vuonna 2002.

Hallitus ja sen tehtävät

Pankin hallintoneuvosto nimittää hallituksen jäsenet kalenterivuodeksi kerrallaan. Henkilöä, joka on täyttänyt 65 vuotta ennen toimikauden alkua, ei voida valita hallituksen jäseneksi. Hallitukseen kuului vuonna 2002 seitsemän jäsentä. Kalenterivuoden 2003 käsittävälle toimikaudelle on nimitetty yhdeksän uutta

hallituksen jäsentä, joista yksi on eronnut tehtävästään. Hallituksen esittely on sivulla 24. Pankin hallintoneuvosto päättää hallituksen palkkioista. Tiedot maksetuista palkkioista ovat virallisen tilinpäätöksen liitteessä 52. Hallitus vastaa pankin johtamisesta lain, yhtiöjärjestyksen ja hallintoneuvoston antamien ohjeiden mukaisesti. Hallituksen yksittäistapauksissa jäsenilleen antamia tehtäviä lukuun ottamatta hallituksen jäsenillä ei ole henkilökohtaisia pankin hallintoon liittyviä tehtäviä. Hallitus kokoontui 19 kertaa vuonna 2002.

Toimitusjohtaja ja hänen tehtävänsä

Pankin hallintoneuvosto nimittää toimitusjohtajan, ja hallintoneuvoston puheenjohtajisto määrittelee toimitusjohtajan työsuhteen ehdot. Tiedot maksetuista palkkioista ovat virallisen tilinpäätöksen liitteessä 52. Toimitusjohtajan toimii 15. syyskuuta 2002 alkaen Mikael Ingberg. Toimitusjohtajana on huolehdittava pankin juoksevasta hallinnosta hallintoneuvoston ja hallituksen antamien ohjeiden mukaan.

Johtoryhmän jäsenet ja heidän tehtävänsä

Pankin hallitus nimittää pankin johtoryhmän jäsenet ja päättää näiden vastuualueista ja palkkaeduista. Tiedot maksetuista palkkoista ovat virallisen tilinpäätöksen liitteessä 52. Pankin johtoryhmään kuuluvat toimitusjohtaja, joka toimii johtoryhmän puheenjohtajana, sekä varatoimitusjohtajat Asko Rintala (toimitusjohtajan varamies) ja Jarl Sved, johtajat Tom Anderzén, Kenneth Kaarnimo ja Stefan Tötterman sekä henkilöstön edustaja Marit Leinonen. Johtoryhmän esittely on sivulla 25. Johtoryhmä osallistuu pankin juoksevaa liiketoimintaa koskevaan päätöksentekoon pankin hallituksen konsernin liiketoiminnan hoitamisesta antamien ohjeiden mukaisesti. Tietyt luotonantoon sekä konsernin rahoitus-, likviditeetti- ja markkinariskien hallintaan liitty-

vät asiat käsitellään johtoryhmän keskuudessa valitsemissa valiokunnissa. Johtoryhmä kokoontui 53 kertaa vuonna 2002.

Tytäryhtiöitä hallinnoidaan pankin hallituksen ja operatiivisen johdon määrittämissä puitteissa.

Päätöksentekijöiden sopivuuden, pätevyuden ja riippumattomuuden varmistaminen

Pankin hallituksen ja johtoryhmän jäsenten sopivuus ja pätevyys selvitetään Rahoitustarkastuksen kannanoton mukaisesti sekä ennen nimitystä että säännöllisesti sen jälkeen. Menettely, johon sopivuudesta ja luotettavuudesta annettavan vakuutuksen lisäksi kuuluvat tietyt pankin tekemät selvitykset, on tarkoitettu varmistamaan, että pankin korkeimpien päättävien elinten jäsenet täyttävät jatkuvasti riippumattomuudelle ja myös henkilökohtaisten talousasioiden moitteettomalle hoidolle asetetut korkeimmat vaatimukset.

Pankin hallituksen jäsenet ilmoittavat hallintoneuvostolle luottamustehtävistään muiden yritysten hallintoelimissä. Toimitusjohtaja saa vain erillisellä luvalla kuulua toisten yritysten hallintoelimiin. Hallituksen ja johtoryhmän jäsenten tärkeimmät tehtävät muissa yhteisöissä ja säätiöissä esitellään sivuilla 24-25. Sekä pankin hallituksen että johtoryhmän jäsenet on merkitty pankin sisäpiiriläisten rekisteriin, mikä tarkoittaa, että heidän noteerattujen osakkeiden omistuksensa on julkinen. Julkisuuden tarkoituksena on varmistaa, että markkinatiedon väärinkäyttöä ei tapahdu.

Hallituksen jäsenten luottoasiat käsitellään, riippumatta niiden laajuudesta, aina hallituksessa. Tiedot myönnettyistä lainoista ovat virallisen tilinpäätöksen liitteessä 52.

Pankin työjärjestyksessä olevat jääviyssäännökset ovat kattavammat kuin lainsäädännössä. Jääviyssäännöt tekevät muun muassa mahdolltomaksi käsitellä henkilöä itseään, hänen lähiomaistaan tai yhteisöä tai säätiötä, jossa henkilöllä on vaikutusvaltaa, koskevia

Osakepääoma ja omistajat

Kaupankäynti ja noteeraus

Aktia Säästöpankki Oyj:n osaketta ei noteerata julkisesti. Pankin vaihdettavan vastuudebentuurilainan erääntyessä lokakuussa 1998 hallitus totesi, ettei tällä hetkellä ole ajankoh- taista listauttaa pankin osaketta pörssiin. Lis- tautuminen kuuluu kuitenkin edelleen Aktian suunnitelmiin.

Osakepääoma

Vuoden 2002 lopussa konsernin maksettu ja kauppakisteriin merkitty osakepääoma oli 70 516 100 euroa. Pääoma jakautuu 35 258 050 osakkeelle. Osakkeen kirjanpidolli- nen vasta-arvo on 2,00 euroa. Jokainen osake oikeuttaa yhteen ääneen ja samaan osuuteen varoista ja voitoista. Osakesarjoja on yksi, ja osakkeet kuuluvat arvo-osuusjärjestelmään. Hallintoneuvostolla ja hallituksella ei ole voi- massa olevia valtuuksia laskea liikkeeseen osakkeita tai osakkeisiin oikeuttavia arvopa- pereita.

Omistajat

Aktiolla oli vuoden lopussa 582 osakkeen- omistajaa. Suurimman ryhmän muodostavat säästöpankkisäätiöt, jotka omistavat yhteensä 50,6 prosenttia pankista. Säästöpankkisäätiöt perustettiin samalla kun pankista muodos- tettiin säästöpankkiosakeyhtiö. Ruotsalainen FöreningsSparbanken AB (publ) omistaa 24,4 prosenttia, suomalaiset instituutiot 16,3 prosenttia ja suomalaiset säästöpankit 7,2 pro- senttia pankin osakkeista.

Vaihtovelkakirjalainat

Pankin 21.12.1994 liikkeeseen laskema 3,4 mil- joonan euron vaihtovelkakirjalaina erääntyy maksettavaksi 21.12.2004. Debenturi voidaan vaihtaa 40 000 osakkeeseen, mikä merkit- sisi osakepääoman kasvua 0,08 miljoonalla eurolla. Vaihtoika on vuosittain 1.11.-20.12., viimeisen kerran vuonna 2004. Lainaa ei ole noteerattu pörsissä.

Luottamushenkilöiden, toimitus- johtajan ja varatoimitusjohtajien osakeomistus

Pankin hallintoneuvoston ja hallituksen jäsen- ten sekä toimitusjohtajan ja varatoimitus-

johtajien osakeomistus oli yhteensä 23 400 osaketta, mikä vastaa 0,07:ää prosenttia osak- keiden ja äänten kokonaismäärästä.

Vakavaraisuustavoitteet

Oman pääoman tuoton on verojen jälkeen yli- tettävä riskitön korko keskimäärin 3-5 prosen- tilla. Vakavaraisuusasteen on oltava vähintään 12 prosenttia ja ensisijaisen oman pääoman osuuden vähintään 10 prosenttia.

Osinkopolitiikka

Pääomasijoituksen Aktiaan tulee pitkällä aika- välillä osoittautua hyväksi sijoitukseksi. Tavoit- teena on jakaa osinkona 30-40 prosenttia konsernin tuloksesta verojen jälkeen vaaran- tamatta kuitenkaan pankin liiketoiminnan kas- vua. Vuonna 2001 osinko oli 0,17 euroa osak- keelta. Pankin hallitus ehdottaa, että vuodelta 2002 osinkoa jaetaan 0,17 euroa osakkeelta.

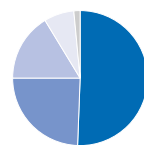
Osakekannan rakenne 31. joulukuuta 2002

Suuruusluokka	Omistajia kpl	Omistajia %	Osakkeita kpl	Osakkeita %
1-100	202	34,7	12 285	0,0
101-1 000	209	35,9	108 641	0,3
1 001-10 000	79	13,6	243 528	0,7
10 001-100 000	51	8,8	2 186 186	6,2
100 001-	41	7,0	32 707 410	92,8
Yhteensä	582	100,0	35 258 050	100,0

Osakepääoma ja osakeannit

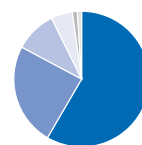
Vuosi Tapahtuma	Osakepääoman muutos	Osakepääoma muutoksen jälkeen	Oikeus osinkoon	Merkintä-/ toiminta-aika
1993 Pankista muodostettiin osakeyhtiö	58 865 774	58 865 774	1/1 1993	21.4.1993
1993 Liikkeeseenlasku yleisölle, vaihtovelka- kirjainlaina, 8 409 396 euroa				18.10.-17.12.1993
1993 Liikkeeseenlasku yleisölle, vaihtovelka- kirjainlaina, 8 409 396 euroa				13.12.1993-11.2.1994
1994 Vastuudebentuurin vaihto osakkeisiin	248 918	59 114 692	1/1 1994	1.9.-17.10.1994
1994 Osakeanti Sparbanken Sverige AB:lle (publ), yrityksille ja instituutioille, 2 500 000 osaketta à 3,36 euroa	8 409 396	67 524 089	1/1 1995	21.12.1994
1994 Liikkeeseenlasku yrityksille ja yhteisölle, vaihtovelkakirjadebentuurilaina, 363 759 euroa				21.12.1994
1995 Osakeanti Sparbanken Sverige AB:lle (publ), optiolaina, 168 188 euroa				24.-31.5.1995
1995 Joukkovelkakirjalainan vaihto osakkeisiin	370 350	67 894 439	1/1 1995	1.8.-12.12.1995
1995 Vastuudebentuurin vaihto osakkeisiin	31 956	67 926 394	1/1 1995	1.9.-17.10.1995
1995 Osakepääoman alentaminen	27 170 558	40 755 837		29.12.1995
1996 Osakeanti Sparbanken Sverige AB:lle (publ)	14 329 611	55 085 448	1/1 1997	12.-22.8.1996
1996 Osakeanti suomalaisille yleishyödyllisille yhteisöille ja säätiöille, institutionaalisille sijoittajille ja säästöpankeille	14 329 611	69 415 059	1/1 1997	12.-22.8.1996
1996 Vastuudebentuurin vaihto osakkeisiin	1 009	69 416 068	1/1 1996	1.9.-17.10.1996
1997 Vastuudebentuurin vaihto osakkeisiin	1 413	69 417 481	1/1 1997	1.9.-17.10.1997
1998 Vastuudebentuurin vaihto osakkeisiin	1 742 259	71 159 740	1/1 1998	1.9.-17.10.1998
2001 Osakepääoman alentaminen (eurotasaus)	643 639	70 516 100		31.5.2001

Omistusrakenne 31.12.2002

- Säästöpankkisäätiöt 50,6 %
- FöreningsSparbanken AB (publ) 24,4 %
- Suomalaiset instituutiot 16,3 %
- Suomalaiset säästöpankit 7,2 %
- Muut 1,5 %

Omistusrakenne sektoreittain 31.12.2002

- Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt 58,4 %
- Ulkomainen omistus 24,4 %
- Rahoitus- ja vakuutuslaitokset 9,9 %
- Yritykset 5,1 %
- Julkisyhteisöt 1,2 %
- Yksityishenkilöt ja kotitaloudet 1,0 %

Hallitus

Vasemmalta:
Stig Stendahl,
Lasse Koivu,
Kaj-Gustaf Bergh,
Robert Charpentier,
Hans Frantz,
Lars-Erik Kvist,
Carola Teir-Lehtinen,
Dag Wallgren

Stig Stendahl, s. 1939
diplomi-insinööri
Hallituksen jäsen vuodesta 2003
(puheenjohtaja vuodesta 2003)
Luottamustehtävät:
Puheenjohtaja:
Åbo Akademin säätiön valtuuskunta.
Hallituksen jäsen: KCI Konecranes
International plc, Plantagen Norden
AB, Svenska Tekniska Vetenskaps-
akademien i Finland.
Ulkomainen jäsen: Kungliga Ingen-
jörsvetenskapsakademien

Lasse Koivu, s. 1943
diplomiekonomi
toimitusjohtaja,
Föreningen Konstsamfundet r.f.
Hallituksen jäsen vuodesta 1994
(varapuheenjohtaja vuodesta 1997)
Luottamustehtävät:
Hallituksen puheenjohtaja: Oy City
Forum Ab, Oy Mercator Ab, Oy Insu-
lanova Ab, Hufvudstadsbladet Ab,
Oyj Stockmann Abp, Söderström
& Co förlags Ab. Hallituksen jäsen:
Östra Nylands Tidningar Ab, Forum
för ekonomi och teknik, Föreningen
Konstsamfundet, Ab Kelonia Oy, Oy
Nortecon Ab, Oy Realinvest Ab, Nya
Ålands Tidnings Ab, Ekenäs Tryckeri
Ab. Hallintoneuvoston jäsen:
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva

Kaj-Gustaf Bergh, s. 1955
oikeustieteen kandidaatti,
diplomiekonomi
Hallituksen jäsen vuodesta 2003
Luottamustehtävät:
Hallituksen puheenjohtaja: Ellos
Postimynti Oy, Finaref Sverige AB,
SEB Funduszy, Puola. Hallituksen jä-
sen Julius Tallberg-Kiinteistöt Oyj

Robert Charpentier, s. 1965
kauppätieteiden maisteri
varatoimitusjohtaja, FöreningsSpar-
banken AB (publ) / Swedbank Market
Hallituksen jäsen vuodesta 1999
Luottamustehtävät:
Hallituksen jäsen: FI-Holding A/S,
Svenska Fondhandlareföreningen

Hans Frantz, s. 1948
valtiotieteen lisensiaatti
Yliopettaja,
Vaasan ammattikorkeakoulu
Hallituksen jäsen vuodesta 2003
Luottamustehtävät:
Hallituksen puheenjohtaja:
Fadderortsstiftelsen i Österbotten.
Valtuuskunnan puheenjohtaja:
Sparbanksstiftelsen i Vasa.
Jäsen: Vaasan koululautakunta ja
sen ruotsinkielinen jaos.
Johtokunnan jäsen: Vasa gymnasium

Lars-Erik Kvist, s. 1945
ekonomi
varatoimitusjohtaja,
FöreningsSparbanken AB (publ)
Hallituksen jäsen vuodesta 1998
Luottamustehtävät:
Hallituksen varapuheenjohtaja:
FöreningsSparbanken Finans AB.
Hallituksen jäsen: FI-Holding A/S,
Upplysningscentralen UC AB,
AS Hansapank

Carola Teir-Lehtinen, s. 1952
filosofian maisteri
viestintäjohtaja, Fortum Oyj
Hallituksen jäsen vuodesta 2003
Luottamustehtävät:
Hallituksen jäsen: Fortum Markets Oy,
Espoon Kauppakamari.
Hallintoneuvoston jäsen: WWF Suomi

Dag Wallgren, s. 1961
kauppätieteiden maisteri
rahoitusjohtaja, Svenska litteratur-
sällskapet i Finland r.f.
toimitusjohtaja, Ab Kelonia Oy,
Ab Kelonia Placering Oy
Hallituksen jäsen vuodesta 2003
Luottamustehtävät:
Hallituksen jäsen:
Amanda Capital Oyj,
Suomen Sijoitusammattilaiset ry,
Sparbanksstiftelsen i Helsingfors

Tiedot hallituksen jäsenten luotta-
mustehtävistä eivät ole täydellisiä.
Täydelliset tiedot on merkitty pankin
sisäpiiriiläisten rekisteriin.

Konserninjohto

Vasemmalta
Mikael Ingberg,
Asko Rintala,
Jarl Sved,
Tom Anderzén,
Kenneth Kaarnamo,
Marit Leinonen,
Stefan Tötterman

Mikael Ingberg, s. 1951
toimitusjohtaja
Ph.D. (Econ.)
Sisäinen tarkastus
Aktian palveluksessa vuodesta 2002,
toimitusjohtaja vuodesta 2002
Omistus: 11 500 osaketta
Luottamustehtävät:
Hallintoneuvoston jäsen: Veritas
Keskinäinen Vahinkovakuutusyhtiö,
A.B. Svenska småbruk och egnahem,
Scoutstiftelsen. Valtuuskunnan jä-
sen: Åbo Akademin säätiö,
Helsingin Kauppakamari,
Vega-stiftelsen. Hallituksen jäsen:
Ab Kelonia Oy, Stiftelsen Arcada,
Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas. Jä-
sen: Föreningen Konstsamfundet.

Asko Rintala, s. 1953
varatoimitusjohtaja
(toimitusjohtajan varamies)
ekonomi
Henkilöstön kehittäminen, treasury,
ulkomaat, Yrityspankki
Aktian palveluksessa vuodesta 1995
Omistus: 1 000 osaketta
Luottamustehtävät:
Hallituksen jäsen:
Aktia Asset Management Oy Ab, Ro-
bur Henkivakuutus Oy,
Oy Samlink Ab

Jarl Sved, s. 1954
varatoimitusjohtaja
varatuomari
Aktia Hypoteekkipankki Oyj,
henkilöstö- ja muu hallinto, lakiasiat,
luottovalvonta, talous, viestintä
Aktian palveluksessa vuodesta 1980
Omistus: 10 250 osaketta
Luottamustehtävät:
Hallituksen puheenjohtaja: Vasp-In-
vest Oy. Hallituksen varapuheenjohtaja:
Aktia Hypoteekkipankki Oyj

Tom Anderzén, s. 1956
johtaja
kauppatieteiden maisteri,
diplomi-insinööri
Liiketoiminnan kehittäminen &
tietotekniikka
Aktian palveluksessa vuodesta 2000

Kenneth Kaarnimo, s. 1963
johtaja
kauppatieteiden maisteri
Markkinointi, konttorituki,
yksityisasiakkaat
Aktian palveluksessa vuodesta 1991
Omistus: 1 000 osaketta
Luottamustehtävät:
Hallituksen jäsen:
Aktia Asset Management Oy Ab,
Aktia Hypoteekkipankki Oyj

Marit Leinonen, s. 1958
henkilöstön edustaja
rahoitusneuvoja, pääluottamusmies
Aktian palveluksessa vuodesta 1994
Omistus: 300 osaketta

Stefan Tötterman*, s. 1958
johtaja
filosofian kandidaatti, ekonomi
Aktia Asset Management Oy Ab,
Aktia Pankkiiriliike, Aktia Rahasto-
yhtiö Oy, Aktia Yksityspankki,
pääekonomisti, strateginen vakuutus-
kehitys, säilytys- ja backofficepalvelut
Aktian palveluksessa vuodesta 2000
Luottamustehtävät:
Hallituksen puheenjohtaja:
Aktia Asset Management Oy Ab,
Aktia Rahastoyhtiö Oy.
Hallituksen jäsen:
Suomen Sijoitusammattilaiset ry
*31.5.2003 saakka.
Diplomi-insinööri Robert Sergelius
aloittaa elokuussa 2003 varatoimi-
tusjohtajana vastuualueenaan Aktian
varallisuudenhoito.

Tiedot johdon jäsenten luottamus-
tehtävistä eivät ole täydellisiä.
Täydelliset tiedot on merkitty pankin
sisäpiiriläisten rekisteriin.

John Stark, 26 vuotta, tuottaja,
kotikonttori Aktia Inkoo Kirkonkylä,
kaikki arjen raha-asiat hoituvat Aktiassa

Yhteystiedot

Aktia Säästöpankki Oyj, PL 207,
Mannerheimintie 14, 00101 Helsinki,
puh. 010 247 5000, faksi 010 247 6356,
Y-tunnus 0108664-3, www.aktia.fi

Aktia-konserni
Toimitusjohtaja Mikael Ingberg
Mannerheimintie 14 A, 3. krs
00100 Helsinki
Puh. 010 247 5000
aktia@aktia.fi

Aktian tytäryhtiöt ja yksiköt

Aktia Rahastoyhtiö Oy
Toimitusjohtaja Tom Ginman
Kalevankatu 4, 4. krs
00100 Helsinki
Puh. 010 247 6843
rahastoyhtio@aktia.fi
Jakelukanavat: Ossi Paronen, puh. 010 247 6554,
ossi.paronen@aktia.fi
Suurasiakkaat: Thomas Saarinen, puh. 010 247 7101,
thomas.saarinen@aktia.fi

Aktia Asset Management Oy Ab
Toimitusjohtaja Tom Lehto
Kalevankatu 4, 4. krs
00100 Helsinki
Puh. 010 247 6847
tom.lehto@aktia.fi

Aktia Hypoteekkipankki Oyj
Toimitusjohtaja Timo Pietilä
Mannerheimintie 14 A, 3. krs
00100 Helsinki
Puh. 010 247 7200
hypoteekkipankki@aktia.fi

Treasury
Päällikkö Bengt Wahlström
Mannerheimintie 14 A, 4. krs
00100 Helsinki
Puh. 010 247 6572
treasury@aktia.fi

Aktia Pankkiiriliike
Toimitusjohtaja René Källbacka, puh. 010 247 6443,
rene.kallbacka@aktia.fi
Kalevankatu 4, 4. krs
00100 Helsinki
Hallinto: Marjut Oivukkamäki, puh. 010 247 6204,
marjut.oivukkamaki@aktia.fi
Sijoitustukkimus: Paavo Ahonen, puh. 010 247 6581,
paavo.ahonen@aktia.fi

Aktia Yksityspankki
Johtaja Stefan Tötterman (vt.)
Mannerheimintie 14 A, 2. krs
00100 Helsinki
Puh. 010 247 6800
yksityspankki@aktia.fi

Säilytys- ja backofficepalvelut
Päällikkö Kaija Seitsamo
Mannerheimintie 14 B, 5. krs
00100 Helsinki
Puh. 010 247 6224
arvopaperit@aktia.fi

Ulkomaat
Päällikkö Janina Grönholm, puh. 010 247 6262,
janina.gronholm@aktia.fi
Mannerheimintie 14 A, 4. krs
00100 Helsinki
Puh. 010 247 6446
ULA@aktia.fi

Viestintä
Tiedottaja Jonna Varhama, puh. 010 247 6294,
jonna.varhama@aktia.fi
Mannerheimintie 14 A, 3. krs
00100 Helsinki
viestinta@aktia.fi

Aktian konttorit ja palvelupisteet

Aktia@net
PL 207
00101 Helsinki
Puh. 010 247 247
aktianet@aktia.fi
Päivi Viitanen

Espoo-Kauniainen

Aluejohtaja: Kim Henriksson
Puh. 010 247 6031

Espoo Keskusta
Espoonkatu 4
02770 Espoo
Puh. 010 247 6060
espoo.keskusta@aktia.fi
Nina Wikström

Espoo Leppävaara
Tinurinkuja 4
02600 Espoo
Puh. 010 247 6080
espoo.leppavaara@aktia.fi
Jami Jarna

Espoo Tapiola
Länsituulenkujat 3
02100 Espoo
Puh. 010 247 6030
espoo.tapiola@aktia.fi
Irina Hemnell

Kauniainen
Promenadi 1
02700 Kauniainen
Puh. 010 247 6010
kauniainen@aktia.fi
Susanna Broman (äitiyslomalla,
vt. Kim Henriksson)

Helsinki

Aluejohtaja: Risto Vihula
Puh. 010 247 6408

Helsinki Eira
Vuorimiehenkatu 27
00140 Helsinki
Puh. 010 247 6660
helsinki.eira@aktia.fi
Erik Valros

Helsinki Etelä-Haaga
Kauppalaantie 15
00320 Helsinki
Puh. 010 247 6760
helsinki.etela-haaga@aktia.fi
Camilla Michelsson

Helsinki Hakaniemi
Toinen linja 5
00530 Helsinki
Puh. 010 247 6710
helsinki.hakaniemi@aktia.fi
Nina Simosas

Helsinki Itäkeskus
Tallinnanaukio 3
00930 Helsinki
Puh. 010 247 6820
helsinki.itakeskus@aktia.fi
Kerstin Granlund-Tikkala

Helsinki Kannelmäki
Vanhaistentie 3
00420 Helsinki
Puh. 010 247 6780
helsinki.kannelmaki@aktia.fi
Anita Lindholm

Helsinki Kolme Seppää
Mannerheimintie 14
00100 Helsinki
Puh. 010 247 6600
helsinki.kolme.seppaa@aktia.fi
Jens Jensen

Helsinki Lauttasaari
Lauttasaarentie 39
00200 Helsinki
Puh. 010 247 6770
helsinki.lauttasaari@aktia.fi
Maarit Lahtonen

Helsinki Malmi
(Vantaan alue)
Torikatu 4
00700 Helsinki
Puh. 010 247 7550
helsinki.malmi@aktia.fi
Erno Kiukkonen

Helsinki Munkkiniemi
Munkkiniemen puistotie 3
00330 Helsinki
Puh. 010 247 6750
helsinki.munkkiniemi@aktia.fi
Camilla Karlberg

Helsinki Munkkivuori
Raumantie 1
00350 Helsinki
Puh. 010 247 6730
helsinki.munkkivuori@aktia.fi
Camilla Karlberg

Helsinki Töölöntori
Sandelsinkatu 6
00260 Helsinki
Puh. 010 247 6640
helsinki.toolontori@aktia.fi
Karl-Magnus Nordgren

Itä-Uusimaa

Aluejohtaja: Henrik Wikström
Puh. 010 247 5764

Askola
Pappilantie 2
07500 Askola
Puh. 010 247 5620
askola@aktia.fi
Mervi Hallikainen

Loviisa
Brandensteininkatu 11
07900 Loviisa
Puh. 010 247 5600
loviisa@aktia.fi
Erkki Tuormaa

Pernaja Koskenkylä
Suurpellontie 1
07700 Koskenkylän saha
Puh. 010 247 5640
pernaja.koskenkyla@aktia.fi
Erkki Tuormaa

Pornainen
Makasiininkuja 1
07171 Pornainen
Puh. 010 247 5630
pornainen@aktia.fi
Peter Gustafsson

Porvoo Keskusta
Mannerheiminkatu 9-11
06100 Porvoo
Puh. 010 247 5700
porvoo.keskusta@aktia.fi
Sebastian Pāvāls

Sipoo Nikkilä
Isokylätie 20
04130 Sipoo
Puh. 010 247 5660
sipoo.nikkila@aktia.fi
Monika Tillander

Sipoo Söderkulla
Terveystie 3
01150 Söderkulla
Puh. 010 247 5650
sipoo.soderkulla@aktia.fi
Asko Rouhiainen

Keski-Uusimaa

Aluejohtaja: Ilkka Ahonen
Puh. 010 247 6152

Järvenpää
Sibeliuksenkatu 14
04400 Järvenpää
Puh. 010 247 6150
jarvenpaa@aktia.fi
Petri Nissilä

Kerava
Kauppakaari 4
04200 Kerava
Puh. 010 247 7980
kerava@aktia.fi
Jari Luoma

Tuusula
Hyrylänkatu 8
04300 Tuusula
Puh. 010 247 6170
tuusula@aktia.fi
Anu Koskinen

Länsi-Uusimaa

Aluejohtaja: Lars-Henrik Lindroos
Puh. 010 247 5410

Bromarf
Bromarvintie 1855
10570 Bromarv
Puh. 010 247 5490
bromarf@aktia.fi
Anders Kurman

Hanko
Nycanderinkatu 18
10900 Hanko
Puh. 010 247 5550
hanko@aktia.fi
Hans-Erik Backman

Inkoo Degerby palvelupiste
10160 Degerby UL
Puh. 010 247 5480
inkoo@aktia.fi
Bjarne Wikström

Inkoo Kirkonkylä
Ola Westmanin puistotie 5
10210 Inkoo
Puh. 010 247 5460
inkoo@aktia.fi
Magnus Stenman

Karjaa Keskusta
Kauppiaankatu 10
10300 Karjaa
Puh. 010 247 5500
karjaa.keskusta@aktia.fi
Peter Asén

Karjaa Mustio
Askersintie 62
10360 Mustio
Puh. 010 247 5530
karjaa.mustio@aktia.fi
Eeva Holmberg

Kirkkonummi Keskusta
Toritie 2
02400 Kirkkonummi
Puh. 010 247 5400
kirkkonummi.keskusta@aktia.fi
Kim Karlsson

Pohja Kirkonkylä
Vanha Turuntie 73
10420 Pohjankuru
Puh. 010 247 5520
pohja.kirkkonkyla@aktia.fi
Olli Saari

Siuntio
Siuntiontie 504
02580 Siuntio
Puh. 010 247 5440
siuntio@aktia.fi
Fredrika Nyberg

Tammisaari

Kustaa Vaasan katu 7
10600 Tammisaari
Puh. 010 247 5350
tammisaari@aktia.fi
Eija Kajander

Tenhola

Vanha tie 18
10520 Tenhola
Puh. 010 247 5540
tenhola@aktia.fi
Bo Jansson

Pohjanmaa

Aluejohtaja: Björn-Erik Lithén
Puh. 010 247 5101

Kokkola

Isokatu 15
67100 Kokkola
Puh. 010 247 5060
kokkola@aktia.fi
Jukka Vainio

Kruunupyö palvelupiste

Kvarnvägen 1
68500 Kruunupyö
Puh. 010 247 7860
kruunupyö@aktia.fi
Christina Omars

Laihia palvelupiste

Laihiantie 39
66400 Laihia
Puh. 010 247 5300
vaasa.torikonttori@aktia.fi
Ritva-Liisa Puska

Mustasaari Helsingby

Sandäbackantie 2
65520 Helsingby
Puh. 010 247 5190
mustasaari.helsingby@aktia.fi
Rakel Malm

Mustasaari Sepänkylä

Markkinatie 1
65610 Mustasaari
Puh. 010 247 5200
mustasaari.sepangkyla@aktia.fi
Thomas Ingo

Mustasaari Sulva

Sulvantie 213
65450 Sulva
Puh. 010 247 5210
mustasaari.sulva@aktia.fi
Kaj Tuure

Oravainen Kirkonkylä

Öurintie 6
66800 Oravainen
Puh. 010 247 5220
oravainen.kirkonkyla@aktia.fi
Stig Gunnar

Pedersöre Ähtävä

Ähtäväntie 270
68820 Ähtävä
Puh. 010 247 5050
pedersore.ahtava@aktia.fi
Marita Stenbäck

Petolahti

Kyrktået 4
66240 Petolahti
Puh. 010 247 5260
petolahti@aktia.fi
Ann-Marie Raukko

Pietarsaari

Kauppiaankatu 6
68600 Pietarsaari
Puh. 010 247 5020
pietarsaari@aktia.fi
Kenneth Holmgård

Pirttikylä

Keskustie 9
66270 Pirttikylä
Puh. 010 247 5270
pirttikyla@aktia.fi
Ann-Louise Björknäs

Sundom

Sundomintie 7
65410 Sundom
Puh. 010 247 5290
sundom@aktia.fi
Anne-Maj Finne

Uusikarlepyy

Pankkikatu 10
66900 Uusikarlepyy
Puh. 010 247 5040
uusikarlepyy@aktia.fi
Stig Gunnar

Vaasa Huutoniemi

Kuninkaantie 72-74
65320 Vaasa
Puh. 010 247 5170
vaasa.huutoniemi@aktia.fi
Paula Hirvonen

Vaasa Torikonttori

Vaasanpuistikko 16
65100 Vaasa
Puh. 010 247 5100
vaasa.torikonttori@aktia.fi
Merja Hellberg

Vaasa Viikinga

Palosaarentie 81
65200 Vaasa
Puh. 010 247 5180
vaasa.viikinga@aktia.fi
Tiina Ala-Toppari

Vallgrund

Sommarösendintie 75
65920 Norra Vallgrund
Puh. 010 247 5280
vallgrund@aktia.fi
Karin Stolpe

Yttermalax

Köpingintie 14
66100 Maalahti
Puh. 010 247 5250
yttermalax@aktia.fi
Christer Åbonde

Övermalax

Viasvägen 97
66140 Övermalax
Puh. 010 247 5240
overmalax@aktia.fi
Lars-Göran Sperring

Tampere

Aluejohtaja: Maarit Vähäsaari
Puh. 010 247 5911

Tampere Keskusta

Hämeenkatu 8
33100 Tampere
Puh. 010 247 5900
tampere.keskusta@aktia.fi
Maarit Vähäsaari

Tampere Lielahdi

Taninkatu 2
33400 Tampere
Puh. 010 247 5930
tampere.lielahti@aktia.fi
Jaana Tuominen

Turun alue

Aluejohtaja: Gösta Råholm
Puh. 010 247 5813

Parainen

Kirkkoesplanadi 3
21600 Parainen
Puh. 010 247 5840
parainen@aktia.fi
Dan-Ove Hermansson

Turku Linnankatu

Linnankatu 6
20100 Turku
Puh. 010 247 5800
turku.linnankatu@aktia.fi
Anja Toivanen

Turku Yliopistonkatu

Yliopistonkatu 30 A
20100 Turku
Puh. 010 247 5860
turku.yliopistonkatu@aktia.fi
Ari Jutila

Turku Länsikeskus

Viiilarinkatu 4
20320 Turku
Puh. 010 247 5830
turku.lansikeskus@aktia.fi
Marja Wiberg

Vantaa

Aluejohtaja: Timo Flinkman
Puh. 010 247 6101

Vantaa Helsingin pitäjää

Nilsaksenpolku
01510 Vantaa
Puh. 010 247 6120
vantaa.helsingin.pitaja@aktia.fi
Gunilla Öhman

Vantaa kauppakeskus Jumbo palvelupiste

Vantaanportinkatu 3
01510 Vantaa
Puh. 010 247 7660
vantaa.jumbo@aktia.fi
Sinikka Virtanen

Vantaa Myyrmäki

Kilterinraitti 6
01600 Vantaa
Puh. 010 247 6130
vantaa.myyrmaki@aktia.fi
Niina Utriainen

Vantaa Tikkurila

Asematie 2
01300 Vantaa
Puh. 010 247 6100
vantaa.tikkurila@aktia.fi
Liisa Kiltiä

Yrityspankki**Helsinki - Tampere - Turku**

Aluejohtaja : Seppo Rinkineva
Puh. 010 247 6701

Yrityspankki Helsinki

Mannerheimintie 14 B 2. krs
00100 Helsinki
Puh. 010 247 6700
yritys.helsinki@aktia.fi
Seppo Rinkineva

Yrityspankki Tampere

Hämeenkatu 8
33100 Tampere
Puh. 010 247 5900
yritys.tampere@aktia.fi
Harri Vaarasalo

Yrityspankki Turku

Linnankatu 6
20100 Turku
Puh. 010 247 5800
yritys.turku@aktia.fi
Heidi Tuominen

Itä- ja Keski-Uusimaa

Aluejohtaja: Matti Malms
Puh. 010 247 7601

Yrityspankki Järvenpää

Sibeliuksenkatu 14
04400 Järvenpää
Puh. 010 247 6150
Merja Arola

Yrityspankki Porvoo

Mannerheiminkatu 9-11
06100 Porvoo
Puh. 010 247 5700
yritys.porvoo@aktia.fi
Kenneth Udd

Yrityspankki Vantaa

Asematie 2
01300 Vantaa
Puh. 010 247 6100
yritys.vantaa@aktia.fi
Matti Malms

Länsi-Uusimaa

Aluejohtaja: Bertel Weckman
Puh. 010 247 7521

Yrityspankki Espoo

Länsituulenkujat 3
02100 Espoo
Puh. 010 247 7520
yritys.espoo@aktia.fi
Bertel Weckman

Yrityspankki Kirkkonummi

Toritie 2
02400 Kirkkonummi
Puh. 010 247 5400
yritys.espoo@aktia.fi
Kim Forsström

Pohjanmaa

Aluejohtaja: Ralf Bäckström
Puh. 010 247 5151

Yrityspankki Kokkola

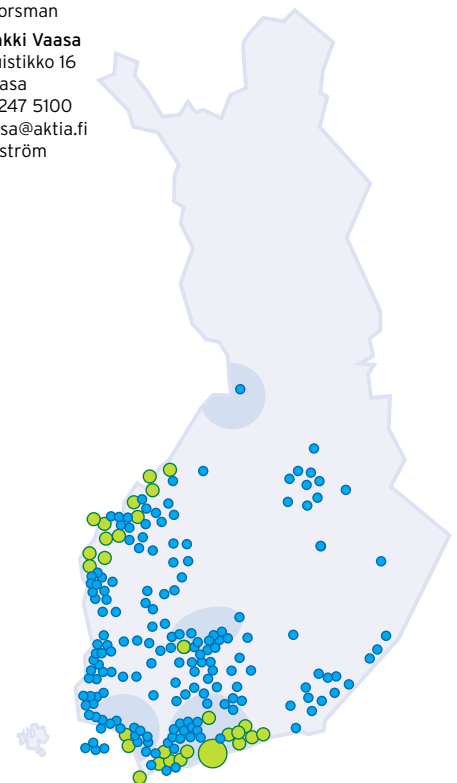
Isokatu 15
67100 Kokkola
Puh. 010 247 5060
Kari Huhtamäki

Yrityspankki Pietarsaari

Kauppiaankatu 6
68600 Pietarsaari
Puh. 010 247 5031
yritys.pietarsaari@aktia.fi
Johnny Forsman

Yrityspankki Vaasa

Vaasanpuistikko 16
65100 Vaasa
Puh. 010 247 5100
yritys.vaasa@aktia.fi
Ralf Bäckström

- Kasvualueet
- Aktian konttoriverkko
- Säästö- ja paikallisosuuspankit

20

02

Aktia Säästöpankki Oyj

Tilinpäätös 31.12.2002

Sisältö:

<i>Hallituksen toimintakertomus</i>	3
<i>Konsernin tuloslaskelma 1.1. - 31.12.</i>	10
<i>Konsernin tase 31.12.</i>	11
<i>Emoyhtiön tuloslaskelma 1.1. - 31.12.</i>	13
<i>Emoyhtiön tase 1.1. - 31.12.</i>	14
<i>Tilinpäätöksen liitetiedot</i>	16
<i>Tilinpäätösperiaatteet</i>	30
<i>Konsernin viisivuotiskatsaus</i>	32
<i>Konsernin vakavaraisuus</i>	33
<i>Tunnuslukujen laskentaperusteet</i>	33
<i>Voitonjakoehdotus</i>	34
<i>Tilitarkastuskertomus</i>	34
<i>Hallintoneuvoston esitys</i>	35

Hallituksen toimintakertomus

Vuoden toiminta

Tulos

Konsernin vuoden 2002 liikevoitto laski 38,6 prosenttia 19,7 miljoonaan euroon verrattuna vastaavaan ajanjaksoon vuotta aiemmin. Oman pääoman tuotto (ROE) oli 7,2 prosenttia (sektorikohtaiset luottotappiovaraukset pois lukien 8,7 %). Liiketoiminnan kasvu jatkui. Luotonanto kotitalouksille ylitti edelleen markkinoiden kasvun, ja säästäminen lisääntyi hieman. Rahoituskate laski jonkin verran, kun taas muut tuotot pysyivät samalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Samanaikaisesti kulut kasvoivat. Vuoden voitto oli 12,6 miljoonaa euroa.

Tuotot

Konsernin tuotot yhteensä laskivat 1,8 prosenttia 112,4 miljoonaan euroon. Rahoituskate laski otto- ja antolainauksen kasvusta huolimatta 2,6 prosenttia 75,2 miljoonaan euroon. Lasku aiheutui pääosin nopeasti alentuneesta markkinakorkotasosta ja osin myös kiristyneen kilpailun kaventamista anto- ja ottolainausmarginaaleista. Muut tuotot laskivat hieman (-0,3 %) 37,2 miljoonaan euroon. Palkkiotuotot kasvoivat 1,0 prosenttia 31,5 miljoonaan euroon. Palkkiotuottojen kehitys oli kaksijakoista. Pääomamarkkinoiden kehitykseen suoraan sidoksissa olevat tuotot, kuten tuotot arvopaperinvälityksestä ja rahastojen hallinnointipalkkiot, laskivat selvästi. Perinteiset palkkiotuotot sitä vastoin kasvoivat suuremman liiketoimintavolyymin ansiosta. Myös liiketoiminnan muut tuotot, jotka valtaosin koostuvat kiinteistötuotoista, supistuivat 6,0 prosenttia 7,3 miljoonaan euroon konsernin jatkaessa kiinteistöomaisuutensa pienentämistä.

Kulut

Konsernin kulut yhteensä nousivat 9,6 prosenttia 90,1 miljoonaan euroon. Pääosa kasvusta aiheutui henkilöstökuluista, jotka lisääntyivät 4,9 miljoonaa euroa 37,9 miljoonaan euroon. Konsernin keskimääräinen työntekijämäärä kasvoi 38 henkilöllä vuoden aikana. Resurssitarpeen lisääntyminen aiheutui konttoriverkon uudelleenjärjestämisestä erillisiin yksityis- ja yritysasiakasorganisaatioihin sekä myyntiresurssien lisäämisestä. Toisaalta henkilöstön kasvun ja toisaalta lisääntyneiden markkinointipanostusten myötä muut hallintokulut kasvoivat 9,3 prosenttia 26,5 miljoonaan euroon. Liiketoiminnan muut kulut nousivat 1,7 prosenttia 15,4 miljoonaan euroon.

Poistot olivat 10,4 miljoonaa euroa. Konserni ei tehnyt arvonalennuksia tilikauden aikana (1,0 miljoonaa euroa vuonna 2001). Suunnitelman mukaiset poistot kasvoivat 17,0 prosenttia. Osaksi tämä johtui konttoritilojen uudistamisesta. Kasvusta

lähes puolet, 0,7 miljoonaa euroa, johtuu uudesta poistokäytännöstä ja kertaluonteisten poistojen lisääntymisestä. Uuden poistokäytännön mukaan muun muassa henkilökohtaistet työasemat kirjataan kuluiksi välittömästi.

Kustannusten nousun vuoksi kulujen suhde tuottoihin nousi 0,73:sta 0,81:een.

Tase ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

Konsernin taseen loppusumma 31.12.2002 oli 3 514 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli 3 332 miljoonaa euroa.

Taseen ulkopuolisia sitoumuksia oli 218 miljoonaa euroa. Johdannaissovimusten kohde-etuuskien arvo oli 683 miljoonaa euroa.

Vakavaraisuus

Konsernin omat varat olivat 31. joulukuuta 243,3 miljoonaa euroa, josta 168,1 miljoonaa euroa oli ensisijaista omaa pääomaa. Vuoden aikana pankki laski liikkeeseen toissijaiseen omaan pääomaan kirjattavia debentuurilainoja 50,9 miljoonaa euroa. Tämän seurauksena toissijainen pääoma kasvoi 35,4 miljoonasta eurosta 75,2 miljoonaan euroon. Konsernin riskipainotetut saamiset nousivat vuoden aikana 17,7 prosenttia 1 859 miljoonaan euroon. Nousu aiheutui asuntoluottokannan kasvun ohella likvidien sijoitusten siirtämisestä Suomen Pankista (0 %:n riski) muihin pankkeihin (20 %:n riski). Vakavaraisuusaste oli 13,1 prosenttia ja ensisijaisen oman pääoman osuus 9,0 prosenttia. Tilikauden voitto sisältyi ensisijaiseen omaan pääomaan.

Henkilöstö

Konsernin henkilöstön määrä oli kauden lopussa 896 (849 vastaavana ajankohtana 2001). Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä laskentakauden aikana oli 885 (876).

Tärkeimpien tytäryhtiöiden tulos

Aktia Rahastoyhtiö Oy

Aktia Rahastoyhtiö Oy:n bruttotuotot vähenivät 6,0 prosenttia edellisvuoteen verrattuna nousten 8,0 miljoonaan euroon. Myyntikanaville maksettavat palkkiokulut laskivat 4,1 prosenttia 5,1 miljoonaan euroon. Suorat kustannukset laskivat 8,5 prosenttia 2,5 miljoonaan euroon. Tulos ennen veroja oli 0,5 miljoonaa euroa.

Aktia Asset Management Oy Ab

Aktia Asset Management Oy Ab:n tulos ennen veroja väheni 0,6 miljoonasta eurosta 0,5 miljoonaan euroon. Palkkiotuotot laskivat 18,4 prosenttia 1,1 miljoonaan euroon (1,3 miljoonaa euroa 2001). Tuotot yhteensä olivat 1,3 miljoonaa euroa. Kulut nousivat 12,1 prosenttia 0,8 miljoonaan euroon.

Aktia Hypoteekkipankki Oyj

Aktia Hypoteekkipankki aloitti varsinaisen toimintansa vuonna 2002. Tuotot yhteensä olivat 509,7 tuhatta euroa ja kulut yhteensä 537,7 tuhatta euroa. Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 28,0 tuhatta euroa tappiollinen. Saamiset yleisöltä olivat vuoden lopussa 97,9 miljoonaa euroa ja taseen loppusumma 103,0 miljoonaa euroa.

Vasp-Invest Oy

Vasp-Invest Oy:n tuotot laskivat vuoden aikana 19,3 prosenttia 1,6 miljoonaan euroon, samalla kun kulut vähenivät 0,6 prosenttia 1,2 miljoonaan euroon. Tulos ennen veroja oli 33,7 tuhatta euroa.

Tase- ja rahoitusrakenne

Varat

Saamiset yleisöltä

Konsernin antolainaus yleisölle oli vuoden lopussa 2 412,0 miljoonaa euroa. Luottokanta lisääntyi vuoden 2002 aikana 273,9 miljoonaa euroa, mikä merkitsi 12,8 prosentin kasvua. Saamisista 78 prosenttia (1 871,9 miljoonaa euroa) koostui yksityishenkilöiden ja kotitalouksien luotoista. Pääosa kotitalouksille suunnatusta luotonannosta muodostui asuntoluotoista. Asuntoluottokanta kasvoi vuoden aikana 245,1 miljoonaa euroa 1 524,8 miljoonaan euroon. Asuntoluotoissa Aktian markkinaosuus kasvoi 4,7 prosentista 5,0 prosenttiin. Yritysrahoitus muodosti toiseksi suurimman osan, eli 337,6 miljoonaa euroa, antolainauskannasta. Sen osuus koko luottokannasta oli 14 prosenttia. Luotot asuntoyhteisöille olivat yhteensä 150,6 miljoonaa euroa edustaen 6 prosentin osuutta koko luottokannasta.

Luottokanta oli erittäin hajautunut ja kehitys jatkui vuoden 2002 aikana. Suurin osa saamisista, 51,6 prosenttia koko luottokannasta, oli sellaisten asiakaskokonaisuuksien luottoja, joiden vastuut olivat alle 100 000 euroa. Yli 800 000 euron asiakaskokonaisuuksien luottojen osuus on edelleen pienentynyt ja oli ainoastaan 12,2 prosenttia koko luottokannasta.

Konserni on erityisesti panostanut luottosalkun laadun ylläpitämiseen. Heikentyneestä taloudellisesta tilanteesta huolimatta järjestämättömien luottojen määrä säilyi alhaisena ollen 12,9 miljoonaa euroa. Nollakorkoisia lainoja oli 1,1 miljoonaa euroa. Järjestämättömiä luottoja ja nollakorkoisia lainoja oli yhteensä 14,0 miljoonaa euroa, mikä merkitsi 1,4 miljoonan euron lisäystä edellisvuoteen nähden. Järjestämättömien luottojen ja nollakorkoisten lainojen suhteellinen osuus koko vastuukannasta takaukset mukaan lukien säilyi kuitenkin ennallaan 0,6 prosentissa. Konserni kirjasi vuoden aikana uusia luottotappiota 0,8 miljoonaa euroa, kun palautuneet luottotappiot olivat 0,4 miljoonaa euroa. Yhteenlaskettu nettotulosvaikutus oli näin ollen 0,4 miljoonaa euroa negatiivinen. Konserni varautui tulevaan kehitykseen lisäämällä

toimialakohtaisia luottotappiovarauksia 2,5 miljoonalla eurolla 2,9 miljoonaan euroon.

Sijoitukset korollisiin arvopapereihin

Sijoitukset korollisiin arvopapereihin tehdään pääasiassa pankin taseriskienhallinnan (rahoitus- ja korkoriskit) ja likviditeetin hoidon lähtökohdista. Saamistodistukset on jaoteltu pysyviin ja vaihtuviin vastaaviin käyttötarkoituksen mukaisesti. Kirjanpidollisesti vaihtuvat vastaavat on edelleen jaettu kaupankäyntivarastoon ja muihin vaihtuviin vastaaviin.

Kaupankäyntivarastoa on pidetty ainoastaan asiakaskaupankäynnin tukemiseksi. Pankki anoi ja sai kevään 2002 aikana Rahoitustarkastukselta luvan ns. pienen kaupankäyntivaraston ylläpitämiseksi. Vuoden 2002 lopussa kaupankäyntivarastoon luettavien arvopapereita ei ollut konsernin taseessa.

Muihin vaihtuviin vastaaviin kirjattuja salkkuja hoitaa pankin taseriskien hallinnasta (Asset Liability Management) vastaava valiokunta. Sijoituspäätökset tehdään pääosin likviditeetin hoidon näkökulmasta ja sijoitukset kohdistuvat näin ollen ainoastaan helposti jälkimarkkinoitaviin saamistodistuksiin. Joulukuun viimeisenä päivänä vuonna 2002 salkkujen tasearvo oli 561,6 miljoonaa euroa ja keskimääräinen duraatio 0,4 vuotta. Edellisvuoteen verrattuna muut vaihtuvat vastaavat kasvoivat 233,8 miljoonaa euroa.

Tasehallintavaliokunta hallinnoi myös pysyviin vastaaviin kirjattuja sijoituksia. Vuoden 2002 lopussa salkku sisälsi eurooppalaisten valtioiden obligaatioita tasearvoltaan 46,7 miljoonaa euroa. Salkun keskimaturiteetti oli 1,8 vuotta. Tarkemmat arvostusperiaatteet ilmenevät tilinpäätösperiaatteista.

Osakesijoitukset

Pankin myytyä pörssiosakkeensa vuoden 2000 alussa ei uusia osakesijoituksia ole tehty. Taseessa olevat osakkeet ovatkin pääosin pysyviin vastaaviin luokiteltuja pitkäaikaisia sijoituksia.

Kiinteistöt

Kiinteistöihin sijoittaminen tai niiden omistaminen ei kuulu Aktian ydinliiketoimintaan. Kiinteistöomistuksissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden 2002 aikana.

Vuoden 2002 lopussa kiinteistöihin sitoutunut pääoma oli konsernissa 112,2 miljoonaa euroa (115,2 miljoonaa euroa 2001), josta 59,2 miljoonaa euroa oli muussa kuin pankin omassa käytössä. Kiinteistöomistus oli 3,2 prosenttia konsernin taseen loppusummasta. Muussa kuin omassa käytössä olevien kiinteistöjen keskimääräinen tuotto oli 5,0 prosenttia.

Tarkempi selvitys kiinteistöomaisuudesta ja kiinteistöjen käyvistä arvoista ja tuotoista on liitteessä 24.

Velat

Yleisön talletukset

Konsernin ottolainaus yleisöltä kasvoi 68,7 miljoonaa euroa ja se oli vuoden lopussa 1 926,3 miljoonaa euroa. Talletuskasvu oli vakaata eikä talletuskannan rakenteessa ei tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden aikana, vaikkakin koventunut pankkien välinen kilpailu sekä korkotason lasku ovat kaventaneet marginaaleja.

Vuodenvaihteessa 26 prosenttia kaikista talletuksista oli prime-sidonnaisia säästötilejä, 18 prosenttia kiinteäkorkoisia 1 prosentin säästämistilejä ja 27 prosenttia varsinaisia käyttelytilejä. Määräaikaaisia sijoitustalletuksia oli 18 prosenttia koko talletuskannasta.

Aktian markkinaosuus pankkien euromääräisistä talletuksista pysyi ennallaan 3,2 prosentissa. Talletuskanta kokonaisuudessaan on säilynyt edelleenkin hyvin hajautuneena. Koko talletuskannasta vajaat 24 prosenttia koostui yli 150 000 euron talletuksista.

Varainhankinta markkinoilta

Antolainauksen suotuisa kehitys lisäsi pankin varainhankinnan tarvetta. Varainhankinta koostui edelleen suurimmalta osin yleisön talletuksista sekä paikallispankkien markkinarahasijoituksista Aktiaan. Tämän lisäksi pankki laskee liikkeeseen sijoitustodistuksia, joiden määrä vuoden lopussa oli 246,6 miljoonaa euroa edustaen 7,4 prosenttia koko rahoituksesta. Aktian vuonna 1999 hankkima viisivuotinen 75 miljoonan euron lainalimiitti on edelleen käyttämättä ja on täten turvaamassa pankin tulevaa kasvua.

Johdannaissopimukset

Pankki teki johdannaissopimuksia suojatakseen rahoituskatettaan varainhankinnan ja antolainauksen korkosidonnaisuuksien ja niiden maturiteettien eroavaisuuksista aiheutuneilta vaihteluilta. Tässä tarkoituksessa tehtiin vuoden 2002 aikana koronvaihtosopimuksia, joiden kohde-etuuksien arvo oli 115,4 miljoonaa euroa ja collar-optiosopimuksia kohde-etuudeltaan 170 miljoonaa euroa. Voimassaolevien sopimusten kohde-etuuksien arvo konsernissa vuoden 2002 lopussa oli 294,5 miljoonaa euroa koronvaihtosopimuksia ja 170,0 miljoonaa euroa collar-optioita.

Luottokelpoisuus

Moody's Investors Service Ltd:n tekemä luottokelpoisuusarvio on lisännyt kansainvälisten rahamarkkinoiden tietoisuutta Aktiasta ja luonut uusia mahdollisuuksia laajempipohjaiseen rahoitukseen.

Aktian luottokelpoisuus

Pitkäaikainen varainhankinta	A3 vakain näkymin
Lyhytaikainen varainhankinta	P-2 vakain näkymin
Taloudellinen vahvuus	C vakain näkymin

Riskienhallinta

Aktian liiketoiminnan ydin on tarjota kannattavasti talletus- sijoitus-, rahoitus- ja maksuliikennepalveluita oman toimialueensa yksityishenkilö-, yritys- ja yhteisöasiakkaille. Muun liiketoiminnan tulee tukea näitä ydintoimintoja. Riskienhallinnan tehtävänä on tunnistaa ne uhat ja mahdollisuudet, jotka vaikuttavat Aktia-konsernin strategisten liiketoimintatavoitteiden toteutumiseen. Riskienhallinnan tavoitteena on turvata pitkällä aikavälillä tasainen tuloskehitys ja vahvistaa siten luottamusta pankin toimintaa kohtaan. Riskit tunnistetaan, määritellään ja mitataan. Lisäksi niiden kehitystä seurataan ja analysoidaan systemaattisesti. Samalla pyritään varmistamaan, että riskit on oikein hinnoiteltu ja että ne ovat oikeassa suhteessa konsernin riskinkantokykyyn.

Riskienhallinnan organisointi

Aktian hallitus määrittelee riskinottoperiaatteen ja tekee päätökset riskienhallinnan tavoitteista ja organisoinnista. Lisäksi hallitus vahvistaa vuosittain riskienhallintastrategian ja riskipolitiikan, antaa toimintavaltuudet toimivalle johdolle sekä valvoo riskienhallinnan toteuttamista.

Vaatus päätöksen valmistelun, päätöksenteon, toimeenpanon ja valvonnan erillisyydestä on huomioitu organisaation rakenteessa. Päätökset valmistellaan ja esitellään liiketoimintalinjoissa, joissa päätökset tehdään vahvistettujen riskirajojen puitteissa. Riskien mittaaminen ja valvonta kuuluvat liiketoimintayksiköistä riippumattomaan talousyksikköön. Sen lisäksi, että yksikkö jatkuvasti seuraa riskejä ja raportoi niistä, se kehittää aktiivisesti riskien mittausta- ja mallinnusmenetelmiä ottaen huomioon Rahoitustarkastuksen riskenseurannalle asettamat säännökset ja tulevien vakavaraisuusmääräysten (Basel II, EU-direktiivit) vaateet ja mahdollisuudet.

Luottoriskien hallinta

Luottoriskien hallinnalla ennakoidaan ja ehkäistään tilanteita, joissa asiakas tai vastapuoli ei kykene täyttämään sitoumuksiaan. Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa luottoriskien toteutumisesta aiheutuneet negatiiviset tulosvaikutukset hyväksyttävälle tasolle ja samalla pyrkiä optimoimaan riskin ja tuoton välistä suhdetta.

Aktian hallituksen määrittelemän luotonantopolitiikan mukaisesti konserni harjoittaa vain sellaista rahoitustoimintaa, jossa riskinotto on rajattavissa pieneksi ja riski on hallittavissa. Suurin osa pankin luotonannosta muodostuu perinteisestä antolainauksesta yksityishenkilölle sekä pienille ja keski suurille yrityksille. Keskeisessä asemassa luottoriskien hallinnassa on luotto prosessi. Luotonannon lähtökohta on asiakkaan riittävä maksukyky ja vakuuksien kattavuus. Muu osa luottoriskistä koostuu lähinnä treasury-yksikön

sijoituksista muihin pankkeihin, saamistodistuksista sekä suojaavista johdannaissovimuksista.

Luotonantovaltuuksissa ja tehtyjen luottopäätösten seurannassa otetaan huomioon asiakaskokonaisuuden kokonaisvastuut, luottokelpoisuus ja vakuusriski. Pankin luotonantohjeiden mukaan luoton myöntäjät

- analysoivat valmisteluvaiheessa asiakkaan luotonhoitokyvyn. Yksityishenkilöiden ja kotitalouksien maksukyky arvioidaan nykyisen kassavirran perusteella. Yrityisasiakkaiden luottokelpoisuus arvioidaan ulkoisten palveluyritysten analyysien ja Aktian oman asiakastuntemuksen avulla. Yrityisasiakkaiden hoitaminen on keskitetty Aktia Yrityspankkiin.
- pyrkivät varovaisten arviointiperiaatteiden avulla siihen, ettei hallitsemattomia vakuusriskejä synny. Vakuusriskillä tarkoitetaan suurinta todennäköistä tappiota, joka voi syntyä luotonottajan osoittautuessa maksukyvyttömäksi. Riski määritetään saatujen vakuuksien käyvästä arvosta tehdyn perustellun arvion pohjalta siten, että vakuusmarginaalilla katetaan tulevat markkina-arvon vaihtelut. Asunto-osakkeissa ja asuinkiinteistöissä vakuusmarginaali on 30 prosenttia kohteen luotonmyöntämishetken markkina-arvosta.
- pyrkivät pankin luottokannan hajauttamiseen vastuiden, asiakasriskin, vakuusriskin, asiakassegmentin ja toimialan perusteella.
- selvittävät rahoituskohteen osatekijöineen riittävässä laajuudessa eivätkä yleensä rahoita asiakkaita, jotka toimivat pääasiallisesti pankin toimialueen ulkopuolella.

Treasury-toiminnon luottopäätökset valmistellaan keskitetysti treasury ja talousyksikköön sijoitetun riskienvalvonnan yhteistyönä. Perinteisen luottoriskin lisäksi rajoitetaan selvitysriskiä sekä arvioidaan vastapuolesta aiheutuva maariski ja poliittiset riskit. Pankin hallituksen ohjeistuksessa rajoitetaan enimmäisriskinotto suhteutettuna joko pankin tai vastapuolen omaan pääomaan.

Tulosvastuullisesta linjaorganisaatiosta erillään oleva luottovalvontayksikkö ohjaa päätös- ja dokumentaatioprosessia ja tukee konttoreita luottopäätösten valmistelussa ja toimeenpanossa. Kaikki luottopäätökset, joissa yksityisasiakkaan vastuut ylittävät 2 miljoonaa euroa tai joiden vakuusriski on yli 150 000 euroa tai joissa vakuusriski on yli 1 miljoonaa euroa, raportoidaan säännöllisesti pankin hallitukselle. Luottovalvonta analysoi säännöllisesti päätösten riskitasoa asiakasluokitus- ja vakuustietojen perusteella. Analyysijä tehdään maantieteellisiin alueisiin, vastuiden määriin, asiakassegmentteihin ja toimialoihin perustuen.

Aktian hallitus ja operatiivinen johto seuraavat säännöllisesti ja jatkuvasti antolainauksen ja muun luottoriskinoton riskitasoa. Talousyksikköön sijoitettu riskienhallinta analysoi luottokantaa ja

siinä tapahtuvia muutoksia sekä lisäksi markkinoilla tapahtuvaa maksukäyttäytymisen muutosta ja pyrkii ennakoimaan pankin luottosalkun riskipitoisuuden vaihtelua. Analyysin perusteella pankki varautuu mahdollisiin markkinamuutoksista aiheutuviin luottohäiriöihin tekemällä tarvittaessa ennakoivia luottotappiovarauksia.

Rahoitus- ja maksuvalmiusriskien hallinta

Rahoitusriskin hallinnalla varmistetaan, että konserni pystyy vastaamaan sitoumuksistaan, turvaamaan suunnitellun kasvun sekä ylläpitämään monipuolista, riskeiltään hajautettua ja kustannuksiltaan kilpailukykyistä jälleenrahoitusrakennetta.

Antolainauksen rahoittamiseksi Aktia hankkii jälleenrahoitusta sekä omilta tallettaja- ja sijoitusasiakkailtaan että raha- ja pääomamarkkinoilta. Markkinaehtoisena jälleenrahoituksen osalta pyritään ylläpitämään rahoituslähteiden monipuolisuutta sekä riittävää hajautusta eri markkinoille ja laajentamaan rahoittajakuntaa entisestään uusilla rahoitusmuodoilla. Aktia Hypoteekkipankki Oyj, jonka toiminta käynnistyi vuoden 2002 aikana, voi luottokannan kasvamisen myötä omilla vakuudellisilla emissioillaan keventää konsernin muuta jälleenrahoitustarvetta.

Rahoitusriskin hallinnassa Aktia ottaa oman antolainaustoimintansa ohella huomioon sitoumuksensa säästö- ja paikallisuuspankeille, joiden keskusrahallaitoksena se toimii. Lakisääteisen kassavarantonsa lisäksi pankki ylläpitää huomattavaa maksuvalmiusvarantoa, jota voidaan tarvittaessa käyttää maksuvalmiusaseman päivittäisten vaihteluiden tasoittamiseen.

Rahoitusriskien hallinnasta vastaa Aktian johtoryhmän asettama tasehallintavaliokunta, jolle talousyksikön riskienvalvonta raportoi. Treasury hoitaa käytännön toimenpiteet rahoitusaseman muuttamiseksi tasehallintavaliokunnan antamien ohjeiden mukaan. Treasury vastaa myös pankin päivittäisen maksuvalmiuden ylläpidosta.

Markkinariskien hallinta

Markkinariskillä tarkoitetaan korko- tai kurssivaihteluiden vaikutusta pankin tulokseen. Markkinariskien hallinnalla tavoitellaan pitkällä aikavälillä vakaata rahoituskate- ja tuloskehitystä. Aktian hallitus on määrittänyt markkinariskien riskinottorajat ja -periaatteet. Pankin tavoite on rajoitettu ja hallittu markkinariskin ottaminen vain ydinliiketoiminnan ja asiakaspalvelun tukemiseksi. Markkinariskeille on asetettu limiitit suhteessa Aktia-konsernin omiin varoihin.

Markkinariskien hallinnasta vastaa Aktian johtoryhmä hallituksen valtuuttamana. Johdon asettama tasehallintavaliokunta vastaa toiminnasta asetettujen limiittien puitteissa. Talousyksikön riskienvalvonta raportoi tasehallintavaliokunnalle. Tasehallintavaliokunta päättää eri riskien mittaus- ja

seurantatavoista ja tekee ehdotuksen konsernin johdolle hallituksen määrittelemien valtuuksien sisällä tiukemmista riskirajoista, joiden puitteissa toimintaa voidaan harjoittaa.

Uusien tuotteiden käyttöönotto valmistellaan tasehallintavaliokunnassa, joka esittää ne konsernin johdon hyväksyttäväksi. Johto päättää mahdollisista tuotekohtaisista rajoitteista hallituksen antamien ohjeiden ja periaatteiden puitteissa.

Korkoriski

Rakenteellisella korkoriskillä tarkoitetaan konsernin saatavien ja velkojen korkosidonnaisuuksien epätasapainosta korkokatekehitykselle aiheutuvaa epävarmuutta. Rakenteellista korkoriskiä hallitaan sekä taseen rakenteen ja sen korkosidonnaisuuksien suunnittelulla että johdannaisopimuksia käyttämällä.

Taseriskien hallintaan Aktiassa otettiin vuoden 2002 aikana käyttöön malli, jonka avulla rakenteellisen korkoriskin mittaamisessa ja hallinnassa voidaan paremmin ottaa huomioon muutokset taseen rakenteessa. Mallin avulla voidaan simuloida erilaisten korkoskenaarioiden vaikutuksia rahoituskatteeseen sekä huomioida muutokset taseen rakenteessa ja tilien käyttäytymisessä. Rahoituskatesimuloinnin pohjana käytetään markkinakoroista johdettuja termiinikorkoja sekä oletuksia taseen muutoksista. Lisäksi rakenteellista korkoriskiä mitataan erilaisten stressiskenaarioiden avulla.

Rakenteellisen korkoriskin limiitti on asetettu suhteessa budjetoituun rahoituskatteeseen. Käytännön toimenpiteet rakenteellisten korkoriskien kattamiseksi sekä rahoitusaseman muuttamiseksi toteuttaa pankin treasury-yksikkö tasehallintavaliokunnan ja johdon antamien ohjeiden mukaan.

Korkotason vaihtelu heijastuu rahoituskatteen muutosten lisäksi myös arvopaperikaupan katteeseen saamistodistusten markkina-arvomutoksina. Tätä riskiä Aktia mittaa ja rajoittaa seuraamalla vaihtuviin vastaaviin luettavien saamistodistusten markkina-arvon muutosta oletetulla 1

prosenttiyksikön koronnousulla. Pankki sai hakemuksestaan keväällä 2002 Rahoitustarkastukselta luvan ns. pienen kaupankäyntivaraston pitämiseen, mikä tarkoittaa saamistodistuskaupankäynnin rajoittamista enintään 15 miljoonaan euroon.

Valuuttakurssiriski

Valuuttakurssiriskillä tarkoitetaan valuuttakurssimuutosten aiheuttamaa pankin valuuttaerien negatiivista arvonmuutosta. Aktian valuuttakaupankäynnin lähtökohtana ovat asiakkaiden tarpeet, joten kaupankäynti kohdistuu ensisijaisesti Pohjoismaihin ja USA:han. Valuuttaposition hallinnassa noudatetaan matching-periaatetta. Treasury vastaa pankin päivittäisen valuuttaposition hoidosta tasehallintavaliokunnan antamien valtuuksien puitteissa. Toimintaa ohjaavat pankin johdon asettamat limiitit. Positionrajat on asetettu suhteessa pankin omiin varoihin.

Osakeriski

Osakeriskillä tarkoitetaan osakkeiden kurssimuutoksista aiheutuvia arvonmuutoksia. Nykyisillä riskitasoilla (markkinoiden volatilitiiteetti) aktiiviset osakesijoitukset eivät ole kuuluneet Aktian sijoitusfilosofiaan.

Kiinteistöriskien hallinta

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomistuksen markkina-arvon alenemiseen, tuottavuuden muutokseen tai omaisuuden vahingoittumiseen liittyvää riskiä. Kiinteistösijoittaminen tai kiinteistöjen omistaminen ei kuulu konsernin ydinliiketoimintaan. Kiinteistöriskien pienentämiseksi Aktia on vähentänyt suoraan kiinteistöomistustaan ja pyrkii tehostamaan kiinteistöjen hyödyntämistä ja kasvattamaan niistä saatavaa tuottoa. Tarkemmat tiedot Aktian kiinteistöomistusten kehityksestä sekä tuotoista on esitetty liitteessä 24. Kiinteistöt on pääasiassa vakuutettu täydestä arvostaan.

Korkoriskipositio 31.12.2002

(milj. euroa)	Erät yhteensä	Korottomat erät	<3 kk	3-6 kk	6-12 kk	1-2 vuotta	2-5 vuotta	yli 5 vuotta
Korolliset saamiset	3263	0	2190	286	626	29	85	47
Korottomat saamiset	251	251	0	0	0	0	0	0
Saamiset yhteensä	3514	251	2190	286	626	29	85	47
Korolliset velat	3209	0	1662	284	192	329	731	11
Korottomat velat	305	305	0	0	0	0	0	0
Velat yhteensä	3514	305	1662	284	192	329	731	11
Korkojohdannaiset								
<i>Koronvaihtosopimukset</i>								
Saamiset	295	0	0	3	87	200	5	0
Velat	295	0	0	290	5	0	0	0
<i>Korko-optiot</i>								
Ostetut	170	0	170	0	0	0	0	0
Asetetut	170	0	170	0	0	0	0	0

Prime- ja avistaluonteisten erien uudelleenhinnoittautuminen on määritelty todennäköisen käyttäytymisen perusteella. Taulukko ilmaisee konsernin tilanteen tietynä päivänä.

Toiminnasta aiheutuvien riskien hallinta

Pankkitoimintaan sisältyy toiminnallisia riskejä, joilla tarkoitetaan epäselvän tai puutteellisen sisäisen ohjeistuksen, ohjeiden vastaisen toiminnan, epäluotettavan tiedon, puutteellisten järjestelmien tai henkilöstön toimenpiteiden seurauksena syntyviä menetyksiä. Riskeistä aiheutuvat menetykset voivat olla joko välittömiä tai välillisiä, taloudellisia tai sellaisia yrityskuvaan liittyviä vahinkoja, jotka heikentävät pankin luotettavuutta markkinoilla. Toimintariskit voidaan karkeasti jaotella hallinnollisiin riskeihin, tietojärjestelmäriskeihin ja oikeudellisiin riskeihin.

Toiminnallisten riskien hallintavastuu on liiketoiminta-alueilla ja linjaorganisaatiossa. Riskien hallinta on sisäisten prosessien ja sisäisen valvonnan osalta jatkuvaa laatukehitystä koko organisaatiossa. Linjajohdon vastuulla on oman vastuualueensa prosessien ja menettelytapojen sovittaminen pankin johdon asettamiin tavoitteisiin, huolehtiminen ohjeistuksen riittävydestä ja tarvittaessa prosessikuvausten laadinnasta. Kukin yksikkö myös vastaa ohjeiden noudattamisesta. Sisäinen tarkastus analysoi prosessit säännöllisin väliajoin ja arvioi yksiköiden noudattaman sisäisen valvonnan luotettavuutta. Sisäinen tarkastus raportoi suoraan hallitukselle.

Oikeudellisilla riskeillä tarkoitetaan pätemättömästä sopimuksesta tai puutteellisesta dokumentaatiosta aiheutuvaa tappiota. Aktia pyrkii hallitsemaan oikeudellisia riskejä solmimalla sopimussuhteensa pankkialan standardiehtojen mukaisesti. Konttoreiden ja liiketoimintayksiköiden tulee kääntyä pankin lakiasiantuntijoiden puoleen erityisiä lainasitoumuksia ja sijoituksia käsittelevien asiakirjojen laatimisessa samoin kuin uuden tuotteen käyttöönottoa valmistellessa. Konsernin sopimukset ja sopimusneuvottelut on keskitetty konsernijuridiikka-yksikköön, joka tarvittaessa käyttää pankin ulkopuolisten erityisasiantuntijoiden palveluita.

Baselin komitea ja EU-komissio ovat täsmentämässä ohjeistuksia rahoitustoimialan riskien määrittämisestä ja jatkuvasta seurannasta. Tulevaisuudessa vakavaraisuuskehikossa on pääomavaade myös toiminnallisille riskeille. Aktiassa on käynnistetty ennakoivia toimia, joiden tavoitteena on luoda valmiudet uusien määräysten mukaiselle toiminnalle.

Vuoden toimintaa ja tapahtumia

Konttoritoiminta

Konttoritoiminta jaettiin kahdeksi erilliseksi liiketoiminta-alueeksi – Yksityisasiakkaat ja Yrityspankki. Uudelleenjärjestelyn tavoitteena oli kohdentamisen avulla kasvaa voimakkaammin, parantaa laatua, osaamisen tasoa ja riskienhallintaa sekä ennen kaikkea vapauttaa enemmän aikaa asiakkaille.

Aktia Yksityisasiakkaat

Aktia Yksityisasiakkaat on jaettu 10 alueeseen, joilla toimii yhteensä 67 konttoria. Työtapojen yhtenäistämiseksi ja tehostamiseksi otettiin vuoden aikana käyttöön uusi toimintamalli. Uusi organisaatio ja toimintamalli merkitsivät huomattavia panostuksia osaamisen kehittämiseen, uuteen henkilöstöön ja tekniikkaan. Helmikuussa Aktia avasi palvelupisteen kauppakeskus Jumboon Vantaalle. Uusi keskitetty palveluyksikkö, konttorituki, aloitti toimintansa maaliskuussa. Konttorituki huolehtii aiemmin konttoreissa suoritetuista tehtävistä, jotka eivät edellytä suoraa asiakaskontaktia. Toiminta on alkanut hyvin, ja sekä asiakkaat että konttorihenkilökunta ovat olleet tyytyväisiä. Myös verkkokonttori Aktia@netin syyskuussa 2001 alkanut toiminta on päässyt hyvään alkuun. Asiakkaat arvostavat pankkiasioiden sujuvaa ja nopeaa hoitamista ja erityisesti henkilökohtaiselta yhteyshenkilöltään saamaansa palvelua. Pankin tärkein kohderyhmä, Täysetu- ja Etuasiakkaat, kasvoi 6 prosenttia.

Aktia aloitti uusien hypoteekkilainamuotoisten asuntolainojen myynnin. Pilotointi aloitettiin joulukuussa 2001 ja kevään aikana tuote ja järjestelmä otettiin vähitellen käyttöön Aktian kaikissa konttoreissa. Uusi tuote on saanut hyvän vastaanoton sekä asiakkailta että henkilöstöltä, ja myynti on ylittänyt odotukset. Hypoteekkilainasta on tullut yksi Aktian asuntolainavalikoiman päätuotteista. Hypoteekkilainat myöntää Aktian kokonaan omistama tytäryhtiö Aktia Hypoteekkipankki Oyj, joka perustettiin vuonna 2001. Vuoden lopussa Hypoteekkipankin lainakanta oli 97,9 miljoonaa euroa ja lainojen lukumäärä noin 1 300. Hypoteekkipankilla ei ole omia konttoreita, vaan myynti tapahtuu Aktian konttoreiden kautta. Aktia jälleenrahoittaa Hypoteekkipankkia joukkovelkakirjalainoilla, joiden vakuutena on asuntolainakanta, ja pyrkii näin alentamaan jälleenrahoituskustannuksiaan, jolloin se voi tarjota asiakkailleen edullisia asuntolainoja.

Kovasta kilpailusta ja epävarmasta markkinatilanteesta huolimatta myyntitavoitteet saavutettiin useilla alueilla. Erityisen hyvin onnistui asuntolainojen, rahastojen ja vakuutusten myynti.

Aktia Yrityspankki

Aktia Yrityspankki aloitti toimintansa tammikuussa. Yrityspankki on jaettu neljään alueeseen, ja se toimii 11 eri paikkakunnalla Aktian toiminta-alueella. Vuoden alkupuolella toiminta keskittyi yritysasiakkaiden siirtämiseen yksityisasiakaskonttoreista Yrityspankkiin, uuden henkilökunnan rekrytointiin sekä toiminnan käynnistämiseen ja organisointiin. Työ edistyi suunnitelmien mukaan. Huolimatta mittavasta kehitys- ja organisointityöstä Yrityspankki ylitti sekä myynti- että aktiviteettitavoitteensa.

Muutoksia hallintoneuvostossa, hallituksessa ja johdossa

- Aktia Säästöpankki Oyj:n yhtiökokous nimitti 23. huhtikuuta hallintojohtaja Hakan Mattlinin ja varatuomari Kari Kyttälän hallintoneuvoston uusiksi jäseniksi. Edellä mainitut valittiin hallintoneuvoston puheenjohtajana toimineen varatuomari Carl-Olaf Homénin ja agronomi Eero Oittilan tilalle. Homénia ja Oittilaa ei yhtiöjärjestyksen ikärajoituksen vuoksi valita uudelleen.
- Ensimmäisessä kokouksessaan 15. toukokuuta hallintoneuvosto nimitti Svenska litteratursällskapet i Finlandin toimitusjohtajan, kamarineuvos Henry Wiklundin puheenjohtajaksi.
- Aktia Säästöpankki Oyj:n hallintoneuvosto nimitti 12. marraskuuta pitämässään kokouksessa pankin hallituksen uusiksi jäseniksi toimikaudeksi 1.1. - 31.12.2003 diplomi-insinööri Stig Stendahlin (puheenjohtaja), oikeustieteen kandidaatti, diplomiekonomi Kaj-Gustaf Berghin, valtiotieteen lisensiaatti Hans Frantzin, diplomiekonomi Folke Lindströmin, filosofian maisteri Carola Teir-Lehtisen ja kauppatieteiden maisteri Dag Wallgrenin. Yllä mainitut valittiin tekniikan lisensiaatti Patrick Enckellin, valtiotieteen maisteri Erik Bärnasin, kauppatieteiden tohtori Caj-Gunnar Lindströmin ja varatuomari Stefan Wikmanin tilalle. Kauppatieteiden maisteri Robert Charpentier, diplomiekonomi Lasse Koivu (varapuheenjohtaja) ja ekonomisti Lars-Erik Kvist valittiin uudelleen.
- Ph.D. (Econ.) Mikael Ingberg aloitti Aktia Säästöpankki Oyj:n toimitusjohtajana 15. syyskuuta seuraten toimessa varatuomari Erik Andersonia, joka 15. toukokuuta ilmoitti jäävänsä eläkkeelle täytettyään 60 vuotta 31. tammikuuta 2003.

Muut tapahtumat

Euron käyttöönotto käteisvaluuttana sujui hyvin. Odotettu ruuhka konttoreissa oli ohi muutamassa viikossa, tekniikka toimi ja uudet setelit ja kolikot otettiin nopeasti käyttöön.

Helmikuussa Säästöpankkiliiton ja Pohjola-Yhtymä Oyj:n hallitukset julkistivat suunnitelmansa aloittaa neuvottelut läheisestä finanssiyhteistyöstä. Aktia oli aluksi mukana neuvotteluissa mutta päätti sittemmin olla osallistumatta ehdotettuun yhteistyöhön. Tällä hetkellä Aktia tekee yhteistyötä useiden eri vakuutuslaitosten toimittajien kanssa. Aktia pyrkii ratkaisuihin, joiden myötä pankki säilyttää oman asiakaskantansa asiakastiedot myös vakuutuslaitosten osalta.

Huhtikuussa toiminto säästö- ja paikallisosuuspankkien asiakkaiden arvo-osuustilien säilytysyhteisönä siirtyi Samlinkista Aktiaan.

Säästöpankkien Vakuusrahasto

Aktia ja kaikki muut säästöpankit kuuluvat säästöpankkien vapaaehtoiseen vakuusrahastoon. Rahaston tehtävänä on säästöpankkien vakaan toiminnan turvaaminen. Rahaston säännösten mukaan säästöpankit eivät ole yhteisvastuussa toistensa veloista tai sitoumuksista. Rahasto on velaton, ja vuoden lopussa sen varat olivat 28,2 miljoonaa euroa.

Pankkien talletussuojarahasto

Vuonna 1998 perustettuun talletussuojarahastoon kuulumisen on pakollista kaikille pankeille. Rahastosta korvataan tallettajan varat 25 228 euroon asti. Vuonna 2002 Aktian kannatusmaksu rahastolle oli 1,5 miljoonaa euroa. Vuoden lopussa rahaston varat olivat 243,3 miljoonaa euroa.

Sijoittajien korvausrahasto

Pankit ja pankkiiriliikkeet kuuluvat sijoittajien korvausrahastoon, jonka tarkoituksena on suojata piensijoittajia pankin tai pankkiiriliikkeen menetettyä maksukykyä. Yksittäiselle sijoittajalle voidaan korvata enintään 20 000 euroa. Rahaston varat olivat vuoden lopussa 4,2 miljoonaa euroa.

Tapahtumia tilikauden jälkeen

Aktia on saanut Rahoitustarkastukselta luvan toissijaiseen omaan pääomaan luetun 8,0 miljoonan euron debentuurilainan ennenaikaiseen poismaksuun maaliskuun 2003 aikana. Poismaksu alentaa konsernin vakavaraisuutta noin 0,4 prosenttiyksikköä verrattuna vuoden vaihteen tilanteeseen.

Aktia erosi Säästöpankkiliitosta 1. tammikuuta 2003. Liiton pääasiallinen toiminta siirtyi liittokokouksessa 16. syyskuuta 2002 tehdyn päätöksen mukaan Samlinkiin, joka siitä lähtien toimii säästöpankkien yhteisenä palvelukeskuksena.

Diplomiekonomi Folke Lindström ilmoitti 29. tammikuuta eroavansa Aktia Säästöpankki Oyj:n hallituksesta.

Näkymät vuodelle 2003

Aktian aloittamien tehostamistoimenpiteiden odotetaan johtavan kustannusten kasvun taittumiseen. Alhaisen korkotason, kiristyvän marginaalikiilpailun ja epävarmojen taloudellisten näkymien vuoksi kannattavuuden arvioidaan kuitenkin pysyvän vuoden 2002 tasolla.

Konsernin tuloslaskelma 1.1. - 31.12.

(1 000 euroa)	liite	2002	2001
Korkotuotot	(1)	143 955	161 481
Korkokulut	(1)	-68 718	-84 273
Rahoituskate		75 238	77 208
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista		442	396
Palkkituotot		31 549	31 237
Palkkiokulut		-3 730	-4 039
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot			
Arvopaperikaupan nettotuotot	(3)	259	234
Valuuttatoiminnan nettotuotot		1 371	1 714
		<u>1 630</u>	<u>1 948</u>
Liiketoiminnan muut tuotot	(5)	7 312	7 780
Hallintokulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot		-29 849	-26 278
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		-6 277	-4 753
Muut henkilösivukulut		-1 741	-1 933
		<u>-37 868</u>	<u>-32 964</u>
Muut hallintokulut		-26 497	-24 238
		<u>-64 365</u>	<u>-57 202</u>
Poistot ja arvoalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä			
Suunnitelman mukaiset poistot		-10 368	-8 865
Arvonalentumiset		-	-1 009
	(6)	<u>-10 368</u>	<u>-9 874</u>
Liiketoiminnan muut kulut	(5)	-15 393	-15 139
Luotto- ja takaustappiot	(7)	-2 971	-213
Pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset		-28	-
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten voitoista ja tappioista		387	-20
Liikevoitto		19 702	32 081
Satunnaiset erät		-	-
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		19 702	32 081
Tuloverot			
Tilikauden ja aikaisempien tilikausien verot		-3 031	-6 222
Laskennallisten verovelkojen muutos		-4 021	-3 719
Vähemmistön osuus tilikauden voitosta		-71	-113
Tilikauden voitto		<u>12 579</u>	<u>22 027</u>

Konsernin tase 31.12.

(1 000 euroa)	liite	2002	2001
Vastaavaa			
Käteiset varat		175 700	294 024
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset			
Valtion velkasitoumukset		2 212	68 301
Muut		534 647	495 279
	(13, 20, 42)	<u>536 859</u>	<u>563 581</u>
Saamiset luottolaitoksilta			
Vaadittaessa maksettavat		3 782	4 780
Muut		68 874	98 655
	(42)	<u>72 656</u>	<u>103 435</u>
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	(15, 42)	2 412 025	2 138 157
Saamistodistukset			
Julkisyhteisöiltä		-	9 634
Muilta		99 117	12 492
	(20, 42)	<u>99 117</u>	<u>22 126</u>
Osakkeet ja osuudet	(21)	4 223	3 608
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä		2 816	2 680
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluviissa yrityksissä		-	-
Aineettomat hyödykkeet			
Muut pitkävaikutteiset menot	(23)	3 700	4 539
Aineelliset hyödykkeet			
Kiinteistöt sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	(24)	109 577	112 064
Muut aineelliset hyödykkeet		13 021	17 501
	(22)	<u>122 598</u>	<u>129 565</u>
Muut varat	(26)	57 545	48 806
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	(27)	26 518	21 333
Vastaavaa yhteensä		<u>3 513 758</u>	<u>3 331 854</u>

(1 000 euroa)	liite	2002	2001
Vastattavaa			
Vieras pääoma			
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille			
Luottolaitoksille			
Vaadittaessa maksettavat		122 697	100 521
Muut		680 098	720 110
	(42)	<u>802 795</u>	<u>820 631</u>
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille			
Talletukset			
Vaadittaessa maksettavat		1 564 295	1 596 549
Muut		361 990	260 989
		<u>1 926 285</u>	<u>1 857 538</u>
Muut velat	(42)	<u>146 661</u>	<u>118 108</u>
		2 072 947	1 975 646
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat			
Joukkovelkakirjalainat		-	-
Muut		246 650	136 087
	(30, 42)	<u>246 650</u>	<u>136 087</u>
Muut velat	(31)	96 698	126 747
Siirtovelat ja saadut ennakot	(32)	16 587	15 827
Pakolliset varaukset			
Muut pakolliset varaukset	(10,33)	2 227	2 170
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	(34)	86 566	76 109
Laskennalliset verovelat		11 459	7 438
Vähemmistön osuus pääomasta		441	397
Vieras pääoma yhteensä		3 336 370	3 161 051
Oma pääoma			
Osakepääoma		70 516	70 516
Ylikurssirahasto		1 805	1 805
Muut sidotut rahastot			
Vararahasto		8 079	8 079
Pääomalainat		-	0
Edellisten tilikausien voitto		84 409	68 376
Tilikauden voitto		12 579	22 027
Oma pääoma yhteensä	(35)	177 389	170 803
Vastattavaa yhteensä		3 513 758	3 331 854
Taseen ulkopuoliset sitoumukset			
Takaukset		38 895	42 425
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		18 262	15 413
Käyttämättömät luottojärjestelyt		148 009	104 788
Muut peruuttamattomat sitoumukset		13 038	-
		<u>218 205</u>	<u>162 626</u>

Emoyhtiön tuloslaskelma 1.1. - 31.12.

(1 000 euroa)	2002	2001
Korkotuotot	144 740	163 130
Korkokulut	-68 903	-83 533
Rahoituskate	75 837	79 597
Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista		
Samaan konserniin kuuluvista yrityksistä	181	156
Omistusyhteisyryksistä	355	323
Muista yrityksistä	398	356
	<u>934</u>	<u>835</u>
Palkkiotuotot	26 850	26 240
Palkkiokulut	-2 855	-2 731
Valuuttakaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot		
Arvopaperikaupan nettotuotot	461	237
Valuuttatoiminnan nettotuotot	1 371	1 712
	<u>1 831</u>	<u>1 950</u>
Liiketoiminnan muut tuotot	6 302	6 129
Hallintokulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-28 458	-25 868
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-6 015	-4 525
Muut henkilösivukulut	-1 678	-1 873
	<u>-36 151</u>	<u>-32 265</u>
Muut hallintokulut	<u>-25 762</u>	<u>-23 797</u>
	-61 913	-56 062
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä		
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 986	-7 470
Arvonalentumiset	-	-1 009
	<u>-8 986</u>	<u>-8 479</u>
Liiketoiminnan muut kulut	-16 176	-16 218
Luotto- ja takaustappiot	-2 971	-213
Pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset	-28	-
Liikevoitto	18 826	31 046
Satunnaiset erät	-	-
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	18 826	31 046
Tilinpäätössiirrot		
Yleisen tappiovarauksen muutos	-13 880	-12 818
Tuloverot		
Tilikauden ja aikaisempien tilikausien verot	-2 874	-5 901
Laskennallisten verovelkojen muutos	-	-
Tilikauden voitto	<u>2 071</u>	<u>12 328</u>

Emoyhtiön tase 31.12.

(1 000 euroa)	2002	2001
Vastaavaa		
Käteiset varat	175 700	294 024
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	534 548	562 690
Saamiset luottolaitoksilta		
Vaadittaessa maksettavat	3 241	4 663
Muut	155 174	98 655
	<u>158 415</u>	<u>103 318</u>
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2 341 932	2 167 895
Saamistodistukset		
Julkisyhteisöiltä	-	8 311
Muilta	102 815	16 909
	<u>102 815</u>	<u>25 220</u>
Osakkeet ja osuudet	2 722	2 000
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä	1 893	1 893
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	19 807	9 807
Aineettomat hyödykkeet	3 669	4 431
Aineelliset hyödykkeet		
Kiinteistöt sekä kiinteistyyhteisöjen osakkeet ja osuudet	78 219	78 420
Muut aineelliset hyödykkeet	12 263	16 531
	<u>90 482</u>	<u>94 951</u>
Muut varat	57 003	48 259
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	26 245	21 395
Vastaavaa yhteensä	<u>3 515 232</u>	<u>3 335 883</u>

(1 000 euroa)	2002	2001
Vastattavaa		
Vieras pääoma		
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille		
Luottolaitoksille		
Vaadittaessa maksettavat	127 015	106 367
Muut	680 098	720 110
	<u>807 113</u>	<u>826 477</u>
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille		
Talletukset		
Vaadittaessa maksettavat	1 566 080	1 598 555
Muut	361 990	260 989
	<u>1 928 070</u>	<u>1 859 544</u>
Muut velat	147 321	119 140
	<u>2 075 391</u>	<u>1 978 684</u>
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		
Joukkovelkakirjalainat	-	-
Muut	246 650	136 087
	<u>246 650</u>	<u>136 087</u>
Muut velat	96 446	125 318
Siirtovelat ja saadut ennakot	15 704	15 859
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	2 227	2 170
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	86 566	76 109
Vieras pääoma yhteensä	3 330 097	3 160 705
Tilinpäätössiirtojen kertymä		
Luottotappiovaraus	39 480	25 600
Oma pääoma		
Osakepääoma	70 516	70 516
Ylikurssirahasto	1 805	1 805
Muut sidotut rahastot		
Vararahasto	8 067	8 067
Pääomalainat	-	-
Edellisten tilikausien voitto	63 196	56 862
Tilikauden voitto	2 071	12 328
Oma pääoma yhteensä	145 655	149 578
Vastattavaa yhteensä	3 515 232	3 335 883
Taseen ulkopuoliset stoumukset		
Takaukset	38 895	42 425
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	18 262	15 413
Käyttämättömät luottojärjestelyt	160 637	104 788
Muut peruuttamattomat sitoumukset	13 443	-
	<u>231 238</u>	<u>162 626</u>

Tilinpäätöksen liitetiedot

Emoyhtiöllä ja konsernilla ei ole ilmoitettavaa seuraavissa liitetiedoissa.
(Numerointi noudattaa Rahoitustarkastuksen määräyksiä 106.1 ja 106.2.)

(1 000 euro)

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

- 2 Leasingtoiminnan nettotuotot
- 8 Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät
- 11 Erittely yhdistellyistä eristä

Tasetta koskevat liitetiedot

- 14 Keskuspankeilta olevien saamisten erittely
- 19 Leasingkohteet
- 25 Luottolaitoksen hallussa olevat omat osakkeet
- 28 Erittely yhdistellyistä vastaavien eristä
- 36 Erilajiset osakkeet ja osuudet sekä omat osakkeet ja osuudet
- 38 Laskentakauden aikana liikkeeseen lasketut osakkeet, optio- ja vaihtovelkakirjalainat
- 40 Pääomasijoitukset
- 41 Erittely yhdistellyistä vastattavien eristä

Muut liitetiedot

- 55 Osuuspankin tai muun osuuskuntamuotoisen luottolaitoksen maksamatta olevien osuusmaksujen yhteenlaskettu määrä
- 56 Konserniin kuuluvaa luottolaitosta koskevat tiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

1 Korkotuotot ja korkokulut tase-erittäin eriteltyinä 31.12.

	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Saamiset luottolaitoksilta	7 802	11 101	8 598	11 096
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	113 517	120 903	113 546	122 407
Saamistodistukset	22 548	29 134	22 486	29 285
Muut korkotuotot	88	342	111	342
Korkotuotot yhteensä	143 955	161 481	144 740	163 130
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	23 724	28 836	23 861	28 837
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	33 540	41 815	33 588	41 892
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	7 150	8 464	7 150	7 646
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	4 252	3 922	4 252	3 922
Pääomalainat	-	-	-	-
Muut korkokulut	52	1 236	52	1 236
Korkokulut yhteensä	68 718	84 273	68 903	83 533

3 Arvopaperikaupan nettotuotot eriteltyinä 31.12.

	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Saamistodistusten kaupan nettotuotot	466	9	466	11
Osakkeiden ja osuuksien kaupan nettotuotot	-206	225	-5	226
Muun arvopaperikaupan nettotuotot				
Yhteensä	259	234	461	237

4 Tilikauden aikana ostettujen ja myytyjen vaihtuviin vastaaviin luettujen arvopapereiden yhteenlasketut määrät

	Konserni		Emoyhtiö	
	2002		2002	
	Osto	Myynti	Osto	Myynti
Saamistodistusten liikevaihto	12 498 927	1 182 948	12 497 745	1 182 250
Osakkeiden ja osuuksien liikevaihto	0	241	-	-
	2001		2001	
	Osto	Myynti	Osto	Myynti
Saamistodistusten liikevaihto	2 967 903	1 297 831	2 966 851	1 296 899
Osakkeiden ja osuuksien liikevaihto	711	1 150	-	-

5 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut 31.12.

	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Liiketoiminnan tuotot				
Vuokratuotot kiinteistöistä ja kiinteistöyhteisöistä	5 398	6 270	4 679	5 408
Kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien luovutusvoitot		545	45	0
Muut tuotot	1 581	965	1 577	720
Yhteensä	7 312	7 780	6 302	6 129
Liiketoiminnan kulut				
Vuokratkulut	5 803	4 290	4 874	4 189
Kulut kiinteistöistä ja kiinteistöyhteisöistä	4 104	3 890	6 657	6 050
Kiinteistöjen sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien luovutustappiot	135	92	0	0
Muut kulut	5 351	6 867	4 644	5 979
Yhteensä	15 393	15 139	16 176	16 218

6 Suunnitelmien mukaiset poistot ja arvonalentumiset 31.12.

	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Suunnitelman mukaiset poistot	10 368	8 865	8 986	7 470
Arvonalentumiset	-	1 009	-	1 009
Yhteensä	10 368	9 874	8 986	8 479

7 Luotto- ja takaustappiot sekä pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset 31.12.

	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Tase-erä				
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	3 308	894	3 308	894
- takaisin saadut ja palautetut luottotappiot	-319	-1 305	-319	-1 305
Takaukset ja muut taseen ulkopuoliset erät	-	103	-	103
- takaisin saadut takaustappiot	-17	-42	-17	-42
Muu, väliaikainen omaisuus	-	580	-	580
- vähennykset	-	-18	-	-18
Yhteensä	2 971	213	2 971	213
Luotto- ja takaustappiot				
+ Tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot	9 429	15 557	9 429	15 557
- Tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot, joista on aikaisemmin tehty kohdistettuja luottotappiovarauksia	-9 429	-15 557	-9 429	-15 557
- Palautukset aikaisempina vuosina toteutuneista luottotappioista	-100	-1 068	-100	-1 068
+ Tilikauden aikana tehdyt kohdistetut luottotappiovaraukset	829	1 157	829	1 157
+ Tilikauden aikana tehdyt toimialakohtaiset luottotappiovaraukset	2 480	420	2 480	420
- Aikaisemmin tehtyjen kohdistettujen luottotappiovarausten peruutukset tilikauden aikana	-237	-297	-237	-297
Tilinpäätökseen kirjatut luotto- ja takaustappiot	2 971	213	2 971	213

Periaatteet vakuuksien arvostamiseksi luottotappioiden kirjaamisen yhteydessä ilmenevät tilinpäätösperiaatteista.

9 Tilinpäätössiirrot eriteltyinä

	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Yleisen tappiovarauksen muutos	-	-	13 880	12 818

10 Selvitys tuottoihin ja kuluihin sisällyvistä pakollisten varausten muutoksista

Emoyhtiön osalta tuloutettiin 564 tuhannen euron käyttämätön osuus vuoden 2001 varauksista. Uusia varauksia on kirjattu 1 485 tuhannen euron arvosta.

12 Tuotot markkina-alueittain ja toimialoittain 31.12.2002

Toimiala	Konserni		Emoyhtiö
	Suomi	Luxemburg	
Pankkitoiminta	112 293	-	111 749
Sijoitusrahastotoiminta	7 581	570	-
Sijoituspalveluyritystoiminta	1 275	-	-
Arvopaperikauppa	0	-	0
Kiinteistötoiminta	4 180	-	5
Yhteensä	125 330	570	111 754

Rahoituskate, osinko- ja palkkiotuotot, arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot sekä liiketoiminnan muut tuotot sisältyvät tuottoihin.

Luvut ovat eliminoimattomina.

Henkilöstö toimialoittain	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Pankkitoiminta	867	817	864	817
Sijoitusrahastotoiminta	20	21	-	-
Sijoituspalveluyritystoiminta	6	6	-	-
Arvopaperikauppa	-	-	-	-
Kiinteistötoiminta	3	5	-	3
Yhteensä	896	849	864	820

Tasetta koskevat liitetiedot

13 Keskuspankkirahoituksen oikeuttavien saamistodistusten erittely 31.12.

	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Valtion velkasitoumukset	2 212	67 705	-	67 410
Valtion liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	112 706	162 525	112 706	161 929
Suomen Pankin sijoitustodistukset	-	-	-	-
Pankkien sijoitustodistukset	360 016	276 411	359 916	276 411
Muut	61 926	56 939	61 926	56 939
Yhteensä	536 859	563 581	534 548	562 690

15 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sektoreittain sekä niihin kohdistetut luottotappiovaraukset tilikauden päättyessä

	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Yritykset	488 249	477 847	516 013	507 585
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	551	17 803	551	17 803
Julkisyhteisöt	51 321	51 397	51 321	51 397
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	-	-	-	-
Kotitaloudet	1 871 904	1 591 110	1 774 047	1 591 110
Ulkomat	-	-	-	-
Yhteensä	2 412 025	2 138 157	2 341 932	2 167 895

Kohdistetut luottotappiovaraukset tilikauden alussa	44 847	60 190	44 847	60 190
Tilikauden aikana tehdyt uudet varaukset (+)	829	1 157	829	1 157
Tilikauden aikana tehdyt uudet toimialakohtaiset varaukset				
yritykset (+)	1 780	420	1 780	420
kotitaloudet (+)	700	-	700	-
Tilikauden aikana peruutetut varaukset (-)	-337	-297	-337	-297
Tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot, joista on aikaisemmin tehty kohdistettu luottotappiovaraus (-)	-9 429	-16 625	-9 429	-16 625
Kohdistetut luottotappiovaraukset tilikauden lopussa	38 389	44 847	38 389	44 847

16 Järjestämättömät ja muut nollakorkoiset saamiset sektoreittain 31.12.

Konserni ja emoyhtiö	2002		2001	
	Järjestämättömät saamiset	Muut nollakorkoiset saamiset	Järjestämättömät saamiset	Muut nollakorkoiset saamiset
Yritykset	6 067	688	4 857	715
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	-	-	-	-
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	-	-	-	-
Kotitaloudet	6 843	420	6 353	543
Yhteensä	12 910	1 108	11 210	1 258

17 Maksamatta jääneen saamisen vakuutena ollut sekä asiakkaan liiketoiminnan tervehdyttämiseksi hankittu omaisuus 31.12.

Saatavan turvaamiseksi hankittu omaisuus	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	0	0	0	0
Muut osakkeet ja osuudet	-	-	-	-
Muu omaisuus	-	-	-	-
Yhteensä	0	0	0	0

Asiakkaan liiketoiminnan tervehdyttämisen yhteydessä hankittuja osakkeita ja osuuksia ei ole.

18 Saamiset, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla saamisilla 31.12.

	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Saamiset luottolaitoksilta	-	-	-	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-	-	-	-
Saamistodistukset	11 995	11 995	17 308	17 745
Yhteensä	11 995	11 995	17 308	17 745

20 Saamistodistukset sekä keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset omaisuuslajeittain 31.12.

Saamistodistukset	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Vaihtuvat vastaavat	564 740	534 792	561 414	531 841
Julkisesti noteeratut	564 740	534 792	561 414	531 841
Muut	-	-	-	-
Pysyvät vastaavat	71 236	50 915	75 948	56 068
Julkisesti noteeratut	71 236	50 915	70 636	50 318
Muut	-	-	5 313	5 750
Yhteensä	635 976	585 707	637 363	587 909

Omaisuuslajeihin jakaminen ja arvostusperiaatteet ilmenevät tilinpäätösperiaatteista.

Saamistodistusten markkina-arvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon välinen erotus 31.12.

Vaihtuvat vastaavat	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Saamistodistukset	1 438	1 671	1 301	1 501

Muiden kuin luovutettavaksi tarkoitettujen saamistodistusten ja muiden saamisten nimellisarvon ja kirjanpitoarvon erotus 31.12.

Konserni ja emoyhtiö	2002		2001	
	Nimellisarvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon erotus	Kirjanpitoarvon ja sitä alemman nimellisarvon erotus	Nimellisarvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon erotus	Kirjanpitoarvon ja sitä alemman nimellisarvon erotus
Saamistodistukset, pysyvät vastaavat	34	1	-	-
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	-	-	-	-

Saamistodistukset ja keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset eriteltynä 31.12.

	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Valtion velkasitoumukset	2 212	67 705	-	67 410
Kuntatodistukset	-	8 321	-	8 321
Yritystodistukset	89 656	-	89 357	-
Sijoitustodistukset	368 034	286 340	367 256	286 340
Vaihtovelkakirjalainat	-	-	-	-
Muut joukkovelkakirjalainat	176 074	223 341	180 750	225 838
Muut	-	-	-	-
Yhteensä	635 976	585 707	637 363	587 909

21 Osakkeet ja osuudet omaisuuslajeittain 31.12.

Osakkeet ja osuudet	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat	2 584	2 720	1 083	1 113
Julkisesti noteeratut	1 501	1 608	-	-
Muut	1 083	1 113	1 083	1 113
Pysyviin vastaaviin kuuluvat	1 639	887	1 639	887
Julkisesti noteeratut	-	-	-	-
Muut	1 639	887	1 639	887
Yhteensä	4 223	3 608	2 722	2 000

Osakkeiden ja osuuksien markkina-arvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon välinen erotus 31.12.

Osakkeet ja osuudet	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat	133	125	-	-
Pysyviin vaihtuviin kuuluvat	-	-	-	-

Osakelainauksen kohteena olevia arvopapereita ei ole.

Osakkeet ja osuudet luottolaitoksissa ja muissa yrityksissä 31.12

	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä				
Luottolaitoksissa	-	-	-	-
Muissa yrityksissä	2 816	2 680	1 893	1 893
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä				
Luottolaitoksissa	-	-	15 050	5 050
Muissa yrityksissä	-	-	4 757	4 757
Yhteensä	2 816	2 680	21 700	11 700

22 Pysyviin vastaaviin kuuluvien osakkeiden ja aineellisten hyödykkeiden lisäykset ja vähennykset 31.12.

Osakkeet ja osuudet lukuun ottamatta kiinteistöyhteisöjen osakkeita ja osuuksia	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Hankintameno tilikauden alussa	3 568	2 856	12 587	6 574
+ tilikauden lisäys	972	964	10 837	6 014
- tilikauden vähennys	-85	-252	-85	-
+/- siirrot erien välillä	-	-	-	-
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-	-	-	-
+/- tilikauden arvonalentumiset ja niiden palautukset	-	-	-	-
+ vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot ja arvonalentumiset tilikauden alussa	-	-	-	-
- kertyneet poistot tilikauden alussa	-	-	-	-
- kertyneet arvonalentumiset tilikauden alussa	-	-	-	-
+ kertyneet arvonorotukset tilikauden alussa	-	-	-	-
+/- tilikauden arvonorotukset ja niiden peruutukset	-	-	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 455	3 568	23 339	12 587

Maa-alueet, rakennukset sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet

Hankintameno tilikauden alussa	134 410	132 697	93 984	90 807
+ tilikauden lisäys	182	3 582	28	3 346
- tilikauden vähennys	-1 597	-1 869	-127	-168
+/- siirrot erien välillä				
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-1 150	-1 148	-116	-112
+/- tilikauden arvonalentumiset ja niiden palautukset	0	0	0	0
+ vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot ja arvonalentumiset tilikauden alussa	50	-969	-	-1 009
- kertyneet poistot tilikauden alussa	-	-	-	-
- kertyneet arvonalentumiset tilikauden alussa	-9 130	-8 010	-2 413	-2 315
+ kertyneet arvonalentumiset tilikauden alussa	-17 650	-16 681	-17 600	-16 590
+ kertyneet arvonorotukset tilikauden alussa	4 462	4 462	4 462	4 462
+/- tilikauden arvonorotukset ja niiden peruutukset	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	109 577	112 064	78 219	78 420

Koneet ja kalusto sekä muut aineelliset hyödykkeet

Hankintameno tilikauden alussa	43 083	40 946	41 057	38 960
+ lisäykset tilikautena	2 923	4 940	2 864	4 900
- vähennykset tilikautena	-4 189	-31	-4 189	-31
+/- siirrot erien välillä	-	-	-	-
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-7 138	-6 271	-6 867	-5 999
+/- tilikauden arvonalennukset ja niiden palautukset	-	-	-	-
+ vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot ja arvonalennukset tilikauden alussa	-	-	-	-
- kertyneet poistot tilikauden alussa	-21 658	-22 083	-20 602	-21 298
- kertyneet arvonalennukset tilikauden alussa	-	-	-	-
+ kertyneet arvonorotukset tilikauden alussa	-	-	-	-
+/- tilikauden arvonorotukset ja niiden peruutukset	-	-	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	13 021	17 501	12 263	16 531

23 Aineettomat hyödykkeet eriteltyinä 31.12.

	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Perustamismenot	-	-	-	-
Liikearvo	-	-	-	-
Muut pitkävaikutteiset menot	3 700	4 539	3 669	4 431
Yhteensä	3 700	4 539	3 669	4 431

24 Konsernin kiinteistöomistukset eriteltyinä 31.12.2002

Konserni	Kirjanpitoarvo	Sitoutunut pääoma
Maa- ja vesialueet ja rakennukset		
Omassa käytössä	37 864	37 864
Muut	32 831	32 831
	70 695	70 695
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet		
Omassa käytössä	15 089	15 089
Muut	23 794	26 450
	38 883	41 539
Yhteensä	109 577	112 233

Sitoutunut pääoma on kirjanpidon hankintameno poistojen jälkeen lisättyä osakkeisiin kohdistuvalla yhtiölainaosuudella ja/tai omistusosuuden osoittamalla osuudella yhtiön lainoista

Muussa kuin omassa käytössä olevien kiinteistöjen sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuskien omistus

	Pinta-ala m ²	Sitoutunut pääoma	Netto- tuotto, %	Vajaakäyttö- aste, %
Asunnot ja asuinkiinteistöt	7 252	2 385	2,3	3,4
Liike- ja toimistokiinteistöt	37 202	53 983	5,2	12,6
Teollisuuskiinteistöt	2 524	305	10,0	18,9
Maa-, vesi- ja metsäalueet	-	1 317	4,7	-
Muut kotimaiset kiinteistöt	-	1 291	10,1	-
Kiinteistöt yhteensä	46 977	59 281	5,0	10,9

Tuottoprosentti on vuotuinen nettotuotto suhteutettuna vuositason sidottuun pääomaan. Nettotuotolla tarkoitetaan vuokratuottoja tavanomaisilla kunnossapitokustannuksilla vähennettynä. Vajaakäyttöaste on vapaiden tilojen pinta-ala prosenteissa suhteessa koko vuokrattavissa olevaan huoneistoalaan. Muussa kuin omassa käytössä olevat kiinteistöt ovat kiinteistöjä, joissa pankilla ei ole omaa toimintaa.

Muussa kuin omassa käytössä olevien kiinteistöjen sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien omistus

Tuotto prosentti	Negatiivinen	0 - 3 %	3 - 5 %	5 - 7 %	Yli 7 %	Yhteensä
Sitoutunut pääoma	4 307	8 623	21 790	2 303	22 258	59 281

Kiinteistöjen käypä arvo ja muussa kuin omassa käytössä oleva sitoutunut pääoma

	Käypä arvo	Tuottovaade, %	Tuotto, %	Sitoutunut pääoma
Asunnot ja asuinkiinteistöt	462	10	3	256
Liike- ja toimistokiinteistöt	51 087	7	5	45 783
Muut kotimaiset kiinteistöt	2 370	7	14	1 024
Pankki yhteensä (24 kpl)	53 919	7	5	47 064
Vasp-Invest Oy	12 217	8	5	12 217
Konserni yhteensä	66 135	8	5	59 281

Riippumaton arvioija on arvioinut pankin muut kuin omassa käytössä olevat kiinteistöt keväällä 2001.

Tuottovaade vaihtelee 6,0 ja 13,5 prosentin välillä riippuen kiinteistön sijainnista ja markkinoista eri paikkakunnilla.

Vasp-Invest Oy:n kiinteistöjen käypä arvo on arvioitu vuoden 1999 lopussa. Arvoissa ei tämän jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Vasp-Invest Oy:n kiinteistöjen omaisuuteen sisältyy maa-, vesi- ja metsäalueita sekä kehityskohteita, jotka alentavat kiinteistöjen totetutunutta tuottoa.

26 Muut varat eriteltyinä 31.12.

	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Maksujenvälityssaamiset	49 309	42 582	49 244	42 513
Takaussaamiset	1 828	1 539	1 828	1 539
Johdannaissopimukset	1 622	156	1 622	156
Muut	4 787	4 529	4 310	4 051
Yhteensä	57 545	48 806	57 003	48 259

27 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot eriteltyinä 31.12.

	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Korkosaamiset	17 628	19 502	18 089	19 664
Muut siirtosaamiset	8 890	1 831	8 155	1 731
Maksetut ennakot	-	-	-	-
Yhteensä	26 518	21 333	26 245	21 395

29 Velkojen nimellisarvon ja kirjanpitoarvon erotus 31.12.

Konserni ja emoyhtiö	2002		2001	
	Nimellisarvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon erotus	Kirjanpitoarvon ja sitä alemman nimellisarvon erotus	Nimellisarvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon erotus	Kirjanpitoarvon ja sitä alemman nimellisarvon erotus
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	-	-	-	-
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	-	-	-
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 643	-	1 579	-
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-	-	-	-

30 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat vaadetyypeittäin 31.12.

Vastattavaa	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Sijoitustodistukset	246 650	136 087	246 650	136 087
Joukkovelkakirjalainat	-	-	-	-
Yhteensä	246 650	136 087	246 650	136 087

31 Muut velat eriteltyinä 31.12.

	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Maksujenvälitysvelat	84 538	119 528	84 315	118 106
Johdannaissopimukset	1 622	400	1 622	400
Muut	10 538	6 819	10 509	6 813
Yhteensä	96 698	126 747	96 446	125 318

32 Siirtovelat ja saadut ennakot eriteltyinä 31.12.

	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Korkovelat	7 449	9 732	7 449	9 732
Muut siirtovelat	9 138	6 095	8 255	6 127
Saadut ennakot	-	-	-	-
Yhteensä	16 587	15 827	15 704	15 859

33 Erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä

	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Henkilöstökulut	1 790	1 346	1 790	1 346
Liiketoiminnan muut kulut	437	824	437	824
Yhteensä	2 227	2 170	2 227	2 170

34 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla ja joiden kirjanpitoarvo ylitti 10 % kaikkien tällaisten velkojen määrästä 31.12.2002

Konserni ja emoyhtiö	Liikkeeseenlasku- valuutta	Velkamäärä	Korkoprosentti	Eräpäivä	Lyhennys
1)					
Aktia Säästöpankki Oyj:n debentuurilaina I/2000	EUR	9 600	4,70	05.04.2005	20 % vuosittain
Aktia Säästöpankki Oyj:n debentuurilaina I/2001	EUR	11 941	4,00	15.10.2006	20 % vuosittain
Aktia Säästöpankki Oyj:n debentuurilaina I/2002	EUR	20 000	4,75	08.04.2007	20 % vuosittain

2) Ennenaikaisen takaisinmaksun ehdot:

Aktia tai sen konserni ei saa lunastaa debentureja ennen laina-ajan päättymistä ilman Rahoitustarkastuksen lupaa. Velkojilla ei ole oikeutta vaatia ennenaikaista takaisinmaksua.

3) Velkojen etuoikeutta ja velkojen mahdollista osakkeisiin vaihtamista koskevat määräykset:

Velalla on pankin purkamisessa sama etuoikeus kuin pankin muilla debentuurilainoilla, mutta huonompi etuoikeus kuin pankin muilla sitoumuksilla.

Muut kuin yllämainitut velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla 31.12.2002

Konserni ja emoyhtiö	Ikuiset lainat	Velat yhteensä
Velkojen yhteenlaskettu määrä	-	86 524

Ennenaikaisen takaisinmaksun ehdot: Velkojilla ei ole oikeutta vaatia ennenaikaista takaisinmaksua.

35 Oman pääoman lisäykset ja vähennykset tilikauden 2002 aikana

Konserni	Tilikauden alussa	Lisäys	Vähennys	Tilikauden lopus
Oma pääoma	70 516	-	-	70 516
Osakepääoma	1 805	-	-	1 805
Ylikurssirahasto	8 079	-	-	8 079
Vararahasto	68 376	22	5 994	62 404 1)
Aikaisempien tilikausien voitto tai tappio	22 027	12 579	22	34 584
Tilikauden voitto tai tappio	170 803	12 601	6 016	177 389

Emoyhtiö	Tilikauden alussa	Lisäys	Vähennys	Tilikauden lopus
Oma pääoma	70 516	-	-	70 516
Osakepääoma	1 805	-	-	1 805
Ylikurssirahasto	8 067	-	-	8 067
Vararahasto	56 862	12	5 994	50 880 1)
Aikaisempien tilikausien voitto tai tappio	12 328	2 071	12	14 387
Tilikauden voitto tai tappio	149 578	2 084	6 006	145 655

1) Vähennys liittyi yhtiökokouksen päätöksellä tehtyyn osingonjakoon 0,17 euroa osakkeelta, yhteensä 5 994 tuhatta euroa

37 Jaettavien varojen määrä 31.12.

	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Aikaisempien tilikausien voitto tai tappio	84 409	68 376	63 196	56 862
Tilikauden voitto tai tappio	12 579	22 027	2 071	12 328
Jakokelvottomat erät				
Se osuus kertyneestä poistoerotuksesta ja varauksista, joka on kirjattu omaan pääomaan	-9 844	-9 105	-	-
Yhteensä	87 144	81 298	65 267	69 190

39 Osakkeiden omistus 31.12.2002

Äänivallaltaan 10 suurinta osakkeenomistajaa	Osakkeiden määrä	Osuus osakkeista ja äänistä, %
FöreningsSparbanken AB (publ)	8 600 000	24,4
Sparbanksstiftelsen i Helsingfors	7 165 266	20,3
Sparbanksstiftelsen i Esbo-Grankulla	2 148 843	6,1
Sparbanksstiftelsen i Vanda	1 480 800	4,2
Sparbanksstiftelsen i Borgå	1 189 300	3,4
Sparbanksstiftelsen i Vasa	915 215	2,6
Sparbanksstiftelsen i Kyrklätt	814 790	2,3
Sparbanksstiftelsen i Karis-Pojo	719 858	2,0
Kelonia Ab	627 600	1,8
Sparbanksstiftelsen i Ingå	575 463	1,6

Osakkeenomistajat sektoreittain	Omistajat		Osakkeet	
	kpl	%	kpl	%
Yritykset	24	4,1	1 807 835	5,1
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	42	7,2	3 504 610	9,9
Julkisyhteisöt	2	0,3	415 000	1,2
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	47	8,1	20 581 733	58,4
Yksityishenkilöt ja kotitaloudet	465	80,0	348 872	1,0
Ulkomaiset omistajat	1	0,2	8 600 000	24,4
Yhteensä	581	100,0	35 258 050	100,0
hallintarekisteröity	1		5 250	

Osakekannan jakautuminen Osakkeiden lukumäärä	Omistajat		Osakkeet	
	kpl	%	kpl	%
1-100	202	34,7	12 285	0,0
101 - 1 000	209	35,9	108 641	0,3
1 001 - 10 000	79	13,6	243 528	0,7
10 001 - 100 000	51	8,8	2 186 186	6,2
100 001 -	41	7,0	32 707 410	92,8
Yhteensä	582	100,0	35 258 050	100,0

42 Saamisten ja velkojen maturiteettijakauma tase-erittäin 31.12.2002

Vastaavaa	Konserni			
	Alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta	Yli 5 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	413 645	47 264	75 950	-
Saamiset luottolaitoksilta	72 656	0	-	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä				
Vaadittaessa maksettavat	-	-	-	-
Muut	112 218	229 365	799 986	1 270 456
Saamistodistukset	84 430	12 803	1 884	-
Yhteensä	682 950	289 432	877 819	1 270 456

Vastattavaa				
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	720 352	82 443	-	-
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 918 377	135 447	7 910	11 213
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	113 405	133 245	-	-
Yhteensä	2 752 134	351 135	7 910	11 213

Vastaavaa	Alle 3 kk	Emoyhtiö		Yli 5 vuotta
		3 - 12 kk	1 - 5 vuotta	
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	413 546	47 264	73 738	-
Saamiset luottolaitoksilta	89 415	69 000	-	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-	-	-	-
Vaadittaessa maksettavat	-	-	-	-
Muut	112 218	229 365	827 750	1 172 599
Saamistodistukset	84 430	12 604	5 781	-
Yhteensä	699 610	358 233	907 269	1 172 599
Vastattavaa				
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	724 670	82 443	-	-
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 920 821	135 447	7 910	11 213
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	113 405	133 245	-	-
Yhteensä	2 758 897	351 135	7 910	11 213

Muut kuin määräaikaistalletukset ilmoitetaan maturiteettiluokassa alle 3 kk.

43 Omistus ja velkaerät kotimaan ja ulkomaan rahana 31.12.

	Konserni 2002		Emoyhtiö 2002	
	Euro	Ulkomaan valuutta	Euro	Ulkomaan valuutta
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	536 859	-	534 548	-
Saamiset luottolaitoksilta	65 601	7 055	151 360	7 055
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2 407 891	4 134	2 337 798	4 134
Saamistodistukset	99 117	-	102 815	-
Muu omaisuus	211 198	6 203	195 619	6 203
Yhteensä	3 320 667	17 392	3 322 140	17 392
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	799 984	2 811	804 302	2 811
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 061 309	11 638	2 063 754	11 638
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	246 650	-	246 650	-
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	86 566	-	86 566	-
Muut velat	126 950	22	114 355	22
Yhteensä	3 321 459	14 470	3 315 627	14 470
Konserni 2001				
	Euro	Ulkomaan valuutta	Euro	Ulkomaan valuutta
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	563 581	-	562 690	-
Saamiset luottolaitoksilta	97 449	5 986	97 332	5 986
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2 136 849	1 308	2 166 587	1 308
Saamistodistukset	22 126	-	25 220	-
Muu omaisuus	210 525	6	182 731	6
Yhteensä	3 030 530	7 300	3 034 559	7 300
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	816 679	3 952	822 525	3 952
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 962 939	12 707	1 965 978	12 707
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	136 087	-	136 087	-
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	76 109	-	76 109	-
Muut velat	152 181	0	143 347	0
Yhteensä	3 143 995	16 659	3 144 046	16 659

Tuloveroja koskevat liitetiedot

44 Tuloverot, laskennalliset verosaamiset ja -velat 31.12.

	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Varsinaisesta toiminnasta johtuvat tuloverot	3 031	6 222	2 874	5 901
Jaksotuseroista johtuvia laskennallisia verosaamisia ei ole merkitty kirjanpitoon			3 816	2 940
Arvonkorotusten laskennallista verovelkaa ei ole kirjattu eikä se vaikuta tuloverotukseen.				

Konsernikirjanpitoon poistoeron ja varausten aiheuttamat laskennalliset verovelat on merkitty taseeseen. Verovelat on laskettu 29 %:n verokannan mukaan.

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia sekä johdannaissopimuksia koskevat liitetiedot

45 Vakuudeksi annettu omaisuus 31.12.

Niiden vakuuksien nimellisarvo, jotka luottolaitos on antanut puolestaan muuksi kuin velan vakuudeksi

Konserni	2002	2001
Saamistodistukset, vaihtuvat vastaavat	71 000	220 412
Saamistodistukset, pysyvät vastaavat	34 728	46 728
Yhteensä	105 728	267 139

46 Eläkevastuut

TEL-eläketurva ja konsernin henkilökunnan lisäeläketurva on järjestetty vakuutuksella.

47 Leasingvastuut

	Konserni	Emoyhtiö
Vuokrat yhteensä vuonna 2003	1 394	1 387
Vuokrat yhteensä vuosina 2004 - 2006	3 152	3 139

48 Taseen ulkopuoliset sitoumukset eriteltyinä 31.12.

	Konsernin		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Takaukset	38 895	42 425	38 895	42 425
Muut kolmannen puolesta annetut sitoumukset	18 262	15 413	18 262	15 413
Käyttämättömät luottojärjestelyt	148 009	104 954	160 637	104 788
Tytäryhtiön puolesta annetut	-	-	15 000	-
Osakkuusyhtiön puolesta annetut	2 186	2 186	2 186	2 186
Muut peruuttamattomat sitoumukset	13 038	-	13 443	-
Tytäryhtiön puolesta annetut	-	-	405	-
Yhteensä	218 205	162 793	231 238	162 626

49 Johdannaissopimukset

	Kohde-etuuksien arvo			
	Konserni 2002	Muut	Emoyhtiö 2002	Muut
Korkojohdannaiset	634 520	0	649 920	0
Termiinisopimukset	-	-	-	-
Optiosopimukset	340 000	0	340 000	0
Ostetut	170 000	-	170 000	-
Asetetut	170 000	-	170 000	-
Koronvaihtosopimukset	294 520	-	309 920	-
Valuuttajohdannaiset	16 689	0	16 689	0
Termiinisopimukset	16 689	-	16 689	-
Osakejohdannaiset	31 560	0	31 560	0
Optiosopimukset	31 560	0	31 560	0
Ostetut	15 780	-	15 780	-
Asetetut	15 780	-	15 780	-
Luottovasta-arvo				
Korkojohdannaissopimukset	10 773	-	11 179	-
Valuuttajohdannaissopimukset	379	-	379	-
Osakejohdannaissopimukset	1 885	-	1 885	-
Johdannaiset yhteensä	13 038	-	13 443	-

	Konserni		Emoyhtiö	
	2001	Muut	2001	Muut
	Suojaamistarkoi- tuksessa tehdyt		Suojaamistarkoi- tuksessa tehdyt	
Korkojohdannaiset	199 360	281 000	199 360	281 000
Terminisopimukset	-	281 000	-	281 000
Optiosopimukset	0	0	0	0
Ostetut	-	-	-	-
Asetetut	-	-	-	-
Koronvaihtosopimukset	199 360	-	199 360	-
Valuuttajohdannaiset	11 521	0	11 521	0
Terminisopimukset	11 521	-	11 521	-
Osakejohdannaiset	15 446	0	15 446	0
Optiosopimukset	15 446	0	15 446	0
Ostetut	7 723	-	7 723	-
Asetetut	7 723	-	7 723	-
Luottovasta-arvo				
Korkojohdannaissopimukset	2 425	-	2 425	-
Valuuttajohdannaissopimukset	1 152	-	1 152	-
Osakejohdannaissopimukset	463	-	463	-
Johdannaiset yhteensä	4 040	-	4 040	-

50 Omaisuuden myymisestä asiakkaan lukuun syntyvien myyntisaamisten ja omaisuuden ostamisesta asiakkaan lukuun syntyvien ostovelkojen yhteenlasketut määrät 31.12.

Konserni		Emoyhtiö	
2002	2001	2002	2001
68	4	68	4

51 Muut vastuusitoumukset ja vastuut

Aktia on antanut pääomasijoitusrahastolle 2 000 000,00 euron luottolupauksen, josta on vuoden aikana nostettu 837 034,63 euroa. Nostettu osuus on merkitty liitteeseen 21.

Henkilöstöä ja valvontaelinten jäseniä koskevat liitetiedot

52 Henkilöstö ja valvontaelinten jäsenet

	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Henkilöstö keskimäärin	757	812	734	786
Kokopäiväiset	757	812	734	786
Osa-aikaiset	128	64	122	61
Yhteensä	885	876	856	847

Hallinto- ja valvontaelinten jäsenille ja heidän varamiehilleen maksetut palkat ja palkkiot sekä tehdyt eläkesitoumukset 31.12.

	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Palkat ja palkkiot hallintoneuvoston jäsenille	164	202	164	202
Palkat ja palkkiot hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle ja varatoimitusjohtajille	1 456	1 295	971	877
Yhteensä	1 620	1 497	1 135	1 079

Näille henkilöille on maksettu yhtiön tulokseen sidottuja palkkioita tai provisioita 79,4 tuhatta euroa.

Aktia Säästöpankki Oyj:n toimitusjohtajalle ja varatoimitusjohtajille on vuoden aikana otettu täydentävä 127,0 tuhannen euron eläkevakuutus. Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten, varajäsenten tai näiden edeltäjien eläkesitoumuksia ei ole.

Konsernin hallinto- ja valvontaelimille myönnetty luotot ja takaukset 31.12.2002

	Konserni	Emoyhtiö
Hallintoneuvoston jäsenet ja heidän varamiehensä	933	933
Hallituksen jäsenet ja heidän varamiehensä, toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtajat	447	278
Tilintarkastajat ja heidän tilintarkastusyhteisönsä	68	68
Yhteensä	1 447	1 279

Lainankorot on pääasiassa sidottu julkisesti noteerattuihin viitekorkoihin tai Aktia Primeen ja ne ylittävät, muutamia aikaisempaa alkuperää olevia lainoja lukuunottamatta, niin peruskoron kuin verotettavan tulon korkokannan muodostavan rajan. Lainoja lyhennetään säännöllisesti sovitujen lyhennyssuunnitelmien mukaan, ja ne on myös muutoin myönnetty samoin perustein kuin muut yksityishenkilöille myönnettävät lainat.

Luottamushenkilöiden, toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajien osakeomistus 31.12.2002

Pankin hallintoneuvoston ja hallituksen sekä toimitusjohtajan ja hänen varamiehensä osakeomistus on yhteensä 13 650 osaketta, mikä vastaa 0,04 %:a.

Omistukset muissa yrityksissä**53 Pysyviin vastaaviin kuuluvat osakkeet ja osuudet 31.12.2002**

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt (osuus yli 50 %)	Kotipaikka	Osuus kaikista osakkeista	Kirjanpitoarvo
Rahoitustoiminta			
Aktia Hypoteekkipankki Oyj	Helsinki	100,0	15 050
Hsp-Rahoitus Oy (lepäävä)	Helsinki	100,0	589
Sijoitusrahastotoiminta			
Aktia Rahastoyhtiö Oy	Helsinki	99,0	2 491
Aktia Fund Management S A	Luxemburg	100,0	111
Sijoituspalveluyritykset			
Aktia Asset Management Oy AB	Helsinki	83,0	279
Arvopaperikauppa			
Aktia Pankkiiriliike	Helsinki	100,0	1 177
Kiinteistötoiminta			
Kiinteistö Oyj Mannerheimintie 14	Helsinki	100,0	20 603
Robur Invest Ab	Helsinki	100,0	8
Vasp Invest Oy	Helsinki	75,0	101
Yhteensä			40 410

Konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle jätetyt yhtiöt (osuus yli 50 %)

12 kiinteistöyhtiötä, joiden yhteenlaskettu kirjanpitoarvo 31.12.2002 oli 19 968 tuhatta euroa

Omistus osakkuusyhtiöissä (osuus 20 - 50 %)	Kotipaikka	Osuus kaikista osakkeista	Kirjanpitoarvo
Tietojenkäsittely			
Oy Samlink Ab	Esbo	28,2	2 816
Kiinteistötoiminta			
Kiinteistöyhtiöt 12 kpl, yhteensä			8 560
Yhteensä			11 376

Muut pysyviin vastaaviin kuuluvat osakkeet ja osuudet	Kotipaikka	Osuus kaikista osakkeista	Kirjanpitoarvo
Pörssi			
HEX Oy	Helsinki	1,0	222
Luottolaitokset			
Luottokunta	Helsinki	3,0	168
Vakuutusyhtiöt			
Veritas Keskinäinen vahinkovakuutusyhtiö	Helsinki	0,0	168
Muut yhtiöt 23 kpl, yhteensä			244
Yhteensä			802

Muut liitetiedot**54 Yleisölle tarjottavat omaisuudenhoitopalvelut**

Emoyhtiö tarjoaa yksityishenkilöille ja instituutioille täyden valtakirjan omaisuuden hoitoa. Asiakasvaroja ei välitetä luottolina toisille asiakkaille. Aktia Asset Management Oy Ab tarjoaa instituutioille täyden valtakirjan omaisuudenhoitoa.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernin tilinpäätöksen laatimista varten olevat kirjaamisperiaatteet ilmenevät tilinpäätösperiaatteista.

Konsernin rakenteessa ei tapahtunut muutoksia vuonna 2002.

Pankin osinkotuotot konserniyhtiöistä ovat verrattavissa vuosiin 2002 ja 2001.

Vuoden 2002 aikana perustettuja, fuusioituja tai myytyjä tytäryhtiöitä ei ole.

Konserniin kuuluvia tytär- ja osakkuusyhtiöitä koskevat liitetiedot

1 Konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjen tytäryritysten tiedot, ks. emoyhtiön liitetieto 53.

2 Lukuun ottamatta kiinteistöosakeyhtiöitä yhdistelemättömiä tytäryhtiöitä ei ole.

3 Konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjen osakkuusyritysten tiedot, ks. emoyhtiön liitetieto 53. Yhdistelymenetelmät käyvät ilmi tilinpäätösperiaatteista.

4 Konsernitilinpäätökseen yhdistelemättömiä osakkuusyrityksiä ei ole.

5 Kirjanpitolain 6 luvun 9 §:n mukaisesti yhdisteltyjä tytäryrityksiä ei ole.

6 Kirjanpitolain 6 luvun 15 §:n mukaisesti yhdisteltyjä osakkuusyrityksiä ei ole.

7 Konserniyritysten tilinpäätökset on laadittu samalta tilikaudelta kuin emoyhtiön.

8 Yhdisteltyjen yritysten ja muiden konserniyritysten (jotka eivät ole luottolaitoksia, rahoitusyrityksiä tai palveluyrityksiä) suhteissa ei ole olennaisia eriä tai tietoja, jotka olisivat välttämättömiä yritysten välisten suhteiden arvioimiseksi.

Muut konsernia koskevat liitetiedot

9, 10 Konserniliikearvoa ja konsernireserviä ei ole.

11 Laskennalliset verovelat

11 458,7 tuhannen euron laskennallinen verovelka johtuu emoyhtiössä tehdystä luottotappiovarauksesta ja poistoerosta. Nettolisäys vuonna 2002 oli 4 021,0 tuhatta euroa.

12 Osakkuusyrityksistä johtuva konserniliikearvo ja konsernireservi

263,4 tuhannen euron konserniliikearvo on syntynyt vuonna 2001 ja se poistetaan 5 vuodessa

13 Kirjanpitolain 6 luvun 15 §:n mukaisesti yhdisteltyjä yhteisyrityksiä ei ole.

Tilinpäätösperiaatteet

Pankin ja konsernin tilinpäätös on laadittu kirjanpito- ja luottolaitoslain säännösten, valtiovarainministeriön luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antaman asetuksen (21.12.2000/1259) sekä Rahoitustarkastuksen määräysten 106.1, 106.2 ja 106.3 mukaisesti.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Tilinpäätös on tehty Rahoitustarkastuksen määräysten (Dnro 20/420/98, 21/420/98 ja 6/410/2000) mukaan. Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön ja sen suoraan tai välillisesti omistamien tytä- ja osakkuusyriyten tilinpäätöstiedot (Rahoitustarkastuksen määräys 106.2).

Määräyksen perustuen tytä- ja osakkuus- sekä yhteisyriykset, joiden taseen loppusumma on alle yksi prosentti emoyhtiön taseen loppusummasta ja vähemmän kuin 10 miljoonaa euroa, on jätetty konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle, kuitenkin vain niiltä osin kuin niiden taseiden yhteenlaskettu määrä jää alle 5 prosentin yhdistellystä taseen loppusummasta. Näiden yhtiöiden poisjättämisellä ei ole olennaista vaikutusta konsernin toiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Tarkempia tietoja yhdistellyistä ja yhdistelemättömistä tytä- ja osakkuusyhtiöistä on esitetty liitteessä 53 "Omistukset muissa yrityksissä".

Tuloslaskelman ja taseen vertailukelpoisuus

Konsernin rakenteessa ei ole tapahtunut sellaisia muutoksia, jotka olennaisesti vaikuttaisivat vertailukelpoisuuteen edellisvuoden konsernitilinpäätöksen kanssa.

Konsolidointi

Tytäryritysten tilinpäätöksiä konsernitilinpäätökseen sisällytettäessä on sovellettu emosaastöpankin tilinpäätösperiaatteita. Tytäryritysten (omistus yli 50 %) tilinpäätökset on yhdistelty rivi riviltä hankintamenomenetelmää käyttäen. Osakkuusyhtiöt (omistus 20–50 %) on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä.

Konsernin sisäiset tuotot ja kulut, sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu. Konserniyritysten vapaaehtoiset varaukset on konsernitaseessa jaettu omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä niiden muutos konsernituloslaskelmassa laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen. Vähemmistölle kuuluvat osuudet tytäryhtiöiden tuloksista ja omista varoista on erotettu ja esitetty omina erinään konsernin tuloslaskelmassa ja taseessa.

Konsernin keskinäinen osakeomistus on poistettu hankintamenomenetelmällä. Keskinäisen omistuksen eliminoinnissa syntynyt konserniaktiiva on

kohdistettu rakennuksiin ja poistetaan rakennusten poistosuunnitelman mukaisesti.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat ja velat on muutettu kotimaan rahaksi Euroopan keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskipäivään. Arvostuksessa syntyneet kurssierot on kirjattu tuloslaskelmassa valuuttatoiminnan nettotuottoihin.

Vaihtuvat ja pysyvät vastaavat

Saamistodistukset, osakkeet ja osuudet on jaettu vaihtuviin ja pysyviin vastaaviin. Vaihtuvat vastaavat on lisäksi jaettu kaupankäyntivarastoon ja muihin vaihtuviin vastaaviin. Pysyviä ja vaihtuvia vastaavia sisältyy sekä tase-erään "Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset" että tase-erään "Saamistodistukset". Keskuspankkirahoitukseen oikeuttaviin saamistodistuksiin on kirjattu sellaiset saamistodistukset, jotka Euroopan keskuspankki hyväksyy keskuspankkirahoituksen vakuudeksi.

Kaupankäyntivarastoon on kirjattu saamistodistukset ja muut julkisesti noteeratut kotimaiset ja ulkomaiset arvopaperit, joilla pankki aktiivisesti käy kauppaa ja jotka on hankittu lyhyen aikavälin ansaintatarkoituksessa. Tilinpäätöksessä ne on kirjattu todennäköiseen luovutusarvoonsa tilinpäätöspäivänä. Kaupankäyntivarastoon luettavien saamistodistusten lajikohtainen hankintameno on laskettu FIFO-menetelmää käyttäen.

Muihin vaihtuviin vastaaviin on kirjattu saamistodistukset sekä osakkeet ja osuudet, joita ei ole merkitty kaupankäyntivarastoksi. Tilinpäätöksessä ne on arvostettu hankintamenoon tai sitä alhaisempaan todennäköiseen luovutushintaan. Muihin vaihtuviin vastaaviin luettavien saamistodistusten lajikohtainen hankintameno on laskettu FIFO-menetelmää käyttäen.

Todennäköisenä luovutushintana julkisesti noteeratuille arvopapereille on käytetty vuoden viimeistä kaupantekokurssia. Todennäköisenä luovutushintana muille kuin julkisesti noteeratuille arvopapereille on käytetty kirjanpitoarvoa tai sitä alemmaksi arvioitua luovutushintaa ja muiden saamistodistusten osalta saatavan pääoma- ja korkovirran markkinakorolla diskontattua nykyarvoa.

Vaihtuviin vastaaviin merkittyjen arvopapereiden luovutusvoitot ja -tappiot sekä kaupankäyntivaraston arvostuserot samoin kuin muihin vaihtuviin vastaaviin kirjatut arvostustappiot on kirjattu arvopaperikaupan nettotuottoihin. Saamistodistuksen hankintamenon ja nimellisarvon välinen erotus on jaksotettu korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi.

Pysyviin vastaaviin on kirjattu saamistodistukset, jotka on tarkoitus pitää eräpäivään saakka, osakkeet

ja osuudet tytär- ja osakkuusyhtiöissä sekä muut osakkeet ja osuudet, joiden omistus on konsernille tarpeellista sen tarvitsemien palveluiden hankkimiseksi.

Pysyviin vastaaviin kirjatut arvopaperit on arvostettu hankintamenoon. Jos tällaisen arvopaperin todennäköinen luovutushinta tilikauden päättyessä on hankintamenoa pysyvästi alhaisempi, on erotus kirjattu kuluksi. Saamistodistuksen hankintameno ja nimellisarvon välinen erotus on jaksotettu korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi.

Saamiset ja velat

Saamiset ja velat on merkitty taseeseen hankintameno suuruusina. Saamisten ja velkojen hankintameno ja nimellisarvojen erotus on jaksotettu juoksuajalle korkotuotoiksi tai -kuluksi. Jos saamisen todennäköinen arvo on alempi kuin kirjanpitoarvo, saaminen on merkitty taseeseen todennäköiseen arvoon.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Konsernin kiinteistöt, kiinteistöosakkeet ja osuudet kiinteistöyhteenliittymissä on jaettu omassa käytössä ja muussa kuin omassa käytössä olevaan omaisuuteen. Jos vain osa kiinteistöstä on konsernin omassa käytössä, jaottelu on tehty kuhunkin käyttötarkoitukseen tarkoitettujen neliömetrien mukaan. Kiinteistöjen käyvän arvon arvioinnissa on käytetty kassavirtamenetelmällä tehtyä ulkopuolista arviota. Omassa käytössä olevien kiinteistöjen arviointi on tehty sen vuokratuoton perusteella, joka niistä saataisiin markkinoilla. Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden kirjanpitoarvoja ei ole arvostettu ylöspäin. Jos kiinteistön tai kiinteistöosakkeiden todennäköinen luovutushinta on olennaisesti ja pysyvästi hankintamenoa alhaisempi, erotus on kirjattu kuluksi tuloslaskelmaan.

Eräisiin kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin on aikaisempina vuosina tehty asiantuntijoiden arvioihin perustuvia ja Rahoitustarkastuksen hyväksymiä arvonorotuksia. Mikäli arvonorotetun omaisuuden arvo on alentunut alle hyväksytyyn arvoon tai jos omaisuus tai osa siitä on luovutettu tai tuhoutunut, arvonorotusta on peruutettu vastaavasti. Arvonorotuksista ei tehdä poistoja. Kiinteistöt on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintameno määräisinä. Osakkeet ja osuudet kiinteistöyhteenliittymistä on kirjattu hankintahintaan. Kiinteistöjen ja kiinteistöyhteenliittymien osakkeiden ja osuuksien arvostusperiaatteet esitetään liitteessä 24.

Muut aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintameno määräisinä. Osakehuoneistojen perusparannuksista aiheutuneet kulut on merkitty aineellisiin hyödykkeisiin. Suunnitelman mukaiset poistot tehdään hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella

laadittavan poistosuunnitelman mukaisesti kirjanpitolautakunnan yleisohjetta noudattaen. Suurten investointien ja irtaimistojen poistoaika on enintään 5 vuotta. ATK-investoinnit poistetaan 3 vuodessa ja konttorien perusparannukset 5 vuodessa. Rakennukset poistetaan lineaarisesti 40 vuoden aikana.

Vuoden 2002 aikana muutettiin henkilökohtaisten työasemien ja oheislaitteiden jaksotuskäytäntöä siten, että hankintameno kirjataan kokonaisuudessaan tilikauden kuluksi vuoden 2003 alusta lukien (taloudellinen pitoaika alle 3 vuotta). Vuoden 2002 suunnitelmanmukaisesti poistoihin sisältyi näin ollen aikaisempien vuosien henkilökohtaisten työasemien ja oheislaitteiden poistamaton hankintameno.

Luotto- ja takaustappiot

Luotto- ja takaustappioiksi on kirjattu saamisten ja takausvastuiden lopullisiksi todetut menetykset ja todennäköiset arvonalentumiset sekä asiakkaan rahoittamisesta saamisen sijaan hankitun omaisuuden arvonalentumiset ja myyntitappiot.

Luottotappioita kirjattaessa luottoihin liittyneet reaalivakuudet on arvostettu todennäköiseen luovutusarvoon joko ajankohtana, jona pankki on arvioinut saamisen takaisinmaksun täysimääräisenä käyneen epätodennäköiseksi, tai myöhemmin, saamisen perinnän yhteydessä todettuun alhaisempaan luovutusarvoon. Pitkäaikaisten vuokrasopimusten kautta saatujen reaalivakuuksien arviointi tehdään sen tuottovaateen mukaan, joka on asetettu jäljellä olevan saatavan nykyarvon turvaamiseksi.

Luotoissa, joissa on henkilötakaus, on luottotappiovarausta pienennetty määrällä, joka vastaa vakuuksien odotettua realisointiarvoa.

Lisäksi luottotappioiksi on kirjattu saamisryhmäkohtaisia luottotappiovarauksia, joita voidaan pitää todennäköisinä mutta joita ei ole vielä voitu kohdistaa yksittäisiin saamisiin Rahoitustarkastuksen määräyksen 106.3 mukaisesti. Saamisryhmäkohtaisia varauksia tullaan kohdistamaan yksittäisiin saamisiin, kun riittävästi tietoa kohdistamisen tekemiseen on käytettävissä.

Luotto- ja takaustappioiden vähennyksiksi on kirjattu perityksi saadut, aikaisempina vuosina luottotappioiksi kirjatut erät, saadut vakuutuskorvaukset, asiakkaan rahoittamisesta saamisen sijaan saadun omaisuuden ja saamisten myynnistä aiheutuneet luovutusvoitot.

Järjestämättömät saamiset

Saamisen koko pääoma on kirjattu järjestämättömäksi, kun saamisen korko, pääoma tai sen osa on ollut erääntyneenä tai suorittamatta 90 päivää. Saamiset konkurssiin asetetuilta yrityksiltä on merkitty järjestämättömiksi viimeistään konkurssin asettamispäivänä. Pankkitakaus on merkitty järjestämättömäksi, kun pankki on suorittanut takauksen perustuvan maksun.

Saamisista tuloslaskelmaan jaksotetut suoriteperusteiset korot on peruutettu, kun saaminen on merkitty järjestämättömäksi.

Verot

Pankin ja yksittäisten konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä tuloverot on kirjattu verotettavan tulon perusteella laskettuna. Laskennallisia verosaamia ei ole merkitty taseeseen.

Konserniyritysten vapaaehtoiset varaukset on konsernitaseessa jaettu omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä niiden muutos konsernituloslaskelmassa laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen.

Liitetiedossa 44 on tarkemmin eritelty emopankin tuloverojen jakautuminen ja emon sekä konsernin laskennalliset verovelat ja saamiset.

Johdannaissopimukset

Saamisten suojaamiseksi tehdyistä koronvaihtosopimuksista ja korko-optiosopimuksista saatavat tuotot tai niistä

aiheutuvat kulut on merkitty tuloslaskelmaan korkotuottoihin. Velkojen suojaamiseksi tehdyistä koronvaihtosopimuksista ja korko-optiosopimuksista saatavat tuotot tai niistä aiheutuvat kulut on merkitty tuloslaskelmaan korkokuluihin.

Suojaavien johdannaissopimusten arvonmuutokset on käsitelty tuloslaskelmassa samalla tavalla kuin suojattavien tase-erien arvonmuutokset.

Kaupankäyntivarastoon kuuluvista muussa kuin suojaamistarkoituksessa tehdyistä sopimuksista saatavat tuotot, kulut ja arvonmuutokset on merkitty tilinpäätökseen arvopaperikaupan nettotuottoihin.

Valuutanmääraisten johdannaissopimusten tuotto- ja kuluerät on merkitty tuloslaskelmaan kohtaan valuuttatoiminnan nettotuotot, lukuun ottamatta termiini- ja avistakurssin välistä erotusta, joka on merkitty korkotuottoihin tai -kuluihin.

Konsernin viisivuotiskatsaus 31.12.

(1 000 euroa)	1998	1999	2000	2001	2002
Liikevaihto	135 837	141 221	196 506	202 841	184 888
Rahoituskate	56 509	56 530	74 491	77 208	75 238
% liikevaihdosta	41,6	40,0	37,9	38,1	40,7
Muut tuotot	37 873	37 082	51 457	37 321	37 202
Kulut ja poistot	-79 581	-70 874	-84 007	-82 214	-90 126
Tulos ennen luottotappioita	14 802	22 738	41 940	32 315	22 314
Luottotappiot	-963	- 1 136	180	-214	- 2 971
Liikevoitto	13 970	21 869	42 262	32 081	19 702
% liikevaihdosta	10,3	15,5	21,5	15,8	10,7
Liikevoitto ennen tilinpäätössiirtoja	13 970	21 869	42 262	32 081	19 702
% liikevaihdosta	10,3	15,5	21,5	15,8	10,7
Vuoden tulos	13 979	19 440	32 879	22 027	12 579
Tulos/osake	0,40	0,57	0,93	0,63	0,36
Oma pääoma/osake	3,04	3,49	4,37	4,85	5,03
Osakkeiden määrä tilikauden lopussa	35 258 050	35 258 050	35 258 050	35 258 050	35 258 050
Osakkeiden määrä keskimäärin tilikauden aikana	34 613 628	35 258 050	35 258 050	35 258 050	35 258 050
Taseen loppusumma	2 386 883	2 737 913	2 982 750	3 331 854	3 513 759
Koko pääoman tuotto ROA %	0,7	0,8	1,2	0,7	0,4
Oma pääoma	109 961	126 437	154 048	170 803	177 389
Oman pääoman tuotto ROE %	12,2	16,5	23,1	13,5	7,2
ROE sektoreittain kohdistetut luottotappiot pois lukien				13,7	8,7
Omavaraisuus, %	4,8	4,7	5,27	4,92	5,1
Vakavaraisuus %	12,5	10,8	13,0	12,5	13,1
Kulu-tuotto-suhde	0,84	0,76	0,67	0,73	0,81
Ottolainaus yleisöltä	1 505 242	1 736 514	1 769 221	1 857 539	1 926 286
Antolainaus yleisölle	1 382 706	1 684 570	1 898 500	2 138 157	2 412 025

Konsernin vakavaraisuus

Omat varat

(milj. euroa)	31.12.2002	31.12.2001
Ensisijainen oma pääoma		
Osakepääoma	70,5	70,5
Vararahasto	8,1	8,1
Ylikkurssirahasto	1,8	1,8
Voittovarat	84,4	68,4
Kauden voitto	12,6	22,0
Vähemmistön osuus	0,4	0,4
Osinko	-6,0	-6,0
Aineettomat hyödykkeet	-3,7	-4,5
Yhteensä	168,1	160,7
Toissijainen oma pääoma		
Arvonkorotusrahasto	0,0	0,0
Debentuurilainat	75,2	35,4
Yhteensä	75,2	35,4
Markkinariskien kattamiseen luettu pääoma	0,0	1,4
Omat varat yhteensä	243,3	197,5
	31.12.2002	31.12.2001
Vakavaraisuusaste, %	13,1	12,5
Ensisijaisen oman pääoman osuus, %	9,0	10,2

Riskipainotetut sitoumukset

Riskiluokka	Varat		Taseen ulkopuoliset erät		Riskipainotetut arvot	
	31.12.2002	31.12.2001	31.12.2002	31.12.2001	31.12.2002	31.12.2001
0 %	494,9	936,5	79,2	11,2	-	-
20 %	559,2	281,7	5,3	4,0	112,4	56,8
50 %	1 561,6	1 332,7	24,4	23,6	788,1	673,7
100 %	894,3	780,9	89,6	78,6	956,5	830,6
Johdannaiset			497,0		2,7	
Markkinariski				400,0		18,1
Yhteensä	3 510,1	3 331,8	695,5	517,4	1 859,6	1 579,2

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Liikevaihto

Korkotuottojen, oman pääoman ehtoista sijoituksista saatavien tuottojen, palkkiotuottojen, arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuloksen sekä muiden tuottojen yhteenlaskettu määrä.

Tulos/osake

Liiketoiminnan tulos verojen jälkeen lisättyä/vähennettynä vähemmistön osuudella tilikauden tuloksesta jaettuna osakkeiden keskimääräisellä lukumäärällä vuoden aikana.

Oma pääoma/osake

Oman pääoman ja varausten yhteenlaskettu määrä vähennettynä vähemmistön osuudella jaettuna osakkeiden lukumäärällä vuoden lopussa.

Koko pääoman tuotto (ROA)

Liiketoiminnan tulos verojen jälkeen jaettuna taseen loppusumman keskiarvolla.

Oman pääoman tuotto (ROE)

Liiketoiminnan tulos verojen jälkeen jaettuna tilikauden alun ja lopun keskiarvoisella oman pääoman, vähemmistön osuuden ja vapaaehtoisten varausten yhteenlasketulla määrällä.

Omavaraisuusaste

Oman pääoman, vähemmistön osuuden ja varausten yhteenlaskettu määrä jaettuna taseen loppusummalla tilikauden lopussa.

Riskipainotetut sitoumukset

Taseeseen merkittyjen varojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteenlaskettu määrä arvioituna ja riskipainotettuina Rahoitustarkastuksen määräyksen 106.7 mukaisesti.

Vakavaraisuusaste

Omat varat eli ensisijaisen ja toissijaisen oman pääoman yhteenlaskettu määrä jaettuna riskipainotetuilla sitoumuksilla.

Ensisijaisen oman pääoman osuus

Ensisijainen oma pääoma suhteessa riskipainotettuihin sitoumuksiin.

Kulu-tuotto-suhde

Palkkiokulujen, hallintokulujen, poistojen ja liiketoiminnan muiden kulujen yhteenlaskettu määrä jaettuna rahoituskatteen, oman pääoman ehtoista sijoituksista saatavien tuottojen, palkkiotuottojen, arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuloksen sekä muiden tuottojen yhteenlasketulla määrällä.

Voitonjakoehdotus

Hallitus ehdottaa Aktia Säästöpankin varsinaiselle yhtiökokoukselle, että toimintavuoden 2 071 186,48 euron voitto ja edellisiltä vuosilta olevat 3 922 682,02 euron voittovarot käytetään osingon jakoon seuraavasti:

Osakkeenomistajille jaetaan 0,17 euroa osakkeelta, yhteensä 5 993 868,50 euroa

Pankin voittovarot ovat tämän jälkeen 59 273 013,02 euroa ja konsernin voittovarot 90 965 619,40 euroa.

Helsingissä 11. maaliskuuta 2003

Aktia Säästöpankki Oyj:n hallitus

Stig Stendahl
puheenjohtaja

Lasse Koivu
varapuheenjohtaja

Kaj-Gustaf Bergh

Robert Charpentier

Hans Frantz

Lars-Erik Kvist

Carola Teir-Lehtinen

Dag Wallgren

Mikael Ingberg
toimitusjohtaja

Tilitarkastuskertomus

Aktia Säästöpankki Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Aktia Säästöpankki Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 2002. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja

hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja hänen varamiehensä toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain, säästöpankkilain ja luottolaitoslain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konserni-tilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille, toimitusjohtajalle ja hänen varamiehelleen tarkastamaltamme tilivuodelta. Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Helsingissä 17. maaliskuuta 2003

OY JOE SUNDHOLM & CO AB
KHT-yhteisö

Jan Holmberg, KHT

Rolf Nyberg, HTM

Sune Back, KHT

Hallitusneuvoston esitys

Esitys hyväksyttiin hallintoneuvoston kokouksessa 26. maaliskuuta 2003. Hallintoneuvostolla ei ole mitään huomautettavaa vuoden 2002 tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen tai tilintarkastuskertomuksen johdosta.

Aktian hallintoneuvosto

Henry Wiklund, puheenjohtaja (toimikausi päättyy 2003), toimitusjohtaja, kauppatieteiden maisteri, kamarineuvos
Bo Göran Eriksson, varapuheenjohtaja (2005), ylijohdaja, varatuomari
Bo Forslund, varapuheenjohtaja (2003), FöreningsSparbanken AB:n hallituksen toinen varapuheenjohtaja
Henrik Sundbäck, varapuheenjohtaja (2003), konsultti, maatalous- ja metsätieteiden maisteri
Lorenz Uthardt, varapuheenjohtaja (2005), agrologi
Bo-Gustav Wilson, varapuheenjohtaja (2004), tarkastuspäällikkö, kauppatieteiden maisteri
Henrik Andberg (2003), agronomi
Max Arhippainen (2004), ekonomisti, valtiotieteen lisensiaatti
Göran Collert (2005), FöreningsSparbanken AB:n hallituksen puheenjohtaja
Kurt Forsman, (2005), agronomi
Christina Gestrin (2005), maatalous- ja metsätieteiden maisteri
Christoffer Grönholm (2003), kansliapäällikkö, valtiotieteen tohtori

Torbjörn Jakas (2004), toimitusjohtaja
Kari Kyttälä (2003), varatuomari
Per Lindgård (2003), opettaja
Kristina Lyytikäinen (2005), yksityisyrittäjä, sosionomi
Håkan Mattlin (2005), hallintojohtaja
Hans Olsson (2004), taluspäällikkö
Margareta Pietikäinen (2004), filosofian maisteri
Jorma J Pitkämäki (2005), elinkeinojohtaja
Peter Simberg (2005), agrologi
Gunvor Sjöblom (2004), filosofian maisteri
Heikki Tuominen (2004), eläkkeellä oleva toimitusjohtaja, merkonomi
Maj-Britt Vääriskoski (2004), taluspäällikkö
Johan Wennström (2003), lääketieteen ja kirurgian tohtori
Boris Westerlund (2005), kauppatieteiden maisteri
Carl Johan Westman (2003), professori, maatalous- ja metsätieteiden tohtori
Leo Wistbacka (2003), toimitusjohtaja, filosofian maisteri
Ann-Marie Åberg (2004), fysioterapeutti